

HAPPY

รายงานการดำเนินงานของมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก
ประจำปี 2552 - 2553

“เล่น เรียนรู้ แบ่งปัน และสันติ”

Foundation for Child Development (FCD.) 2009 - 2010 Annual Report

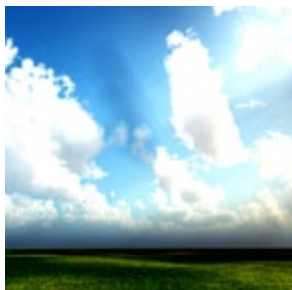

SMILE

PEACE

FRESH

ENJOY

www.iamchild.org

คณะกรรมการมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.)

1. ศ.นพ.เสม	พริ้งพวงแก้ว	ประธานกิตติมศักดิ์
2. น.ส.ศรีสว่าง	พั้ววงศ์แพทย์	ประธานกิตติมศักดิ์
3. รศ.ดร.โคทม	อารียา	ประธานกรรมการ
4. ศ.ดร.ชัยวัฒน์	สถาอานันท์	รองประธานกรรมการ
5. น.ส.สุดา	ติยานนท์	รองประธานกรรมการและเหรัญญิก
6. น.ส.สุชาดา	ไทยบรรเทา	กรรมการและเลขานุการ
7. พญ.นิตยา	คชภักดี	กรรมการ
8. รศ.ดร.อุบลรัตน์	ศิริยุศักดิ์	กรรมการ
9. นพ.ยงยุทธ	วงศ์ภิมย์ศานต์	กรรมการ
10. รศ.ดร.ฉันทนา	บรรพศิริโชติ	กรรมการ
11. รศ.ดร.สายฤดี	วรกิจโกศาทร	กรรมการ
12. ผศ.วลัยทิพย์	สาชลวิจารณ์	กรรมการ
13. นพ.ประพจน์	เกตุรากาศ	กรรมการ
14. ดร.เอื้อจิต	วิโรจน์ไตรรัตน์	กรรมการ
15. ผศ.ภญ.ดร.นิตยา	เกียรติยั้งอังสุลี	กรรมการ
16. น.ส.กรรณิการ์	รัตนมณี	กรรมการ

คณะกรรมการไม่ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนใดๆ ทั้งสิ้นจากการดำเนินงานของ มพด. มพด. เป็นองค์กรสถานสาธารณกุศลลำดับที่ 179 ดังนั้นใบเสร็จรับเงินของ มพด. สามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีเงินได้ประจำปีของผู้บริจาค

ความมุ่งมั่น

1. เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการรอบด้านตามวัย ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคม
2. ศึกษาและเผยแพร่ปัญหาและผลกระทบที่มีต่อเด็กด้านต่างๆ ให้สังคมรับทราบอยู่เสมอ
3. ริเริ่ม พัฒนาและสนับสนุนกิจกรรม เพื่อพัฒนาเด็กแก่ชุมชน กลุ่มบุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. เน้นแนวทางให้พึ่งตนเอง และให้มีการช่วยเหลือเด็ก ทำได้กว้างขวางมากขึ้น
5. รณรงค์ให้ผู้ใหญ่ทุกคนช่วยกันสร้างชีวิตวัยเยาว์ที่ผาสุกแก่เด็ก เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาในระยะยาว

บางส่วนของรางวัลแห่งแรงใจ

- ปี 2545 รายการวิทยุสโลมสรเพื่อนงานได้รับรางวัล “สื่อมวลชนดีเด่นเพื่อเยาวชน” จากสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ (สท.)
- ปี 2545 ได้รับรางวัลชมเชยสื่อการ์ตูนเพื่อแรงงานเด็ก “หนังสือการ์ตูนที่ผลิตขึ้นเพื่อส่งเสริมสังคมระดับอายุ 13 ปีขึ้นไป” จากสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ (สท.)
- ปี 2542 ได้รับรางวัลที่หนึ่ง ประเภทออกแบบสนามเด็กเล่นนานาชาติ จาก International Association for the Child's Right to Play
- ปี 2528 มูลนิธิฯ มีส่วนในการผลักดันให้มีการปรับปรุงกฎหมายและมาตรการระดับชาติในการแก้ไขปัญหาแรงงานเด็ก
- ปี 2528 สปอตโทรทัศน์ชุด “เด็กกินดิน” โครงการแด่น้องผู้หิวไทย ได้สร้างกระแสความสนใจแก้ไขปัญหาลูกขาดสารอาหารอย่างกว้างขวาง

ถ้อยแถลง

รศ.ดร.โคทม อารียา
ประธานมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก

รายงานผลการดำเนินงานของมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.) ฉบับนี้ เป็นการรวมการดำเนินงาน ปี 2552-2553 อยู่ในเล่มเดียวกัน และต้องขออภัยผู้อ่านที่จัดทำรายงานนี้ล่าช้า ขณะนี้ปี พ.ศ.2554 ซึ่งมูลนิธิฯ ได้ดำเนินงานมาแล้ว 29 ปี และก็จะเข้าปีที่ 30 ในปี พ.ศ.2555 ตลอดช่วงเวลา 20 กว่าปีที่ผ่านมานี้ มูลนิธิฯ ได้รับการสนับสนุนจากผู้มีอุปการคุณทั้งหลาย ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน จนมีผลงานเป็นที่ประจักษ์และได้มีการริเริ่มงานในหลายด้าน

ถ้าจะกล่าวเฉพาะในช่วงปี 2552-2553 นั้น มูลนิธิฯ ได้เน้นในเรื่องพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กนั้น เราได้คิดค้นการทำงานในหลายๆ รูปแบบแต่ที่สำคัญ โดยเฉพาะเราอยากให้เด็กได้มีพื้นที่สำหรับการเล่น ที่ช่วยพัฒนาการของเด็กในหลายด้าน ทั้งด้านอารมณ์ ด้านสังคมและด้านทักษะการเคลื่อนไหว

นอกจากนี้ พื้นที่สร้างสรรค์ยังเป็นพื้นที่ในการเรียนรู้และการแบ่งปัน การเรียนรู้ไม่ได้หมายถึงมีเฉพาะในการเรียนรู้จากหนังสือเท่านั้น แต่การเรียนรู้จากประสบการณ์ของเด็กก็เป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน การแบ่งปันก็ไม่ได้ หมายถึงเฉพาะการแบ่งปันความรู้เท่านั้น แต่เป็นการฝึกให้เด็กรู้จักให้อภัยแบ่งปันสิ่งที่ตนมี ให้กับเด็กคนอื่นๆ หรือแม้กระทั่งให้ผู้ใหญ่ด้วยกันก็ได้ **พื้นที่สร้างสรรค์คือ พื้นที่สำหรับการเล่น สำหรับการเรียนรู้ และสำหรับการแบ่งปัน**

นอกจากนี้ สืบเนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ มูลนิธิฯ จึงได้ร่วมกับ Save the Children ประเทศไทย และศูนย์ศึกษาและพัฒนาสันติวิธี มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากสหภาพยุโรป เพื่อไปจัดกิจกรรมการช่วยเหลือเด็กในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ ที่มุ่งเน้นการทำงานใน 2 เรื่องคือ **เรื่องการพัฒนาเด็กและการพัฒนาชุมชน** ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เด็กใช้ชีวิตอยู่นั้น ในหลายๆ ด้านที่ต่างจากพื้นที่อื่นๆ ซึ่งปัจจุบันเป็นพื้นที่ดำเนินการของมูลนิธิฯ กิจกรรมต่างๆ ยังมุ่งเน้นให้เกิดความเข้าใจอันดี ความสัมพันธ์อันดี ระหว่างเด็กต่างชาติพันธุ์ ต่างภาษา ต่างศาสนา ซึ่งอาศัยอยู่ร่วมกันในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ สิ่งของเด็กเหล่านี้มีร่วมกันนอกเหนือจากการมีสัญชาติไทยแล้วก็คือ การเป็นเด็ก การเป็นมนุษย์ เป็นหน่ออ่อนแห่งมวลมนุษยชาติที่อยู่ร่วมกัน เป็นโอกาสที่มูลนิธิฯ มีส่วนสร้างสรรค์ ให้เกิดพื้นที่สร้างสรรค์ใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ในหลายๆ ชุมชนด้วย

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.) ขอถือโอกาสนี้รายงานกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ในปี 2552 - 2553 เพื่อให้ผู้มีอุปการคุณและผู้ให้ความสนใจต่างๆ ได้ทราบว่าการสนับสนุนของท่านนั้น เป็นเรื่องสำคัญสำหรับมูลนิธิฯ และสำหรับกลุ่มเป้าหมายของมูลนิธิฯ เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความสนับสนุนและอุปการคุณต่อมูลนิธิฯ และขอให้ท่านมีความปิติยินดีที่เรา ซึ่งหมายถึงมูลนิธิฯ และตัวท่านเองได้มีส่วนช่วยในการพัฒนาเด็กต่อเนื่องมาจนจบจะครบ 30 ปีแล้ว..

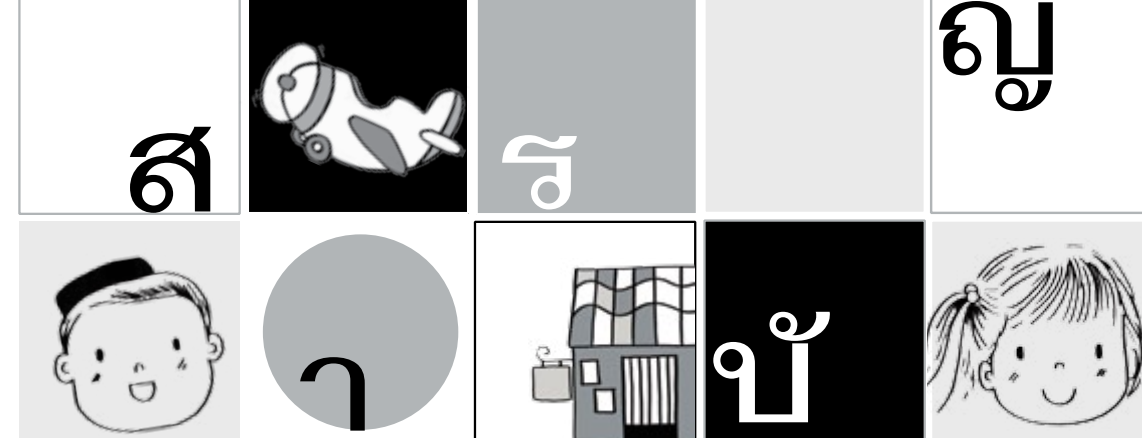

นายเชษฐา มั่นคง
ผู้จัดการ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก

ในช่วง 2552-2553 เกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองและสังคมมากมาย ทั้งสถานการณ์ทางการเมืองที่มีการแบ่งแยกเลือกข้างเลือกสี เกิดภัยภิบัติธรรมชาติ สถานการณ์เด็กและเยาวชนยังมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เด็กอยู่สภาวะที่ไม่เหมาะสมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อยู่ในสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม ไม่ได้รับการพัฒนา ส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.) ยังคงมุ่งมั่นในการช่วยเหลือและการแก้ไขปัญหาเด็กที่เกิดขึ้นกับกลุ่มต่างๆ อาทิ เด็กในชนบท เด็กในชุมชนเมือง กลุ่มแรงงานเด็กทั้งไทยและต่างชาติ เด็กได้รับผลกระทบจากภัยภิบัติธรรมชาติเด็กอยู่ในภาวะยากลำบาก เด็กได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และเด็กที่ได้รับผลกระทบจากสื่อ เป็นต้น

การทำงานของมูลนิธิฯ ดูเหมือนว่าจะทำงานระดับจุลภาค แต่คำนึงอยู่ตลอดเวลาว่า ทำอย่างไร จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการขับเคลื่อนทางสังคม ซึ่งการขับเคลื่อนต้องอาศัยความคิดริเริ่ม นำไปลงปฏิบัติ ในระดับชุมชน และนำเสนอต่อสังคม ผลักดันให้เกิดนโยบายสาธารณะ จากสภาพปัญหาเด็กที่เกิดขึ้นในช่วงที่ผ่านมา ยังมีเด็กๆ หลายคนและหลายกลุ่ม มีทั้งเด็กไทยและเด็กต่างชาติ ที่ยังคงต้องได้รับการปกป้องช่วยเหลือและพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และจะต้องอาศัยปัจจัยหลายๆ อย่าง อาทิ เล่น เรียนรู้ แบ่งปันและสันติ เด็กจำเป็นต้องมีพื้นที่เล่นหรือพื้นที่สร้างสรรค์ มีการสร้างกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก โดยการเพิ่มทักษะชีวิต รวมถึงการฝึกให้เด็กได้มีการช่วยเหลือแบ่งปัน หรือให้บุคคลในสังคมมาร่วมกันเป็นอาสาสมัครแบ่งปัน ทั้งกำลังทรัพย์และแรงงานในการเป็นอาสาสมัคร นักจัดกระบวนการในชุมชน การให้เด็กได้เล่น ได้เรียนรู้ ได้แบ่งปันกัน จะทำให้ชุมชนน่าอยู่ ไม่มีความขัดแย้งกัน มีสันติมากยิ่งขึ้น หรืออาจจะเป็นการสร้างสันติในใจเด็ก

เด็ก....เป็นวัยแห่งการเรียนรู้ การจดจำ และเลียนแบบพฤติกรรมจากคนใกล้ชิด เพราะฉะนั้น ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยขัดเกลา สั่งสอน และแนะนำในสิ่งที่ถูกต้องให้กับเด็ก มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก ได้ทำงานให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชน ทั้งเด็กไทยและเด็กต่างชาติ มาตลอดระยะเวลาที่ยี่สิบกว่าปี และในปี 2555 ก็จะมีครบ 30 ปี จึงขอบคุณผู้บริจาคทุกท่าน นักวิชาการอาสาสมัครและสื่อมวลชนทุกแขนง ที่มีส่วนในการช่วยเหลือและพัฒนาเด็กด้วยดีเสมอมา

ถ้อยแถลง รศ.ดร.โคทม อารียา ประธานมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก

วาระพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก เนื่องในวันเด็กแห่งชาติ ปี 2553 4

เล่น คือธรรมชาติและชีวิตของเด็ก

- o การเล่นสู่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนด้านเด็ก 7
- o สิทธิเด็กกับการเล่นในเมืองไทย...สู่เวทีผลักดันสิทธิการเล่นระดับโลก 12

สรุปภาพรวม มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก ปี 2552-2553 14

เรียนรู้ คือ โลกของเด็ก

- o สังคมไทยจะใช้เครื่องมือที่มีอยู่ ดูแลเด็กได้อย่างไร? 33
- o เส้นทางของชีวิต 36
- o มดกู่โลก 555 ‘ทำเป็น เล่นไป’ รวมพลังเยาวชนสร้างสังคมโลก 38

นิทรรศการภาพถ่าย เพื่อเด็กทุกชาติ 41

แบ่งปัน คือ ความอ่อนโยนของเด็ก

- o มารวมพลังเยาวชน มาสู่โลกในแบบ..มด..กับ มพด. กันดีกว่า 52
- o งานบ้าน = งานที่มีคุณค่า 56
- o เก็บเรื่องดี...มาแบ่งปัน..... 58

สันติ คือ การสร้างสังคมด้วยความรักของเด็ก

- o ตามรอย...มดคันไฟ ไปสมานฉันท์ เยาวชนไทย-กัมพูชา 63
- o สะพานปลา 68
- o หนึ่งวันจดจำ 70

ชาวเต็ด กิจกรรมเด่น 72

หลักสูตรการอบรมสำหรับการพัฒนาเด็ก ครอบครัวและผู้ทำงานด้านเด็ก 78

ขอบคุณผู้สนับสนุนการดำเนินงานของ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก 80

แบ่งปันน้ำใจ “เงิน 1 บาท มีค่า เท่ากับ” 81

วาระพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก เนื่องในวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2553

> อาทิตา รอดสมนาม
กลุ่มงานสื่อสารสังคม

ในวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2552 นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้มอบของขวัญวันเด็กให้กับเด็ก เยาวชนโดยการประกาศเรื่อง “พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก” เป็นวาระแห่งชาติ ที่รัฐบาลจะดำเนินการหนุนนำเด็กทุกคนไปสู่ความหวัง 4 ประการ คือ “ฉลาดคิด จิตบริสุทธิ์ จุดประกายฝัน ผูกพันรักสามัคคี” ซึ่งเป็นคำขวัญวันเด็ก โดยเฉพาะการสนับสนุนให้เกิดพื้นที่สร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว ทั้งพื้นที่เพื่อการเล่น พื้นที่เพื่อการเรียนรู้ พื้นที่สื่อ และพื้นที่ทางความคิด โดยรัฐบาลจะร่วมมือกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อดำเนินการวาระสำคัญ 4 เรื่องได้แก่

1. สนับสนุนพื้นที่สื่อสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว ให้มีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้น และผลักดันให้เกิดกองทุนสื่อสร้างสรรค์สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว
2. ส่งเสริมกลไกการเรียนรู้สำหรับเด็กและเยาวชน โดยจัดให้หน่วยงานและองค์กรต่างๆ ที่มีภารกิจเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ได้ดำเนินการให้เกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่
3. ส่งเสริมกลไกการทำงานร่วมระหว่างภาครัฐ เอกชน และภาคสังคม ทั้งที่มีอยู่แล้ว และที่จะริเริ่มขึ้นใหม่ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานตามวาระเรื่องพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว
4. ส่งเสริมบทบาทของกลไกระดับท้องถิ่น เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เข้ามาร่วมขับเคลื่อนวาระ เรื่องพื้นที่สร้างสรรค์ ให้เกิดการขยายออกไปทุกท้องถิ่นทั่วประเทศ

ซึ่งท่านนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ กล่าวว่า “กระผมขอบคุณทุกองค์กร ที่จะมีส่วนช่วยให้วาระอันสำคัญนี้บังเกิดผลอย่างแท้จริง รัฐบาลเชื่อมั่นว่า ด้วยพลังแห่งความร่วมมือร่วมใจครั้งนี้ เด็กๆ จะได้มีพื้นที่สร้างสรรค์เพียงพอและเหมาะสมนับตั้งแต่นี้ไป ผมในนามรัฐบาล ขออวยพรให้เด็กทุกคนมีความสุข และสมหวังในสิ่งที่ตั้งใจ มีความแข็งแรงแกร่งกล้าทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และขอจงมีแรงบันดาลใจที่จะทำให้ความฝันของเด็กแต่ละคนเป็นผลสำเร็จ” หลังจากเรื่องพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก เป็นวาระแห่งชาติ ปี 2552 ทั้งภาครัฐและเอกชน ได้ดำเนินการให้สอดคล้องกับวาระดังกล่าวและส่งเสริมให้มีพื้นที่ดีๆ สำหรับเด็กเกิดขึ้นอีกหลายแห่งด้วยความร่วมมือของทุกภาคส่วน

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี กล่าวสุนทรพจน์ถึงการขยายผลการดำเนินงานเรื่องพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก เนื่องในวันเด็กแห่งชาติ 2553 โดยการสนับสนุนให้เกิดพื้นที่สร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้เกิดกลไกการทำงานที่ดีกับเด็ก รวมถึงการส่งเสริมสายสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวดังนี้

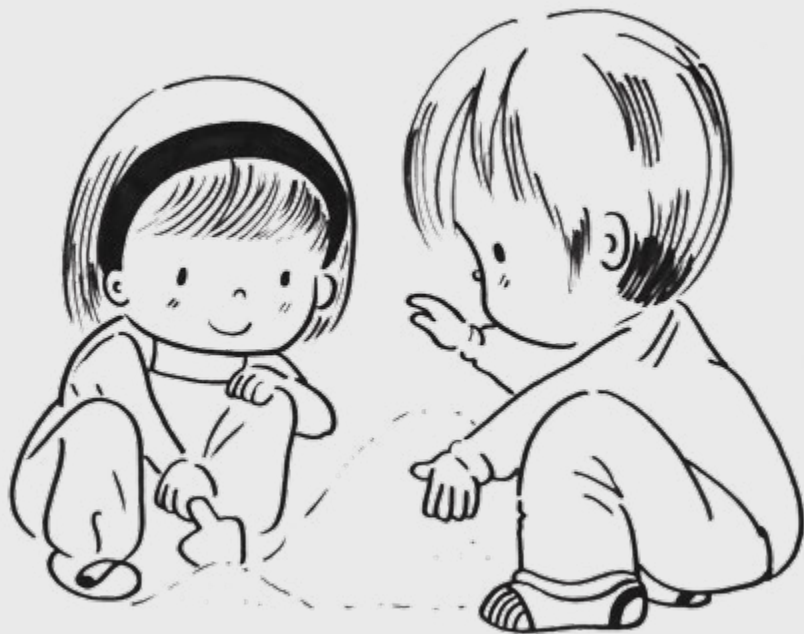
1. แหล่งเรียนรู้ที่ดี เช่น พิพิธภัณฑ์ สวนสาธารณะ และแหล่งท่องเที่ยว ทั้งของรัฐและเอกชน ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิตให้กับเด็กและครอบครัว ซึ่งรัฐบาลจะมีมาตรการสนับสนุนในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เด็กและครอบครัว ได้เข้าถึงแหล่งเรียนรู้อย่างทั่วหน้ากัน
2. สื่อสร้างสรรค์ที่ดีสำหรับเด็ก สนับสนุนให้มีสื่อดีกระจายไปถึงเด็กทั่วประเทศ และส่งเสริมให้มีการเพิ่มสัดส่วนเวลาสำหรับเด็กในสื่อของรัฐและสื่อชุมชนมากขึ้น
3. เกิดกลไกการทำงานที่ดีสำหรับเด็ก ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น โดยรัฐบาลจะพิจารณาและกำหนดเป็นแนวนโยบายให้กระทรวงและส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการให้เป็นรูปธรรม
4. ส่งเสริมสายสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว โดยเฉพาะบทบาทของพ่อหรือผู้นำครอบครัว ซึ่งสำคัญยิ่งในการสร้างอนาคตที่เข้มแข็งให้แก่เด็ก รัฐบาลจะสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนมีนโยบายและกิจกรรมที่สร้างเสริมความใกล้ชิดและความสัมพันธ์กันในครอบครัวมากขึ้น
5. การคุ้มครองเด็กอย่างดี ให้พ้นจากปัจจัยเสี่ยง รัฐบาลจะมุ่งมั่นสนับสนุนมาตรการต่างๆ ที่ช่วยปกป้องคุ้มครองเด็กจากปัจจัยเสี่ยงทั้งหลาย ทั้งเรื่องอบายมุข ความไม่ปลอดภัย ค่านิยมความหลงผิดต่างๆ ที่จะนำไปสู่การกระทำที่เป็นอันตรายต่อเด็ก

ซึ่งภารกิจดังกล่าวไม่ใช่เป็นหน้าที่เพียงทางรัฐบาลเท่านั้น แต่สำหรับภาคเอกชน ภาคประชาสังคม หรือแม้แต่สถาบันครอบครัว ต้องร่วมมือกันส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดแหล่งเรียนรู้ที่ดี สื่อสร้างสรรค์ที่ดี สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว มีกลไกการทำงานที่ดีทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น และหน่วยงานที่ช่วยดูแลให้เกิดพื้นที่ที่ปลอดภัยจากปัจจัยเสี่ยงต่อเด็ก ไม่ว่าจะเป็นสื่อไม่ดี พื้นที่อันตราย แหล่งมั่วสุม อบายมุขต่างๆ อันจะนำไปสู่พื้นที่ดีๆ พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กต่อไป

การเล่น ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนด้านเด็ก

> ประสพสุข โบราณมูล
กลุ่มงานพัฒนาเด็ก

เล่น คือ ธรรมชาติและชีวิตของเด็ก...
การเล่น การสร้างความสุข ความสนุก
และช่วยเสริมพัฒนาการเด็กอย่างรอบด้าน

“โครงการเสริมสร้างพลังศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชน” เป็นโครงการที่มูลนิธิฯ มุ่งเน้นขยายผลเรื่องพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กโดยเริ่มต้นที่รูปแบบพื้นที่เล่นสู่องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น คือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มูลนิธิฯ ได้พัฒนากระบวนการอบรม นักจัดกระบวนการเรียนรู้ด้านเด็กของชุมชน เพื่อสร้างให้พ่อแม่ผู้ปกครอง ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้นำชุมชน อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน เช่น อาสาสมัคร สาธารณสุข (อสม.) อาสาสมัครพัฒนาหมู่บ้าน (อพม.) นักวิชาการการศึกษา แพทย์ เจ้าหน้าที่อนามัย พยาบาล ให้เป็นผู้มีความสามารถส่งเสริมการจัดสร้างมุมสื่อการเล่นและพื้นที่สร้างสรรค์เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของเด็กปฐมวัย ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ในด้านการสร้างเสริมพัฒนาการและสุขภาวะของเด็กปฐมวัย ภายใต้กรอบแนวทางการทำงาน ส่งเสริมให้ชุมชนเห็นความสำคัญในการพัฒนาเด็กแบบบูรณาการในรูปแบบของพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก เรื่อง “พื้นที่เล่น...การเล่นเพื่อชีวิตเด็ก” โดยใช้ทุนเดิมที่มีอยู่ในชุมชน เช่น ทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น และประเพณีวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุน กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่ในชุมชนให้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเด็กรอบด้านตามวัย

โดยเฉพาะด้านอารมณ์และสังคม ผ่านรูปแบบการเล่น การอ่าน ดนตรี และศิลปะ ที่ช่วยกระตุ้น ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ การได้ยิน การเห็น การได้กลิ่น การรับรสชาติ และการสัมผัส ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญ ในการพัฒนาสมองของเด็ก และนำไปสู่การสร้างกระบวนการเรียนรู้ของเด็กอย่างแท้จริง ส่งเสริมให้เกิด กระบวนการเรียนรู้ที่ เข้าถึงจิตวิญญาณ และให้คนในชุมชนรู้สึกถึงการเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิต โดยที่ ไม่ต้องถามถึงเหตุผลในการดำเนินการ ส่งผลให้มีความยั่งยืนในการดำเนินการศูนย์การเรียนรู้ของเด็กและ ชุมชน ส่งเสริมสนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคุณภาพเป็นต้นแบบศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในด้านการจัดสร้าง สื่อการเล่นและพื้นที่สร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย และเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการสร้างเสริมพัฒนาการและ สุขภาวะของเด็กปฐมวัย ให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง อาสาสมัครชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ และส่งเสริมให้มีการ พัฒนาสื่อเพื่อการพัฒนาเด็กรอบด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยมีศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กและโรงเรียนที่อยู่ในความดูแลขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ จำนวน 22 แห่ง เข้าร่วมโครงการ

หลังจากที่ผ่านกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการนักจัดกระบวนการเรียนรู้ด้านเด็กของชุมชน มีนักจัด กระบวนการเรียนรู้ด้านเด็กของชุมชนที่มีความรู้ความเข้าใจพื้นที่สร้างสรรค์ด้านการเล่น สามารถสนับสนุนการ เรียนรู้ของชุมชน ในการส่งเสริมพัฒนาการและสร้างสุขภาวะให้กับเด็กปฐมวัยได้รวมทั้งหมดจำนวน 101 คน

มีแกนนำจำนวน 43 คนที่มีความรู้ความเข้าใจนำแนวคิดไปประยุกต์ใช้
ในพื้นที่ของตนเองได้ สามารถถ่ายทอดแนวคิด สามารถสนับสนุนการเรียนรู้
และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกอื่นๆในชุมชนเพื่อการส่งเสริมพัฒนาการ
และสร้างสุขภาวะให้กับเด็กปฐมวัยได้ เป็นแกนนำในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์รูปแบบ
พื้นที่เล่นหรือศูนย์การเรียนรู้ชุมชนด้านเด็กที่เป็นรูปธรรมได้ และนำแนวคิดไปประยุกต์ใช้กับจัดกิจกรรม
ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ผสมผสานกับการเรียนการสอน การผลิตสื่อและจัดมุมเล่นให้กับเด็กในศูนย์ได้ต่อเนื่อง
ซึ่งทำให้เกิดต้นแบบศูนย์การเรียนรู้ชุมชนด้านเด็กที่เป็นรูปธรรมชัดเจน สามารถขยายผลได้จำนวน 8 แห่งได้แก่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเกาะสะบ้า

อบต.เกาะสะบ้า อำเภอกะลา สงขลา

สามารถประยุกต์และสร้างสรรค์ทรัพยากรธรรมชาติมาสร้างเป็น
เครื่องเล่น ของเล่น และสื่อการเรียนการสอนได้น่าสนใจแบบ เช่น
บ้านต้นไม้ อุโมงค์ยางรถยนต์ เครื่องดนตรีกระบอกไม้ไผ่ ตาข่ายโย
แมงมุม กะลามะพร้าว และส่วนประกอบต่างๆ ของต้นมะพร้าว
มาทำเป็นตัวสัตว์ และแมลงที่เหมือนจริงมากเพื่อสอนเด็กๆ เรียนรู้
เรื่องรูปร่าง อวัยวะ และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ต่างๆ นอกจาก

ใช้สอนเด็กแล้วยังสามารถทำเป็นของฝากและผลิตภัณฑ์ได้ และปัจจุบันศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งนี้กลายเป็นแหล่ง
ศูนย์รวมของกลุ่มผู้ปกครองและคนในชุมชนโดยปริยาย ซึ่งเริ่มต้นจากหน่วยงานที่สร้างการเรียนรู้ให้ชุมชน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.ลำพะยา อำเภอเมือง ยะลา

เป็นพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กที่สร้างความสมานฉันท์ ความสันติในใจของทุกคน เกิดกระบวนการพูดคุย
แลกเปลี่ยนกันเรื่องของเด็กๆ ระหว่างทหาร ตำรวจ ครู และชาวชุมชน ทั้งไทยพุทธ และไทยมุสลิม
ที่สร้างและปรับปรุงเครื่องเล่น และจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กๆ ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีมีการเกิดเจตคติ
อุดมการณ์ที่ตรงกัน เข้าใจกันมากขึ้น

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดศรีขวัญเมือง อำเภอบ้านดุง อุดรธานี
จุดเด่นของพื้นที่คือ การสร้างมุมการเล่นและเครื่องเล่น ที่มีความหลากหลายและ
สีสันสดใส เล่นตรงความต้องการและตอบสนองเด็กทุกวัยในชุมชน
ซึ่งผสมผสานการสร้างชิ้นใหม่และปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่เดิม มีทั้งมุมเล่นทำหยาโลดโผนสำหรับปีนป่าย
มุมภูเขากองทรายอุโมงค์ลอด มุมสงบการอ่านมุมนิทาน มุมเวทีที่ร้องและเต้น
มุมการสมุนไพรและเรียนรู้เกษตร มุมดนตรีประยุกต์จากวัสดุธรรมชาติและวัสดุเหลือใช้
เช่น ไม้ไผ่ ถังน้ำมัน ขวดนม น้ำมันพืช ฯลฯ มุมไหว้พระ
มุมทางเดินทอดเท้าจากกะลามะพร้าวและหินแม่น้ำ
และจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กที่ผสมผสานกับการเรียนการสอนในห้องเรียน
ซึ่งสามารถส่งเสริมจินตนาการและสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้กับเด็ก
ได้อย่างครบถ้วน ตามความต้องการพื้นที่ที่มีองค์ประกอบบุคลากรที่ครบถ้วน
ทั้งความเข้าใจและความเชี่ยวชาญ ศิลปินผู้เชี่ยวชาญการช่างจาก
หน่วยงานต่างๆ ครูที่มีความเข้าใจในพฤติกรรม
และพัฒนาการของเด็กที่มีเทคนิคชักจูง
และประสานการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียน วัด
และกลุ่มเยาวชนต่างๆ อย่างดีเยี่ยม รวมทั้งมีทรัพยากรธรรมชาติ
ที่หลากหลายต้นไม้มรก็น จึงทำให้ผลงานที่ออกมาสร้างสรรค์หลากหลาย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนคูณ-โนนทอง ทบต.โนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง หนองบัวลำภู

การสร้างพื้นที่ที่เกิดจากความคิดและความต้องการของเด็กและชาวชุมชน โดยการสร้างแบบผสมผสาน
อย่างง่าย ๆ ให้เหมาะสมกับพื้นที่อย่างลงตัวตามกำลังที่มีซึ่งอยู่ในวิถีชีวิตและบริบทของท้องถิ่นอย่าง
แท้จริง ผลิตสื่อที่ทำจากกระดาษเพื่อเล่นนิทาน เทคนิคการเล่นนิทานที่ทำให้เด็กต้องตะลึง ทางเดิน
บ่อบาดจากกะลามะพร้าว ที่ชาวบ้านคิดและทำขึ้นกันเองซึ่งถือว่าเป็นต้นแบบให้พื้นที่อื่นๆ

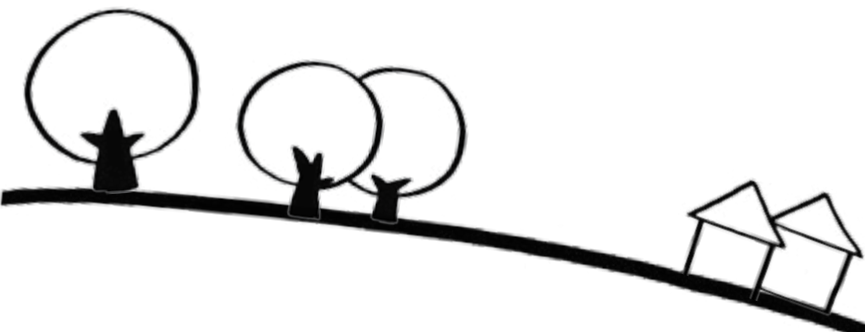
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเขาคิน อบต.วังน้ำลัด อำเภอฟากท่า นครสวรรค์

พื้นที่นี้สามารถจัดวันเด็กเล่นสนุก (Play Day) อย่างต่อเนื่องเดือนละ 1 ครั้ง ควบคู่ไปกับการสร้างพื้นที่เล่นที่สามารถดำเนินการควบคู่กันได้อย่างต่อเนื่อง มีภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ให้กับเด็กๆ และผู้เชี่ยวชาญการทำเครื่องเล่นที่หลากหลายและปลอดภัยสำหรับเด็กๆ ซึ่งนอกจากจะเกิดพื้นที่สร้างสรรค์ของเด็กแล้ว ยังสร้างการเรียนรู้กระบวนการทำงาน การแบ่งบทบาทหน้าที่ การไว้วางใจกันและกัน ระหว่างเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นกับครู ชาวบ้านได้เป็นอย่างดี

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลไทรย้อย ทบต.ไทรย้อย อำเภอนันทบุรี พิษณุโลก

พื้นที่นี้เน้นความหลากหลายของเครื่องเล่นและความปลอดภัย โดยผสมผสานวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยี ธรรมชาติ เป็นสนามเด็กเล่นธรรมชาติและปลอดภัย เช่น การนำรถจักรยานเด็กเล่นมาประยุกต์ให้เด็กปั่นอยู่กับที่ เพื่อช่วยต่อการดูแลความปลอดภัยสำหรับเด็กเล็ก ผสมผสานกับกิจกรรมพัฒนาเด็กในห้องเรียน พื้นที่แห่งนี้ดำเนินไปทีละเล็กทีละน้อยในการดำเนินการสร้างเครื่องเล่นเนื่องจากเป็นช่วงฤดูกาลเก็บผลผลิตของชาวมุสลิม ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุ และภูมิปัญญาในชุมชน

โรงเรียนวัดคอดัน อบต.บางซ้าย พระนครศรีอยุธยา สามารถจัดทำพื้นที่เล่นที่มีความหลากหลายได้ในพื้นที่ที่จำกัด และตอบสนองกับเด็กที่มีความหลากหลายทุกวัย โดยใช้กิจกรรมเป็นตัวพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง พื้นที่นี้เป็นชุมชนเมืองและมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในโรงเรียน

โรงเรียนวัดบางคา อบต.เมืองใหม่ อำเภอรามราช นครปฐม

การสร้างพื้นที่เล่นจากการซ่อมแซมสิ่งเก่า ไม่เน้นสิ่งก่อสร้างใหม่ โดยนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาปรับปรุง และสามารถจัดทำพื้นที่เล่นที่มีความหลากหลายตามความต้องการของเด็กในทุกวัย โดยความร่วมมือของเด็กในโรงเรียนและชาวมุสลิม หลังจากปรับปรุงและพัฒนาให้มีสีสันดึงดูด มีพื้นที่วิ่งเพิ่มเครื่องเล่นที่เป็นธรรมชาติ และมุมของเล่นตามความต้องการของเด็ก เช่น มุมสนามทราย มุมปั้นแป้งยารอยนต์ ตารางเกมบนพื้นปูน มุมการอ่าน มุมธรรมชาติ มุมแฟนซี มุมของเล่นจากธรรมชาติ เป็นต้น

และนักจัดกระบวนการเรียนรู้อีก 58 คน สามารถนำแนวคิด

ไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตนเองได้ และสามารถเป็นตัวอย่าง

ให้กับที่อื่นได้จำนวน 12 แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

อบต.ปากพูน นครราชสีมา อบต.คลองทราย อำเภอนาหวี

สงขลา อบต.ท่าข้าม อำเภอพุนพิน สุราษฎร์ธานี อบต.เมืองแปง

อำเภอปาย แม่ฮ่องสอน อบต.จอมพระ อำเภอจอมพระ สุรินทร์

อบต.หัวฝาย อ.แดนดง บุรีรัมย์ อบต.โคกใหญ่ อำเภอโนนสัง หนองบัวลำภู

อบต.บางนมโค อำเภอเสนา พระนครศรีอยุธยา เทศบาลตำบลบางมะฝ่อ อ.โกรกพระ นครสวรรค์ เทศบาล

ตำบลเดิมบาง อำเภอเดิมบางนางบวช สุพรรณบุรี อบต.โพธิ์ลาดแก้ว อำเภอท่าม่วง ลพบุรี และอบต.ป่าบอน

อำเภอป่าบอน พัทลุง ซึ่งมีทั้งพื้นที่ให้เด็กได้สัมผัสกับธรรมชาติและบูรณาการให้เชื่อมโยงกับงานชุมชนให้ศูนย์

เด็กเล็กเป็นพื้นที่ของชุมชน/พื้นที่สาธารณะของชุมชนอย่างแท้จริง การผลิตสื่อจากวัสดุที่เหลือใช้ในครัวเรือนเพื่อ

สอนเด็กในทุกวิชาเรียน พื้นที่สร้างสรรค์ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ในครอบครัวโดยให้พ่อแม่ให้ความสำคัญกับ

การสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้กับเด็ก เช่น การทำงานบ้าน การปลูกผัก ทำการเกษตร ฯลฯ พื้นที่กระบวนการ

สร้างพื้นที่เล่นที่เป็นรูปธรรมโดยการมีส่วนร่วมของชาวมุสลิมการสร้างสภาพแวดล้อมกระตุ้นจินตนาการและให้

เกิดความปลอดภัยกับเด็ก การจัดเป็นมุมกิจกรรมและเกมที่หลากหลาย

ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ Play Day

สิทธิเด็กกับการเล่นในเมืองไทย...สู่เวทีผลักดันสิทธิการเล่นระดับโลก

> ประสพสุข โบราณมูล
กลุ่มงานพัฒนาเด็ก

สมาคมการเล่นนานาชาติ หรือ The International Play Association (IPA) เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนระหว่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์ในการปกป้องและคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิการเล่นของเด็กทั่วโลก โดยปัจจุบันมีองค์กรสมาชิกเกือบ 50 ประเทศทั่วโลก ซึ่งมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.) เป็นหนึ่งในสมาชิกของ IPA และร่วมขับเคลื่อนเพื่อส่งเสริมสิทธิการเล่นในประเทศไทยมากกว่า 10 ปี มีพัฒนาการจากการเล่นเพื่อชีวิตเด็กสู่พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก ที่ผ่านมามีได้เริ่มต้นประสานความร่วมมือของเครือข่ายองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดพลังในการทำงานผ่านกลไกของเครือข่ายพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก โดยการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เครือข่ายได้ร่วมกันรณรงค์ผลักดันเรื่อง พื้นที่สร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาเด็ก เยาวชน จนเป็นวาระแห่งชาติ เมื่อ ปี 2552 และร่วมขับเคลื่อนและผลักดันกันอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดขึ้นได้จริงในชุมชน

ในปี 2553 IPA ได้จัดโครงการประชุมระดับโลกเพื่อปรึกษาหารือเรื่อง “สิทธิในการเล่นของเด็ก” โดยโครงการนี้จะร่วมดำเนินงานกับหน่วยงานเครือข่ายที่ทำงานในประเด็นส่งเสริมสิทธิการเล่นของเด็กทั่วโลก มีจัดประชุมร่วมกับหน่วยงาน 8 ประเทศนำร่อง ได้แก่ แอฟริกาใต้ เคนยา เลบานอน อินเดีย ไทย ญี่ปุ่น เม็กซิโก และบัลแกเรีย เพื่อประมวลผลสถานการณ์การเล่นของเด็ก จัดทำข้อเสนอเพื่อเสนอให้กับคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ เพื่อให้ทุกประเทศได้ดำเนินการพัฒนาเด็กในสิทธิการเล่นอย่างจริงจัง

สำหรับประเทศไทย มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็กร่วมกับ IPA จัดเวทีดังกล่าวขึ้น เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2553 ระดมความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชนระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ ดังนี้ คณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติของประเทศไทย สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์สิทธิ เยาวชนผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ (สท.) ศูนย์วิจัยสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก โรงพยาบาลรามาธิบดี TK Park University of Alberta ประเทศแคนาดา แผนงานสื่อสร้างสุขภาวะเยาวชน (สสย.) ประชาชนทั่วไป หน่วยงานและองค์กรที่ทำงานเรื่องการเล่นเพื่อการพัฒนาเด็กจำนวน 15 แห่งจากทั่วประเทศ ได้แก่ มูลนิธิริรักษ์เด็ก มูลนิธิริรักษ์ไทย กลุ่มระบัดใบ กลุ่มไม้ขีดไฟ สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนรังสิต กลุ่ม ช. ไร่อาสา ต้ารวจจรัลไฟ สภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร กลุ่มอาสาสมัครผู้ปกครองปทุมวัน โรงเรียนบ้านน้ำอ้อมน้อย ศรีสะเกษ มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก

จากการประชุมสถานการณ์การเล่นของเด็กในประเทศไทยประสบปัญหา คือ พ่อแม่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ในสังคมไทยไม่เห็นความสำคัญของการเล่นของเด็กเห็นว่าเป็นเรื่องไร้สาระ เนื่องจากไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเล่นกับการพัฒนาเด็ก และไม่รู้ว่าจะจัดการเล่นอย่างไรที่ทำได้ง่ายในชีวิตประจำวัน บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กทุกกลุ่มโดยเฉพาะครู พี่เลี้ยงเด็ก องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกระบวนการเล่น ที่สร้างกระบวนการคิดและเรียนรู้อย่างเป็นระบบที่ตอบสนองตามความต้องการและการพัฒนาของเด็ก ขาดพื้นที่เล่น ที่สร้างการเรียนรู้ที่มีคุณภาพที่เข้าถึงและตอบสนองกับเด็กทุกกลุ่ม และในปัจจุบัน สื่อเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามามีเวลาของเด็กไปเกินครึ่งในหนึ่งวันของชีวิต จากการวิจัยพบว่า เด็กไทยอยู่กับสื่อ 6-8 ชั่วโมง ซึ่งมีเวลามากกว่าอยู่ในห้องเรียน เด็กจึงขาดปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ขาดการเล่นที่สร้างทักษะชีวิตอย่างสร้างสรรค์ตามวัยของเด็ก เช่น การเล่นกับเพื่อนๆ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นของเล่นต่างๆ เล่นกับธรรมชาติ ฯลฯ แม้ว่าประเทศไทยจะมีนโยบายส่งเสริมเรื่องสิทธิการเล่นของเด็ก พรบ.ส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติปี 2550 และนโยบายโลกที่เหมาะสมสำหรับเด็ก รวมทั้งในระยะยาวพยายามจะให้มีการขับเคลื่อนสู่ระบบการศึกษา แต่ยังขาดกระบวนการทำงานที่ชัดเจน และยังไม่ประสบผลสำเร็จ

ข้อเสนอต่อการส่งเสริมสิทธิการเล่นประเทศไทย การจัดทำองค์ความรู้และพื้นที่ต้นแบบที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อพัฒนาระบบการที่สร้างความเข้าใจการพัฒนาศักยภาพพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครอบครัว และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก รวมถึงกลไกส่วนท้องถิ่น ซึ่งการทำงานดังกล่าวจะต้องร่วมมือกันทำงานเป็นเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนมีกฎหมายให้พ่อแม่มีเวลาเล่นกับลูกๆ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเพิ่มพื้นที่เล่นหรือพื้นที่สร้างสรรค์

ที่มีส่วนร่วมของทุกคนในชุมชน ส่งเสริมให้มีการดำเนินการเพื่อพัฒนาเด็กในชุมชนในพื้นที่ของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อดึงเด็กออกจากสื่อเทคโนโลยีให้มีเวลาเล่นและพัฒนาตนเองอย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้ สื่อกระแสหลักจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องการเล่น ส่งเสริมสิทธิการเล่น โดยสร้างความเข้าใจ พื้นที่ตัวอย่างที่หลากหลาย นำเสนอประเด็นเรื่องการเล่นซ้ำๆ อย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมให้เกิดการเล่นในทั่วประเทศไทยจึงจะประสบผลสำเร็จ ซึ่งข้อเสนอดังกล่าวจะไปรวมกับข้อเสนอของอีก 7 ประเทศ เพื่อขับเคลื่อนส่งเสริมสิทธิการเล่นของเด็กในระดับโลก

สำหรับในเมืองไทย ข้อเสนอดังกล่าวก็ยังคงเป็นภารกิจหลักของหลายๆ หน่วยงาน และกำลังร่วมกันเดินหน้าขับเคลื่อนและพัฒนาขั้นตอนต่างๆ เพื่อให้เกิดขึ้นได้จริง สำหรับมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.) ยังคงเดินหน้าอย่างกล้าหาญต่อไปเพื่อการขยายผลให้เด็กและเด็กต่างชาติได้มีกระบวนการเรียนรู้สร้างสรรค์ผ่านการเล่นในทุกพื้นที่ทุกชุมชน

สรุปภาพรวมการดำเนินงานปี 2552-2553

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.)

จากการทำงาน มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.) ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเด็กที่ได้รับผลกระทบใน
กลุ่มต่างๆ คือ

กลุ่มเด็กในชุมชนชนบท ถูกทอดทิ้งให้อยู่กับผู้สูงอายุ จากข้อมูลภาพรวมครัวเรือน
ที่หลานอยู่กับปู่ย่าตายาย หรือเรียกว่า “ครัวเรือนแหงกลาง” มี 2.3 ล้านครัว
เรือน ปู่ย่าตายายที่เลี้ยงหลานนั้น ปัจจุบันมีอายุต่ำกว่า 65 ปี และ 22% ของครัว
เรือน (คมชัดลึก 23/มี.ค./43)

กลุ่มเด็กในชุมชนเมือง อยู่อาศัยในที่แออัด สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม ไม่เอื้อต่อการ
พัฒนาเด็ก ขาดพื้นที่ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการ และยังมีปัจจัยที่เสี่ยงต่อเด็ก
ได้แก่ แหล่งมั่วสุมยาเสพติด สถานบันเทิง ร้านเกมส์ ฯลฯ ส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมในเรื่อง
เพศและการแสดงออกที่ไม่เหมาะสม ติดสื่อและเกมส์ ติดโทรศัพท์ พฤติกรรมก้าวร้าว

ผู้สูงอายุ อยู่กับเด็กมีฐานะยากจนเพราะพ่อแม่ต้องไปทำงานนอกพื้นที่หรือต้องทำงานหนักเพื่อ
หาเลี้ยงครอบครัวไม่ค่อยมีเวลา นอกจากนี้ เด็กในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาค
ใต้ ยังมีปัญหาภาวะทุพโภชนาการ พิกการ กำพำร้ำ ซึ่มเศร้ำ มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และขาด
ที่ปรึกษา เป็นต้น

กลุ่มแรงงานเด็กการใช้แรงงานเด็กต่างชาติมีลักษณะที่ถูกขูดรีด ทำร้ายร่างกาย ละเมิดทาง
เพศ ถูกกดขี่ข่มเหง เอารัดเอาเปรียบค่าแรง และสิทธิด้านแรงงาน ส่วนเด็กไทยเข้ามาทำงาน
นอกระบบอันเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจ ทำให้แรงงานเด็กจำนวนมากที่อยู่นอกระบบและยาก
แก่การเข้าถึง ไม่ได้รับการและสวัสดิการด้านต่างๆ จากสังคม เด็กต่างชาติจำนวนมากถูก
นำพามาโดยกระบวนการค้ามนุษย์ที่มุ่งแสวงหาผลประโยชน์จากเด็กเหล่านี้ในทุกรูปแบบ

กลุ่มเด็ก 3 จังหวัดชายแดนใต้ สถานการณ์ความไม่สงบ ได้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในการ
ดำรงชีวิตของประชาชนในวงกว้าง โดยเฉพาะผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์การความรุนแรง
ส่งผลกระทบทางสังคมเป็นอย่างมาก ทำให้มีผู้ได้รับผลกระทบ ทุกฝ่ายทั้งประชาชนและเจ้าหน้าที่
ของรัฐและที่ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะผลกระทบสืบเนื่องทางสังคม เช่น
การขาดผู้นำครอบครัว ภาวะการณ์เป็นหม้าย และเด็กกำพร้าที่ขยายตัวจำนวนมากขึ้นในพื้นที่
(ข้อมูลของศูนย์ช่วยเหลือเหยื่อผู้ได้รับผลกระทบฯ พบว่า ตั้งแต่ปี 2547 ถึง 15 กุมภาพันธ์ 2552 มีหญิงหม้ายที่ได้
รับผลกระทบจำนวน 1,712 ราย และเด็กกำพร้าจำนวน 3,192 ราย) ซึ่งเป็นกลุ่มที่ต้องได้รับการเยียวยาจิตใจ
อย่างเร่งด่วน และต่อเนื่อง จากสถานการณ์เหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้เด็กและเยาวชนได้
รับผลกระทบที่ทับซ้อนมากยิ่งขึ้น

อิทธิพลสื่อมีผลต่อเด็กและเยาวชน ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ได้กลายมาเป็นพลัง

ขับเคลื่อนให้เกิดการขยายตัวของ social network แบบต่างๆ ในกลุ่มเด็กและเยาวชน รวมทั้งคติความต่างๆ ที่
เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่ทวีความรุนแรงและมีความซับซ้อนมากขึ้น มีทั้งเด็กติดโทรศัพท์มือถือ ติดเกมและ
แซทเพิ่มมากขึ้น ข้อมูลการสำรวจของโครงการ Child watch ในช่วงปี 2552 พบว่า เด็กวัยมัธยม-อุดมศึกษา มี
คอมพิวเตอร์ส่วนตัวใช้ถึงประมาณร้อยละ 45 และมีโทรศัพท์มือถือใช้ถึงร้อยละ 85 ส่งผลให้เด็กและเยาวชนใน
ปัจจุบันใช้เวลาไปกับสื่อและเทคโนโลยีเหล่านี้เป็นเวลานาน เฉลี่ยและใช้เวลาคุยโทรศัพท์วันละ 1 ชั่วโมงครึ่ง เล่น
อินเทอร์เน็ตวันละ 2 ชั่วโมง และหากรวมกับสื่อโทรทัศน์อีกวันละเกือบ 3 ชั่วโมง เท่ากับว่าเด็กไทยใช้เวลาไปกับ
สื่อถึงวันละ 6-7 ชั่วโมงต่อวัน ในช่วงระยะเวลาปี 2552-2553 มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก ยังคงมุ่งมั่นทำงานช่วย
เหลือเด็กต่อไป โดยมีโครงการดำเนินงานต่อไปนี้

กลุ่มเด็กที่ได้รับประโยชน์ จำนวน 44,189 คน

- เด็กในที่อยู่ในภาวะวิกฤต
- เด็กด้อยโอกาส
- เด็กและครอบครัวกลุ่มเสี่ยง
- เด็กในพื้นที่ 3 จังหวัดภาคใต้
- กลุ่มแรงงานเด็ก
- เด็กในชุมชนแออัด และเด็กและเยาวชนทั่วไป
- เด็กต่างชาติ 1,000 คน
- อาสาสมัครเด็กและเยาวชน และอาสาสมัครผู้ปกครอง จำนวน 1,159 คน

พื้นที่การดำเนินการ

- ชุมชนชนบท ใน 48 ตำบล 31 อำเภอ 12 จังหวัด ได้แก่ ศรีสะเกษ มหาสารคาม
อุบลราชธานี สุรินทร์ เลย แม่ฮ่องสอน สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ปัตตานี ยะลา และ
นราธิวาส
- ชุมชนเมือง จำนวน 7 ชุมชน ในจังหวัด กรุงเทพมหานคร และสมุทรปราการ
- โรงเรียน จำนวน 68 แห่ง ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ศรีสะเกษ มหาสารคาม
ฉะเชิงเทรา สระแก้ว สมุทรสาคร สมุทรปราการ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และ
กรุงเทพมหานคร
- สถานบ้านพักเด็กและครอบครัว 9 แห่ง
- พื้นที่ที่ได้รับการรับแจ้งแรงงานเด็ก (ทั่วประเทศไทย)
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นในระดับต่างๆ

กลุ่มเป้าหมาย

- เด็กในภาวะวิกฤติได้รับการช่วยเหลือเร่งด่วน
- แรงงานเด็กที่ประสบปัญหาได้รับการช่วยเหลือคุ้มครอง
- กลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์สิทธิเด็กและผู้ใหญ่ ดำเนินการอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่องสามารถระดมทรัพยากรได้เอง และขยายรูปแบบการดำเนินงานเข้ากลุ่มอื่นได้ด้วยตนเอง
- กลุ่มอาสาสมัครชุมชน (ผู้ปกครอง ครู พี่เลี้ยง ผู้ใหญ่ในชุมชน) ดำเนินการร่วมกับเด็กจัดทำพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก และสามารถเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดการทำงาน และระดมทรัพยากรได้เอง
- มีการรวมกลุ่มของสมาชิกสโมสรเพื่อนงาน และอาสาสมัครบ้านเรียนรู้ เพื่อเป็นสมาชิกกลุ่มไม้กวาดสีขาว โดยใช้สื่อละครหน้าขาวในการผลักดันประเด็นต่างๆ ในสังคม
- มีการรวมกลุ่มด้านอาชีพ ในครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากสึนามิและเอดส์

ระดับพื้นที่

- เกิดศูนย์สาธิตรูปแบบกิจกรรมพัฒนาเด็ก คือ ศูนย์ดวงแฉ ดำเนินงานโดยกลุ่มอาสาสมัคร และการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครและนักศึกษา และมีพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กตามวิถีชีวิตของชุมชนในเมืองจำนวน 2 พื้นที่ ในจังหวัดศรีสะเกษ และอุดรธานี
- เกิดพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กในชนบทจำนวน 25 พื้นที่ พื้นที่ขยายผล อีก 14 พื้นที่
- เกิดกลไกปกป้องคุ้มครองเด็กที่เข้มแข็งในชนบทจำนวน 21 ตำบล จังหวัดศรีสะเกษ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส

ระดับองค์กร

- ผลักดันขับเคลื่อน และเสนอข้อมูลเพื่อแก้กฎกระทรวงเพื่อคุ้มครองลูกจ้างทำงานบ้าน
- เป็นเครือข่าย เพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ร่วมโครงการความร่วมมือไทย-ลาว ว่าด้วยการติดตามหาผู้สูญหายที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์
- เป็นเครือข่าย เพื่อผลักดันเรื่องอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในประเทศไทย ครบวาระ 20 ปี
- ร่วมกับเครือข่ายอนุกรรมการการป้องกันความรุนแรงเด็กและเยาวชน
- ร่วมขับเคลื่อน กับเครือข่ายหนังสือเพื่อเด็กเยาวชนและครอบครัวให้การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ

การขับเคลื่อนกลไกระดับชาติ

- ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ เรื่อง “พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก” ปี 2552-2553

สรุป ภาพรวมการดำเนินงาน ปี 2552

มูลนิธิฯ ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือที่อยู่ในสภาวะยากลำบากในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ แรงงานเด็ก เด็กถูกทอดทิ้งในเมืองและชนบท เด็กที่ได้รับผลกระทบจากสึนามิ เด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา ฯลฯ โดยดำเนินงาน 4 โครงการหลักคือ โครงการแต่น้องผู้หิวโหย โครงการแรงงานเด็ก โครงการครอบครัว และชุมชนพัฒนา และแผนงานสื่อสร้างสุขภาวะเยาวชน

1 โครงการแต่น้องผู้หิวโหย

มีการดำเนินงาน เพื่อให้การช่วยเหลือเด็กและครอบครัวที่ประสบปัญหาในภาวะวิกฤติ มีการสร้างอาสาสมัครให้ความช่วยเหลือในชุมชน ลักษณะทำงานโดยเพิ่มความรู้ทักษะชีวิตให้เด็กและผู้ปกครองกลุ่มเป้าหมาย เพื่อพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งของกลไกชุมชนปกป้องเด็กในพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา ศรีสะเกษ มหาสารคาม ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ เด็กและเยาวชนที่ประสบปัญหาตกอยู่ในภาวะวิกฤติ แก่นนำเด็กเยาวชน กลุ่มอาสาสมัครเด็กและเยาวชน และกลุ่มอาสาสมัครผู้ใหญ่ชาวชุมชน

- - - > **โครงการแต่น้องผู้หิวโหย** มีการทำงานเป็นรูปแบบโครงการ 4 โครงการและ 1 แผนงาน คือ
1. โครงการอาสาสมัครชุมชนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและครอบครัว จ.ศรีสะเกษ
 2. โครงการพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกรเพื่อความสุขความพอเพียงของเด็กในโรงเรียน จ.สระแก้ว
 3. โครงการส่งเสริมศักยภาพเด็กและครอบครัว 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
 4. โครงการส่งเสริมศักยภาพเด็กและครอบครัว จ.มหาสารคาม
- และ 1) แผนงานทุนการศึกษา งานสงเคราะห์เด็กและครอบครัว โดยโครงการฯ มีบทบาท ใน 2 ด้าน คือ

1.1 ด้านสุขภาพและการศึกษา

ด้านสุขภาพ สร้างการมีส่วนร่วมเด็กและครอบครัว การสนับสนุนปัจจัยพื้นฐานเด็กและครอบครัวในภาวะวิกฤติ และที่เกิดจากภัยธรรมชาติสึนามิ การสนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่เด็กในภาวะวิกฤติ เด็กเลิกเรียนกลางคัน และเด็กที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง สนับสนุนเด็ก ครู ผู้ปกครองจัดพื้นที่เรียนรู้เรื่องเกษตรในโรงเรียน โดยใช้กระบวนการกลุ่มเรื่องทักษะชีวิต เด็กกลุ่มเป้าหมายได้เข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานทางสุขภาพและการศึกษา จำนวน 288 ครอบครัว ในจังหวัดศรีสะเกษ และมหาสารคาม ด้านสุขภาพผู้ปกครองที่เจ็บป่วย และผู้ที่มีโรคประจำตัวได้รับการรักษาดูแลจากแพทย์อย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครองที่ติดเชื้อ HIV/AIDS 9 คน ได้รับยาต้านไวรัสที่โรงพยาบาลทุกเดือน

ด้านการศึกษา เด็กได้รับอุปกรณ์การเรียน และเครื่องแบบนักเรียน ได้รับทุนการศึกษา และเด็กที่ออกกลางคันได้ เข้าเรียนคน. เด็กที่จบ ม.3 แล้ว ไม่มีโอกาสได้เรียนต่อ ได้เข้าร่วมโครงการฝึกทักษะอาชีพช่างทำเครื่องประดับ และเด็กเยาวชนที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรง เด็กในพื้นที่ 3 จังหวัดภาคใต้มีโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาได้รับทุนพัฒนาหลักสูตรฝึกอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

1.2 ด้านอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิเด็ก

การสร้างอาสาสมัครคุ้มครองเด็กในชุมชน การสนับสนุนงานอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) งานอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิ ให้ความช่วยเหลือด้านปัจจัย 4 ทดลองทำกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต ด้วยการมีส่วนร่วมของเด็กและครอบครัว

ปัตตานี

นราธิวาส

ยะลา

- ชุมชนใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส จำนวน 25 คนรวมกลุ่มเป็น คณะกรรมการสนามเด็กเล่นเพื่อการพัฒนา มีความรู้ความเข้าใจเรื่องพัฒนาการเด็กในวัยเรียน นอกจากนี้ยังมีสื่อเรื่องพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้เพื่อเผยแพร่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สุรินทร์

ศรีสะเกษ

อุบลราชธานี

- จังหวัดศรีสะเกษ การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครเยาวชนและอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) จ.ศรีสะเกษ ได้ให้การคุ้มครองเด็กที่ประสบปัญหายากจน ผลกระทบเอดส์ และอยู่กับผู้สูงอายุ จำนวน 70 คน จาก 70 ครอบครัว ผู้ปกครองและคนในชุมชนได้เป็นอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิเด็กในชุมชน จำนวน 30 คน มีแนวทางการช่วยเหลือเด็กในชุมชนด้วยการประสานงานกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อขอรับบริการด้านทุนการศึกษาและทุนช่วยเหลือครอบครัว

2

โครงการแรงงานเด็ก

ปัญหาแรงงานเด็กในประเทศไทยปัจจุบันยังคงมีให้เห็น คือ แรงงานเด็กไทยและแรงงานเด็กต่างชาติ โดยเฉพาะแรงงานเด็กต่างชาติยังมีให้เห็นอยู่มากทั้งด้านการทวงถามกรรม การถูกเอารัดเอาเปรียบ และการกักขังทุบตี ที่ผ่านมาโครงการแรงงานเด็ก ให้ความช่วยเหลือคุ้มครองแรงงานเด็ก โดยการรับแจ้งเหตุและสงเคราะห์เฉพาะราย จำนวน 11 ราย 154 คน เป็นปัญหาด้านแรงงาน คือถูกนายจ้างพยายามข่มขืน ไม่ได้รับค่าจ้าง ถูกหลอกให้ทำงาน บังคับให้ทำงาน เป็นแรงงานเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 82 คน และปัญหาอื่นๆ คือ ไม่มีเอกสารสำคัญ ถูกทอดทิ้ง ถูกปล่อยปละละเลย และปัญหาเศรษฐกิจในครอบครัว จำนวน 6 คน

มีการรณรงค์สร้างการมีส่วนร่วมของสังคมในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติและแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็ก ในรูปแบบที่เลวร้าย มีเครือข่ายผู้ผลิตสื่อมืออาชีพในการพัฒนาชุดสื่อเพื่อใช้เผยแพร่ เรื่อง “การอยู่ร่วมกันอย่างสันติของเด็กทุกชาติทุกศาสนาทุกวัฒนธรรมในประเทศไทย” เพื่อลดความรุนแรงและสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายในประเทศไทย โดยเฉพาะเด็กต่างชาติ ผลิตชุดซีดีเพลงที่มีเนื้อหาเรื่อง “ความรัก มิตรภาพ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติของเด็กทุกชาติ ทุกศาสนา ทุกวัฒนธรรมในประเทศไทย” ชื่ออัลบั้ม “ลูกแม่เดียวกัน” มีนักแต่งเพลงมืออาชีพ ได้แก่ ศุ บุญเลี้ยง, ศักดิ์ศิริ มีสมสืบ, พจนานพพิทักษ์ และ บั๊วไร นักเล่านิทาน

งานคอนเสิร์ต เปิดพรมแดนใจ ได้รับความร่วมมือจาก แผนงานสร้างสุขภาวะเยาวชน (สสย.) และองค์กรแรงงานระหว่างประเทศ ILO/IPEC ร่วมกันจัดงาน “คอนเสิร์ต เปิดพรมแดนใจ” เพื่อนำเสนอ บทเพลงการแสดง โดยมีเนื้อหาเรื่อง “ความรัก มิตรภาพ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติของเด็กทุกชาติ ทุกศาสนา ทุกวัฒนธรรมในประเทศไทย” และเพื่อรณรงค์วันต่อต้านการใช้แรงงานเด็กโลก จัดขึ้นในวันที่ 12 มิถุนายนของทุกๆ ปี และในปี ค.ศ. 2009 นี้ เป็นการครบรอบ 10 ปี ของการให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับที่ 182 ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศว่าด้วยการห้ามและดำเนินการโดยทันที เพื่อขจัดรูปแบบที่เลวร้ายของการใช้แรงงานเด็ก โดยใช้เพลงในอัลบั้ม “ลูกแม่เดียวกัน” เป็นสื่อกลางในการรณรงค์ในสังคม โดยความร่วมมือกับสถานีโทรทัศน์ทีวีไทย องค์กรแรงงานระหว่างประเทศและ Save The Children UK. รายการดนตรีทีวีศิลป์ สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย ร่วมรณรงค์เผยแพร่ข้อมูล

การพัฒนากลไกและสร้างการมีส่วนร่วมในการคุ้มครองแรงงานเด็ก

สนับสนุนการพัฒนากลไกและเครือข่ายในการช่วยเหลือและคุ้มครองแรงงานเด็กแต่ละสภาพปัญหา ทั้งที่เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และกลุ่มแรงงานเด็กที่ประสบปัญหาต่างๆ โดยการเป็นอนุกรรมการจัดทำหลักสูตรอบรมพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พรบ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์/คณะกรรมการจัดทำองค์ประกอบการจัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์/คณะกรรมการจัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์/คณะกรรมการองค์การความร่วมมือว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ UNIAF มีเครือข่ายผลักดันกลไกการคุ้มครองลูกจ้างทำงานบ้าน

การติดตามในการจัดทำร่างกฎกระทรวงคุ้มครองลูกจ้างทำงานบ้าน ตั้งคณะกรรมการผลักดันสิทธิลูกจ้างทำงานบ้านขึ้น ประกอบด้วยองค์การเครือข่าย ได้แก่ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก เครือข่ายแรงงานนอกระบบ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ มูลนิธิผู้หญิง มูลนิธิเพื่อนหญิง องค์การขนส่งมวลชน มูลนิธิฟรีดริคส์เฮเบอร์ท์ กลุ่มแรงงานบูรณาการ มูลนิธิรวมมิตรไทยพม่า มูลนิธิเพื่อสุขภาพการเรียนรู้ของแรงงานกลุ่มชาติพันธุ์ นักกฎหมาย เครือข่ายแรงงานต่างชาติ

การพัฒนาเครือข่ายการทำงานด้านเด็กต่างชาติในระดับภูมิภาค

การเผยแพร่คู่มือปฏิบัติการช่วยเหลือเด็กต่างชาติ ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และเวทีการอบรมเชิงปฏิบัติการต่างๆ ด้านการคุ้มครองช่วยเหลือเด็กต่างชาติ เป็นแนวปฏิบัติในการช่วยเหลือเด็กต่างชาติในระดับพื้นที่และหน่วยงาน ใช้เป็นเอกสารประกอบการประชุมระหว่างประเทศ ในพื้นที่ไทย-ลาว (หนองคายและเวียงจันทน์/มุกดาหารและสะหวันเขต) พื้นที่ไทย-กัมพูชา (สระแก้วและบันเตียเมยเจย) เป็นแนวทางรูปแบบตัวอย่างที่จะนำมาประยุกต์ในการคุ้มครองเด็กต่างชาติทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ กำหนดปัญหาและแนวทางการทำงานเพื่อพัฒนาความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กต่างชาติทั้งในประเทศไทย และระดับภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

แรงงานเด็กไทยและเด็กต่างชาติ

ได้รับการช่วยเหลือตามสภาพปัญหา และสามารถเข้าถึงหน่วยงานภาครัฐที่ให้ความช่วยเหลือได้ แต่ยังพบว่าแรงงานเด็กต่างชาติที่ได้รับช่วยเหลือจนถึงกระบวนการส่งกลับ ไปนั้นยังคงมีความจำเป็นที่จะกลับมาเป็นแรงงานที่เสี่ยงถูกแสวงหา กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้แก่ เด็กที่ติดเกมส์มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ภายหลังจากที่เจ้าหน้าที่ได้เข้าไปสร้างความสัมพันธ์ของครอบครัว และวางแผนร่วมกับครอบครัว โรงเรียน ทำให้เด็กได้เรียนหนังสือ และได้รับการเอาใจใส่ของครอบครัวดีกว่าเดิมส่งผลให้เด็กมีความสุข และมีเป้าหมายในการเรียนและปรับพฤติกรรมต่างๆ

เด็กและเยาวชนในสังคม

มีความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายพบว่ามีความรู้ความเข้าใจทัศนคติที่ดี กับเรื่องแรงงานเด็กต่างชาติมากยิ่งขึ้น ดูได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม การร่วมตอบคำถาม แสดงความคิดเห็นในรายการวิทยุ และสถานีโทรทัศน์ และการตอบรับ การประสานเข้ามาเพื่อขอรับสื่อ เอกสาร ไปเผยแพร่ในหน่วยงานและองค์กร และพบว่ามีกลุ่มเป้าหมายเพิ่มมากขึ้น ทั้งหน่วยงาน องค์กรภาครัฐกิจ บุคคลทั่วไป โรงเรียน สถานศึกษา ในเขตกรุงเทพฯ ปริมณฑล และโรงเรียนชายแดนที่มีการสอนร่วมระหว่างเด็กไทยกับเด็กต่างชาติ

องค์กรเครือข่ายด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็ก

ปัจจุบันปัญหาของแรงงานโดยเฉพาะแรงงานเด็ก ได้รับการสนใจและนำมาผนวกในการทำงาน โดยเฉพาะการทำงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ซึ่งแต่เดิมมักเข้าใจว่าแรงงานต่างชาตินั้นไม่ใช่ผู้เสียหาย แต่เป็นผู้กระทำความผิดข้อหาเข้าเมืองผิดกฎหมาย แต่เมื่อพบกรณีที่มีมูลนิธิต่างๆ และองค์กรเครือข่ายการช่วยเหลือได้นำกรณี แรงงานต่างชาติเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์มาตีแผ่ เพื่อมุ่งหวังให้หน่วยงานอื่นๆ ได้เข้าใจในมิติของแรงงานต่างชาติที่มีสถานะที่เสี่ยงต่อการถูกแสวงหาผลประโยชน์มากกว่า

การให้ความคุ้มครองลูกจ้างทำงานบ้านเป็นประเด็นที่องค์กรเครือข่ายให้ความสนใจ และมีหลายหน่วยงานเข้าร่วมทำงานในประเด็นนี้ จึงทำให้มีหลายหน่วยงานเข้าร่วมเป็นเครือข่ายคณะทำงาน และร่วมให้ข้อเสนอในการกำหนดทิศทางการทำงานเรื่องสิทธิลูกจ้างทำงานบ้านในประเทศไทยมากขึ้น ประกอบกับโอกาสที่องค์การแรงงานระหว่างประเทศ กำลังจะบรรจวาระการประชุมเรื่องการจัดทำอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองลูกจ้างทำงานบ้านในปี ค.ศ.2010 จึงเป็นประเด็นให้หลายหน่วยงานให้ความสนใจในประเด็นงานดังกล่าว

ปัจจุบันแรงงานเด็กต่างชาติที่ผ่านการช่วยเหลือ ยังคงวนเวียนเข้าสู่ตลาดแรงงานและถูกแสวงหาประโยชน์ จากกระบวนการนายหน้า และพบว่าปัจจัยและสาเหตุที่พวกเขายังคงมี ไม่เพียงแรงงานที่เคยประสบปัญหาแล้วกลับมาอีกนั้น จะคงมีแรงงานเด็กในครอบครัวตามมา เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นว่าควรจะนำครอบครัวดังกล่าวนี้ ขึ้นมาเสนอต่อ สปป.ลาว ให้มีการดำเนินการติดตามช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง

3 โครงการครอบครัวและชุมชนพัฒนา

มีเป้าหมายสูงสุด คือ มีพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กเพิ่มมากขึ้นในชุมชน ศูนย์เด็กเล็ก หน่วยงานทั่วประเทศ โดยดำเนินยุทธศาสตร์การดำเนินงานต่อเนื่องจากปี 2550 มาจนถึงปัจจุบัน คือ เสริมสร้างกลไกชุมชนเพื่อช่วยเหลือและพัฒนาเด็ก และผลักดันแนวคิด และการทำงาน ขยายผลสู่กว้างมุ่งเน้นประเด็นพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก มีการขยายผลแนวคิดการทำงานลงไปสู่องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นในเชิงรุก และกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการนำแนวคิดการไปปรับประยุกต์ สร้างพลังเครือข่าย และผลักดันร่วมกับเครือข่ายพื้นที่สร้างสรรค์ ทำงานประเด็น “พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก” ให้เกิดขึ้นจริง มีการขยายสู่กลุ่มเด็กต่างชาติ สร้าง Model พื้นที่สร้างสรรค์เพื่อสร้างสันติในใจเด็ก และมีศูนย์บริการเพื่อพัฒนาเด็ก 2 ศูนย์ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการศึกษาสถานการณ์ พัฒนารูปแบบกิจกรรม โดยอาสาสมัคร นักศึกษา หน่วยงาน และบุคคลทั่วไป

มีเด็ก เยาวชนและครอบครัวไทย ได้รับประโยชน์จากการจัดทำพื้นที่สร้างสรรค์ จำนวน 7,000 คน และเด็กต่างชาติจำนวน 700 คน โดยใช้กิจกรรมสันตนาการ ผ่อนคลาย กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต ในรูปแบบของการจัดทำพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก

ดำเนินงานในพื้นที่ 12 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ พิษณุโลก ตาก อุทัยธานี ฉะเชิงเทรา สมุทรสาคร สมุทรปราการ กรุงเทพมหานคร อุดรธานี หนองบัวลำภู ยะลา และสงขลา

กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมอบรมเป็นนักจัดกระบวนการเรียนรู้ด้านเด็กของชุมชน มีความเข้าใจ และสามารถถ่ายทอด สร้างการมีส่วนร่วม จัดทำพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ เป็นพื้นที่ต้นแบบ และดำเนินการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชน มีจำนวน 4 พื้นที่ มีกลุ่มอาสาสมัคร นักศึกษา และหน่วยงานที่ได้รับแนวคิดจากการศึกษาดูงาน และร่วมคิดค้นรูปแบบกิจกรรมพัฒนาเด็กจำนวน 285 คน ทำให้เกิดประสบการณ์ใหม่ และมีองค์กรและที่ได้รับแนวคิดจากการอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดรูปแบบพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กนำแนวคิดไปประยุกต์ใช้จัดทำพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก

การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในหมู่บ้าน/ตำบล เด็กอายุ 3-6 ปี ให้มีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา อย่างถูกต้องตามวัย ยึดหลักความต้องการและความพร้อมของชุมชนในท้องถิ่นเป็นหลัก มูลนิธิ จุดประกายแนวคิด ให้ผู้บริหารส่วนท้องถิ่น มีความเข้าใจในเรื่องของพื้นที่สร้างสรรค์และสนับสนุนการดำเนินงานสร้างพื้นที่ต้นแบบ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เห็นความสำคัญของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ขยายบทบาทเป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชน สนับสนุนกิจกรรมของศูนย์อย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์หลักของการพัฒนาชุมชน และการพัฒนาเด็กและเยาวชนของหน่วยงาน เช่น เทศบาลเมืองบ้านดุง อุดรธานี

ศูนย์ต้นแบบ (Model) พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก ที่มีอาสาสมัครชุมชนดำเนินการ และถ่ายทอดแนวคิดการทำงานให้กับอาสาสมัคร นักศึกษา บุคคลที่สนใจในสังคม โดยมีการกระบวนการที่สร้างความเข้าใจในสถานการณ์ปัญหาเด็กและบริบทของชุมชน มีกระบวนการลงสัมผัสกับชุมชน ให้ร่วมคิดค้นและจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาเด็ก และตอบสนองความต้องการเด็ก นำไปสู่การได้รูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กแบบมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

งานพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์เพื่อสร้างความยั่งยืน ศูนย์ดวงแข จังหวัดกรุงเทพฯ เป็นศูนย์ต้นแบบ (Model) พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก ที่มูลนิธิฯ สนับสนุนให้อาสาสมัครชุมชน คือผู้ปกครองและเด็ก ดำเนินการ ทำเป็นแหล่งศึกษาดูงานและทดลองปฏิบัติจริงซึ่งมีอาสาสมัครชุมชนเป็นผู้ถ่ายทอดแนวคิดการทำงานมีองค์กรหน่วยงาน อาสาสมัคร นักศึกษา บุคคลที่สนใจในสังคมที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน โดยมีการกระบวนการที่สร้างความเข้าใจในสถานการณ์ปัญหาเด็ก และบริบทของชุมชน มีกระบวนการลงสัมผัสกับชุมชน ให้ร่วมคิดค้นและจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาเด็กและตอบสนองความต้องการเด็ก นำไปสู่การได้รูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กแบบมีส่วนร่วมของคนในสังคม

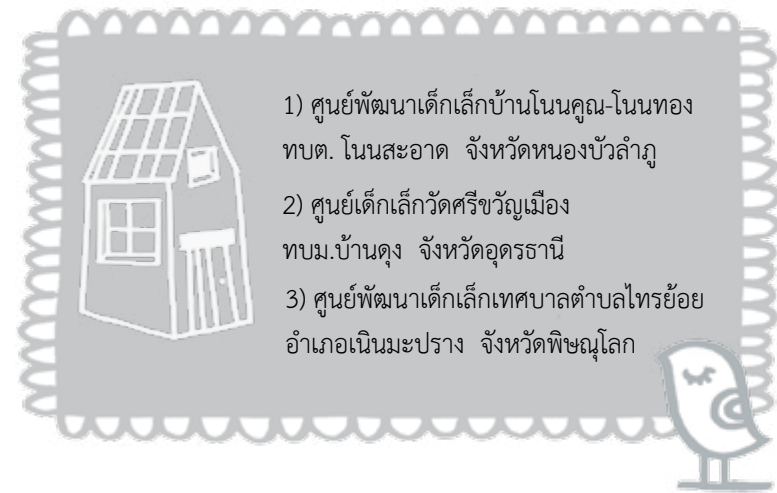
การขับเคลื่อนระดับนโยบายร่วมกับเครือข่ายพื้นที่สร้างสรรค์ และภาคีเครือข่ายอื่นๆ ของ สสย. ทำให้ประเด็นพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก ขับเคลื่อนนโยบายอย่างรวดเร็วและเป็นวาระแห่งชาติ สังคมให้ความสนใจและยอมรับ เนื่องจากเป็นโอกาสที่รัฐบาลให้ความสำคัญให้พื้นที่สร้างสรรค์เป็นวาระแห่งชาติ และทุกหน่วยงานให้ความสนใจ

โครงการส่งเสริมและสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายสื่อและเครือข่ายทางสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย

การดำเนินงานเป็นการขยายแนวคิดสู่กลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กต่างชาติ เพื่อสร้างเด็กเกิดทักษะชีวิตเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติเด็กไทยและต่างชาติ นำไปสู่การป้องกันปัญหาแรงงานเด็กความรุนแรงของปัญหาแรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย การดำเนินงานมีการจัดประชุมและอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับคนทำงานกับกลุ่มเด็กต่างชาติ เพื่อนำเสนอแนวคิด และแสดงตัวอย่างพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กให้กับผู้บริหาร และคนทำงานกับเด็กต่างชาติ ในกรุงเทพฯ สมุทรปราการ สมุทรสาคร ตากและสระแก้ว และดำเนินการทดลองพื้นที่นำร่องพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กต่างชาติ เพื่อสร้างสันติในใจเด็ก ที่โรงเรียนวัดศิริมงคล จังหวัดสมุทรสาคร และมูลนิธิเพื่อเยาวชนชนบท (มยช.) กทม. ซึ่งคุณครูและผู้ดูแลเด็กเกิดกระบวนการเรียนรู้กระบวนการทำงานการพัฒนาเด็ก เรื่องพื้นที่สร้างสรรค์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเด็ก

โครงการเสริมสร้างพลังศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

การพัฒนาหลักสูตรนักจัดกระบวนการเรียนรู้ด้านเด็ก ให้มีความสามารถส่งเสริมการจัดสร้างมุมสื่อการเล่น และพื้นที่สร้างสรรค์เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของเด็กปฐมวัย ตลอดจนส่งเสริมพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ในด้านการสร้างเสริมพัฒนาการและสุขภาวะของเด็กปฐมวัย จำนวน 25 พื้นที่ จาก 18 จังหวัดทั่วประเทศไทย และส่งเสริมให้เกิดพื้นที่สร้างสรรค์ต้นแบบ 8 พื้นที่ มีผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ จาก 23 พื้นที่เป้าหมาย มีต้นแบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ในชุมชนด้านการสร้างเสริมพัฒนาการและสุขภาวะของเด็กปฐมวัย ที่ดำเนินการสำเร็จแล้ว ได้แก่

- 1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนคูม-โนนทอง ทบต. โนนสะอาด จังหวัดหนองบัวลำภู
- 2) ศูนย์เด็กเล็กวัดศรีขวัญเมือง ทบม.บ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
- 3) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลไทรย้อย อำเภอนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

เกิดสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กรอบด้านที่อาสาสมัครชุมชนมีส่วนร่วมผลิต ทั้งเป็นทั้งสื่อบุคคลและสื่ออุปกรณ์ เช่น คนเฒ่าคนแก่ และผู้เชี่ยวชาญในชุมชน มีส่วนร่วมในการเป็นสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้กับเด็ก โดยการเล่านิทาน การทำของเล่นจรรสานต่างๆ การทำสื่อการสอนเรื่องดนตรี สื่อการพัฒนาเด็กเรื่องคณิตศาสตร์ ธรรมชาติ การเล่านิทาน มุมการเล่นของเด็กต่างๆ ในห้องเรียน และสนามสนามเด็กเล่นของศูนย์ ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นความสำคัญของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ขยายบทบาทเป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และสนับสนุนกิจกรรมของศูนย์อย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์หลักของการพัฒนาชุมชน และการพัฒนาเด็กและเยาวชนของหน่วยงาน

สรุปภาพรวมการดำเนินงาน ปี 2553

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.) ในปี 2553 ได้มีการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในการทำงานเพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเด็กและครอบครัวอยู่ในสภาวะยากลำบาก ไม่ว่าจะเป็นเด็กยากจนในพื้นที่ชุมชนเมืองและชนบท แรงงานเด็ก เด็กต่างชาติ เด็กที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ เป็นต้น โดยได้มีการบูรณาการการทำงานของมูลนิธิฯ เพื่อให้บุคลากรในองค์กรที่ทำงานมีความคล่องตัวและเชื่อมโยงประสานการทำงานทั้งภายในและภายนอกองค์กรให้มีประสิทธิภาพ และเกิดความคล่องตัวเท่าทันกับสถานการณ์ในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น ได้แบ่งเป็น 3 กลุ่มงานในการทำงาน คือ งานคุ้มครองเด็ก งานพัฒนาเด็ก และ งานสื่อสารสังคม เพื่อให้มีการปกป้องคุ้มครองเด็กและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาเด็กไปพร้อมกัน ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับเด็กและเยาวชน

1 งานคุ้มครองเด็ก

จากการที่ มูลนิธิฯ มีการปรับยุทธศาสตร์ ในการทำงาน ปี 2553 เพื่อให้ดำเนินการครอบคลุมกลุ่มเด็กและครอบครัวในสภาวะปัญหาต่างๆ ประกอบกับการเพิ่มพื้นที่ในการทำงานตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย เช่น ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ทำโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. โครงการการพัฒนากลไกการคุ้มครองลูกจ้างทำงานบ้าน
2. โครงการส่งเสริมศักยภาพเด็กและครอบครัวในภาวะวิกฤติ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
3. โครงการพัฒนากลไกและสร้างการมีส่วนร่วมในการคุ้มครองแรงงานเด็ก
4. โครงการส่งเสริมเครือข่ายการดำเนินงานเรื่องเด็กต่างชาติในประเทศไทยและภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง
5. โครงการศูนย์สันติคามเพื่อแรงงานเด็กและครอบครัว
6. โครงการจัดทำคู่มือการจัดกระบวนการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน
7. งานสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กในสภาวะยากลำบาก

เด็กที่ได้รับปกป้องและคุ้มครองในปี 2553 แบ่งตามกลุ่มเด็กตามสภาพปัญหา ได้แก่ แรงงานเด็กไทย และเด็กต่างชาติ แรงงานเด็กทำงานบ้าน แรงงานเด็กที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เด็กในครอบครัวที่ได้ผลกระทบจากความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้ เด็กเร่ร่อนขอทาน เด็กไม่มีเอกสารแสดงสถานะบุคคล เด็กถูกทอดทิ้งให้อยู่ตามลำพัง เด็กไม่ได้รับการศึกษาทั้งเด็กไทยและเด็กต่างชาติ เด็กไม่ได้รับวัคซีน และเด็กถูกผู้ปกครองทำร้ายร่างกาย

การดำเนินการปกป้องและคุ้มครองเด็กภายใต้โครงการต่างๆ มีดังนี้

1. การป้องกัน : การให้ความรู้ เสริมศักยภาพ การสนับสนุนการศึกษา อาชีพ

สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มลูกจ้างทำงานบ้าน โดยเฉพาะประเด็นการเรียกร้องเพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิด้านแรงงาน มูลนิธิฯ ได้ดำเนินการเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มลูกจ้างทำงานบ้านโดยร่วมกับ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ มูลนิธิผู้หญิง และสมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งได้จัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิการคุ้มครองแรงงานและสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องร่างกฎหมายกระทรวงลูกจ้างทำงานบ้าน จัดอบรมการระดมปัญหาของกลุ่มลูกจ้างทำงานบ้าน สิทธิการรวมกลุ่ม พร้อมทั้งได้จัดการรวมกลุ่มลูกจ้างทำงานบ้านโดยใช้ชื่อว่า “เครือข่ายลูกจ้างทำงานบ้านในประเทศไทย”

ซึ่งขณะนี้สมาชิกกลุ่มลูกจ้างทำงานบ้านคนไทย จำนวน 127 คน สมาชิกแต่ละคนจะต้องเขียนใบสมัครและเสียค่าลงทะเบียนสมาชิกคนละ 10 บาทการประสานงานในกิจกรรมการรวมกลุ่มมีมูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ เป็นพี่เลี้ยงคอยติดตามและประสานงาน การจัดระบบการดูแลซึ่งกันและกันภายในกลุ่มของสมาชิกลูกจ้างทำงานบ้าน ซึ่งสมาชิกแต่ละกลุ่มจะเลือกจากโซนที่อยู่อาศัยในแต่ละเขต เช่น หนองจอกมีนบุรี เขตพระโขนง เขตบางนา

2. การคุ้มครองสวัสดิภาพ :

การสงเคราะห์และให้ความคุ้มครองช่วยเหลือสิทธิตามกฎหมายการพัฒนาระบบการช่วยเหลือเด็ก

การช่วยเหลือคุ้มครองเด็ก โดยการรับแจ้งเหตุและสงเคราะห์เฉพาะราย จำนวน 50 ราย 254 คน มีสภาพปัญหาดังนี้ ด้านแรงงาน คือ ไม่ได้รับค่าจ้าง ถูกหลอกให้ทำงาน บังคับให้ทำงานเป็นแรงงานเด็ก เป็นปัญหาอื่นๆ คือ ไม่มีเอกสารสำคัญ ถูกทอดทิ้ง ถูกปล่อยปละละเลย และปัญหาเศรษฐกิจในครอบครัวยากจน เด็กมีปัญหาขาดสารอาหาร ถูกนำไปเป็นขอทาน ครอบครัวประสบภัยจากน้ำท่วม

3. การผลักดันกลไกและนโยบาย :

การพัฒนากฎหมายและกระบวนการคุ้มครองเด็ก

สนับสนุนการพัฒนากลไกและเครือข่ายในการช่วยเหลือและคุ้มครองแรงงานเด็ก ทั้งที่เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และกลุ่มแรงงานเด็กที่ประสบปัญหาต่างๆ จากการให้การคุ้มครองเด็ก ทำให้เกิดบทเรียนจากการคุ้มครองเด็กและนำไปสู่การผลักดันให้เกิดการพัฒนากระบวนการกลไกการคุ้มครองช่วยเหลือแรงงานเด็กที่เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์โดยเฉพาะด้านแรงงานขึ้น ได้แก่ การคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์รวมถึงแรงงานด้วย ตาม พรบ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ได้กำหนดคำนิยามเรื่องรูปแบบการแสวงหาประโยชน์ด้านแรงงาน ซึ่งเพิ่มจากรูปแบบการแสวงหาประโยชน์ด้านค่าประเวณีด้านเดียว และอธิบายในองค์ประกอบการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ข้อควรคำนึงถึงเกี่ยวกับสภาพการจ้างงานที่บังคับ ซึ่งพิจารณาบทเรียนของกรณี แรงงานต่างชาติโรงงานแกะกุ้งที่มูลนิธิฯ และเครือข่ายให้การช่วยเหลือ

ร่วมกันผลักดันให้เกิดการคุ้มครองทางกฎหมาย และจัดสวัสดิการที่เหมาะสมแก่คนทำงานบ้านในประเทศไทย ซึ่งที่สำคัญและเร่งด่วนได้แก่

1. การได้รับค่าตอบแทนขั้นต่ำที่เป็นธรรม
2. มีวันหยุดอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 วัน
3. มีโอกาสได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะ ได้แก่ การศึกษาต่อ การพัฒนาทักษะความสามารถ
4. ได้รับสวัสดิการด้านต่างๆ เช่นเดียวกับแรงงานอื่นๆ
5. ในกรณีที่มีการจ้างเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปีทำงาน ต้องห้ามมิให้เด็กทำงานเกินความสามารถหรือทำงานที่เป็นอันตราย และการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการดูแลลูกจ้างเด็ก
6. จัดให้มีการคุ้มครองทางทะเบียนและมีสัญญาจ้างที่เป็นธรรม
7. มีสิทธิในการรวมกลุ่ม

4. การรณรงค์ : การสร้างการมีส่วนร่วมในการคุ้มครองเด็กนำเสนอประเด็นกลไกชุมชนปกป้องเด็ก และชุมชนสันติสุข

จัดทำชุดสื่อความรู้การป้องกันและการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในกลุ่มแรงงานเด็ก ในรูปแบบของสื่อวีซีดี แผ่นพับ โปสเตอร์และสโปตวิทยุ โดยมีเนื้อหาแนะนำเสนอชีวิตของเด็กที่ต้องทำงานในโรงงาน แรงงานรับใช้ในบ้าน และเด็กขายพวงมาลัย และให้ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดขอหาการค้ามนุษย์เพื่อปราบผู้กระทำ และให้คนในสังคมช่วยกันแจ้งเหตุไปยังหน่วยงานต่างๆ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้ชมผ่านทางเคเบิลทีวี การทำงานยังนำเสนอ ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กต่างชาติ ได้แก่ ปัญหาการใช้แรงงานเด็ก ปัญหาการค้ามนุษย์ เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนและยากในการที่จะสื่อสารให้คนในสังคมเข้าใจเนื่องจากปัญหาเรื่องอคติเชิงลบ ซึ่งจากเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่กว้างมากยิ่งขึ้น

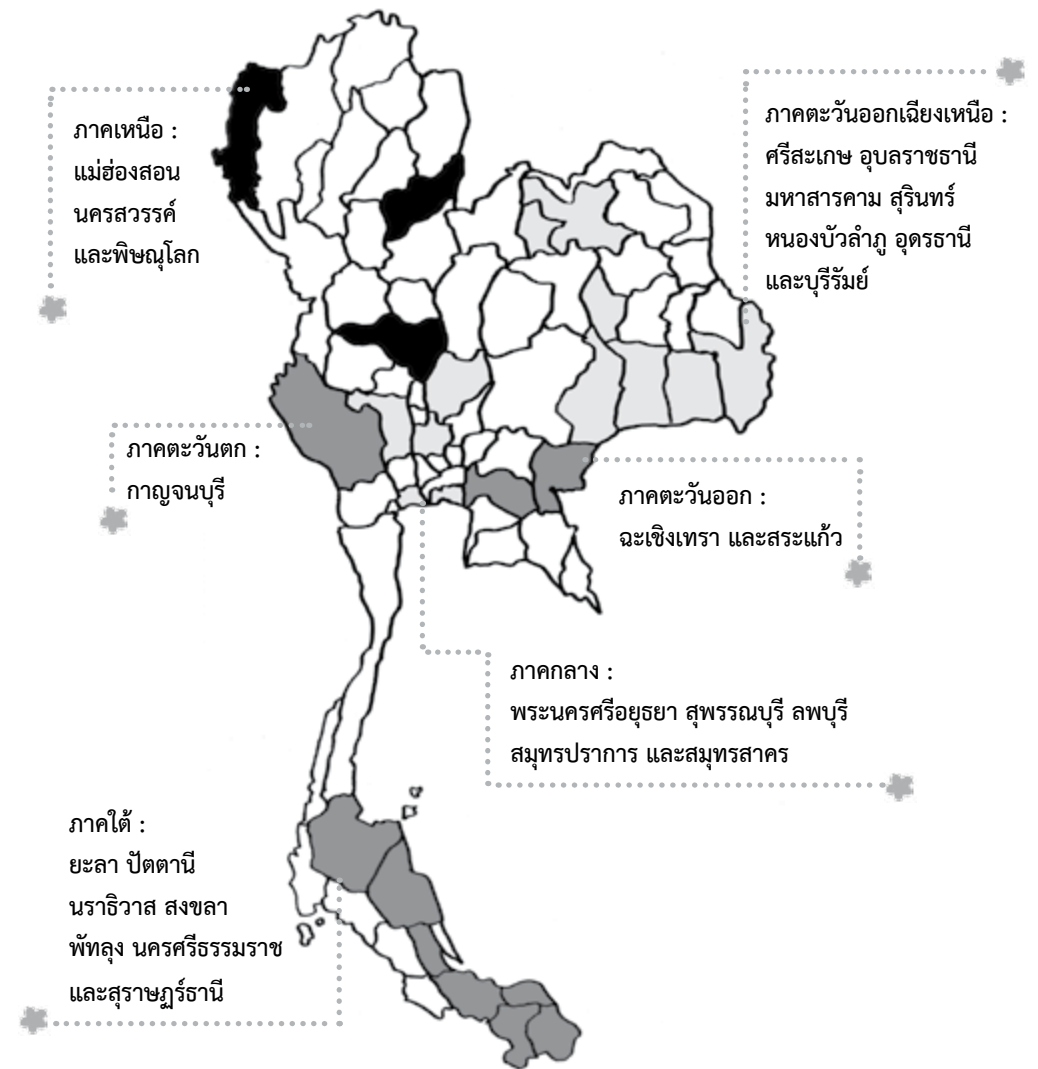
การนำเสนอประเด็น เรื่องราว ผ่านสื่อภาพเคลื่อนไหว ทำให้ค้นพบว่า เป็นการสื่อสารในรูปแบบใหม่ และสามารถเข้าถึงสื่อในการเผยแพร่ได้มากยิ่งขึ้นเช่นกัน และสร้างการมีส่วนร่วมโดยดึงกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่มาเป็นผู้มีส่วนร่วมในการสื่อสาร และส่งสารให้คนในสังคมเข้าใจประเด็นดังกล่าวจึงเป็นวิธีการที่สร้างความน่าสนใจในการรับข้อมูลข่าวสาร

อีกทั้งประเด็นการสร้างจิตอาสาในกลุ่มเยาวชนในประเด็นดังกล่าว เป็นเรื่องท้าทายทั้งในเชิงการให้แนวคิด และปรับทัศนคติ ซึ่งกลุ่มเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการนับได้ว่าเป็นตัวแทนเยาวชนอาสาสมัครที่สามารถถ่ายทอดแนวคิดไปสู่ประเด็นอื่นๆ ต่อไป

2 งานพัฒนาเด็ก

งานพัฒนาเด็ก มีเป้าหมาย คือ มีระบบกลไกและนโยบายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในระดับต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องต่อสภาพปัญหาและความต้องการของกลุ่มเด็กในสภาวะยากลำบาก รวมทั้งเกิดการมีส่วนร่วมของเด็กและครอบครัว โดยนำเสนอประเด็นสื่อสร้างสรรค์และรูปแบบพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กทั้งในเมืองและชนบท โดยการขับเคลื่อนให้เกิดการขยายผลในทั้งระดับปฏิบัติและระดับนโยบาย เสริมสร้างศักยภาพเด็กและเยาวชนให้มีบทบาทในการปกป้องและพัฒนาเด็กและชุมชน และเชื่อมประสานเครือข่ายด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน เครือข่ายทางสังคมอย่างต่อเนื่องและขยายผลในวงกว้าง ในปีนี้มีการดำเนินงานทั้งหมด 8 โครงการ ซึ่งดำเนินงานภายใต้กรอบการทำงาน 4 ส่วน คือ การพัฒนาระบบกลไกและนวัตกรรมการพัฒนาเด็ก การขยายผลแนวคิด รณรงค์ และเผยแพร่ และผลักดันนโยบายในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

มีพื้นที่การทำงานทั้งหมด 25 จังหวัด คือ

ซึ่งการดำเนินงานในปีนี้มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาระบบกลไกและนวัตกรรมการพัฒนาเด็ก รูปแบบอาสาสมัครชุมชน ทดลองพัฒนาให้เกิดกลไกผู้สูงอายุกับการพัฒนาเด็ก การพัฒนาให้เกิดการใช้ประเด็นสื่อสร้างสรรค์ และการสื่อสารสังคมเพื่อสร้างคุณค่าในตนเองของเด็กและพัฒนาศักยภาพคนทำงาน และการขยายผลแนวคิดการทำงานพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กโดยเฉพาะรูปแบบพื้นที่เล่น

ผลการดำเนินงานรูปแบบกลไกอาสาสมัครชุมชน ประสบผลสำเร็จในการได้ในระดับชุมชนและตำบลในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษที่สามารถระดมทรัพยากรและหางบประมาณสนับสนุนจากแหล่งทุนเพื่อมาดำเนินงาน ทั้งการช่วยเหลือและพัฒนาเด็กในชุมชนได้เอง ขยายผลสร้างอาสาสมัครเพิ่มมากขึ้น และสามารถทำงานเชื่อมประสานให้เกิดการช่วยเหลือและพัฒนาเด็กและครอบครัวที่ประสบปัญหาในระดับตำบลได้ ซึ่งเป็นรูปแบบกลไกที่สามารถช่วยเหลือพัฒนาเด็กได้เองในชุมชน และขยายผล

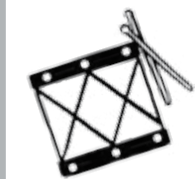

โดยที่มูลนิธิไม่ต้องสนับสนุนงบประมาณเพียงเป็นที่ปรึกษาและแค่ประสานงาน บางอย่างให้เท่านั้น ทำให้มีแกนนำอาสาสมัครชุมชนจำนวน 64 คน ที่สามารถเชื่อมประสานให้เกิดความช่วยเหลือและพัฒนาเด็กร่วมกันเป็นเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนในระดับชุมชน ระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัดได้อย่างเป็นระบบในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ เกิดเครือข่ายจิตอาสาในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กและเยาวชนร่วมกัน คือผู้ปกครอง แกนนำชุมชน อบต. และครู จำนวน 80 หมู่บ้านหมู่บ้านละ 1 คน จำนวน 80 คน และเกิดเครือข่ายเด็กและเยาวชนที่ได้รับการพัฒนาจากอาสาสมัครชุมชน จำนวน 250 คน ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ

การขยายผลกลไกรูปแบบพื้นที่สร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาเด็กสู่ระดับท้องถิ่น ประสบผลสำเร็จเกินคาดเกิดนักจัดกระบวนการเรียนรู้เรื่องพื้นที่สร้างสรรค์ของชุมชนจำนวน 101 คน มีแกนนำจำนวน 43 คน มีเข้าใจกระบวนการจัดทำพื้นที่สร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาเด็ก และสามารถดำเนินการพัฒนาในพื้นที่สร้างสรรค์ได้จริงโดยการมีส่วนร่วมของเด็กเยาวชนและชุมชน เกิดพื้นที่ต้นแบบที่ประสบผลสำเร็จมากกว่าที่คาดไว้จาก 8 พื้นที่และมีพื้นที่ที่สามารถนำแนวคิดไปประยุกต์พัฒนาการทำงานในพื้นที่ของตนเองและสามารถขยายผลได้จำนวน 14 แห่งซึ่งมีจุดเด่นแตกต่างกันไป และความถนัดของนักจัดกระบวนการเรียนรู้ของพื้นที่นั้นๆ องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นในพื้นที่กลุ่มเป้าหมายได้จุดประกายแนวคิดเรื่องพื้นที่สร้างสรรค์รูปแบบการเล่น และบรรจุแนวคิดเพื่อการขยายพื้นที่สร้างสรรค์ลงแผนการทำงานปี 2553 เกิดพื้นที่ต้นแบบพื้นที่สร้างสรรค์เพื่อสร้างสันติในใจเด็ก (พื้นที่สร้างสรรค์เพื่อเด็กต่างชาติ) ที่ขยายแนวคิดพื้นที่สร้างสรรค์รูปแบบการเล่นทั้งในศูนย์และเคลื่อนที่สู่ชุมชน การสร้างการเรียนรู้ทักษะชีวิตเพื่อการอยู่ร่วมกันกับคนในสังคมไทยได้อย่างเป็นสุข

จากผลการดำเนินงานส่งผลให้เด็ก เยาวชน และครอบครัว ได้รับประโยชน์จากการจัดทำพื้นที่สร้างสรรค์ ผ่านกิจกรรมสนทนากลุ่ม ฝึกฝนเรียนรู้การอยู่ร่วมกัน และพัฒนาทักษะชีวิตรวมทั้งได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาผ่านพื้นที่สร้างสรรค์เคลื่อนที่ จัดทำพื้นที่สร้างสรรค์ตัวอย่าง และจัดทำเองในชุมชน จำนวน 10,000 คน และเด็กต่างชาติและครอบครัวจำนวน 300 คนได้มีกิจกรรมสร้างสรรค์แล้วยังได้เรียนรู้สุขอนามัยการใช้ชีวิตประจำวัน อนามัยเจริญพันธุ์ เรียนรู้ทักษะสังคมแลกเปลี่ยนภาษาและวัฒนธรรม เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมไทยอย่างมีความสุข ซึ่งเป็นพื้นที่สร้างสุขที่ไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ

เด็กและครอบครัวที่อยู่ประสบปัญหาได้รับการช่วยเหลือจากกลุ่มอาสาสมัครชุมชนในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ เรื่องงานอาชีพ การปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ สุขอนามัยของร่างกายและในครัวเรือน จำนวน 190 คน และเด็กและครอบครัวในชุมชนวัดดวงแขได้รับการดูแลสุขภาพฟรีจากศูนย์สุขภาพชุมชนที่ตั้งอยู่ที่ศูนย์ดวงแข และโรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ เฉลี่ยเดือนละ 70 คน การสงเคราะห์ข้าวสารให้ผู้สูงอายุเดือนละ 20 คน และสวัสดิการเรื่องสุขภาพต่างๆ อย่างต่อเนื่องและมีจำนวนช่วยเหลือเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งเป็นกลไกที่สามารถขับเคลื่อนได้เอง

3

แผนงานสื่อสร้างสุขภาวะเยาวชน (สสย.)

ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) บริหารแผนงานโดย มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก ผลการดำเนินงาน (พ.ศ.2552-2553) การดำเนินงานแผนงานสื่อสร้างสุขภาวะเยาวชน (สสย.) ในช่วงที่ผ่านมา ได้ก่อให้เกิดผลลัพธ์และการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญหลายประการ ดังนี้

- มีสื่อต้นแบบและจำนวนสื่อสร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชนที่กระจายสู่เด็กและเยาวชน ภายใต้ยุทธศาสตร์การสนับสนุนการผลิตสื่อเพื่อสุขภาวะของเด็กและเยาวชน มีสื่อสร้างสรรค์สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว เพิ่มขึ้น ดังนี้

1

สื่อโทรทัศน์ สนับสนุนรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ETV และเมื่อเกิดสถานีโทรทัศน์สาธารณะ (ทีวีไทย) ได้นำรายการสำหรับเด็กและเยาวชนเหล่านี้ไปออกอากาศซ้ำ และสนับสนุนทุนผลิตรายการต่อเนื่อง สสส. ได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับทีวีไทย ในการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์ ทำให้มีการผลิตรายการสำหรับเด็กและครอบครัวในรูปแบบใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ในจำนวนนี้มี 5 รายการได้รับรางวัลสื่อสร้างสรรค์จากหน่วยงานต่างๆ

สื่อวิทยุ มีรายการวิทยุสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว ที่เป็นรายการต้นแบบเพิ่มมากขึ้น ซึ่งได้รับการสนับสนุนช่องทางเผยแพร่จากสถานีวิทยุศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ สถานีวิทยุมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถานีวิทยุแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถานี FM.105 ของกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งในปี 2552 จัดสรรให้เป็นสถานีวิทยุเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว ทำให้คลื่นดังกล่าวเป็นสถานีต้นแบบที่มีการผลิตและเผยแพร่รายการเด็กและครอบครัวตลอด 24 ชั่วโมง สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งส่งเสริมสื่อสีขาวสำหรับเด็ก

2

- เกิดช่องทางในการเผยแพร่รายการวิทยุสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัวมากขึ้นเป็นผ่านสถานีวิทยุต่างๆ ซึ่งต่อมารัฐบาลได้จัดสรรคลื่นวิทยุในกำกับของกรมประชาสัมพันธ์ 1 สถานี คือ สถานีวิทยุ FM.105 เพื่อเป็นสถานีวิทยุเพื่อการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว ซึ่งได้ออกอากาศเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2552 และ สสย.เชื่อมประสานให้มีองค์กรภาคีเครือข่ายต่างๆ ร่วมกันจัดผังรายการ และบริหารจัดการสถานี และได้ร่วมมือกับสถาบันวิชาการในภูมิภาค เพิ่มพื้นที่รายการวิทยุเด็กในวิทยุชุมชนใน 8 จังหวัดภาคเหนือ และในเครือข่ายภูมิภาคอื่นๆ โดยมีสถานีวิทยุและวิทยุชุมชนที่เชื่อมต่อสัญญาณกับสถานีวิทยุ กว่า 30 สถานี

3

สื่อสิ่งพิมพ์ เกิดการผลิตนิตยสาร Gloze นิตยสารรายเดือนสำหรับเด็กมัธยมซึ่งผลิตโดยเด็กมัธยม และสามารถขยายผู้มีส่วนร่วมทำหนังสือจาก 5 คน เป็น 250 คน กระจายในโรงเรียนมัธยมทั่วประเทศ

- สสย.สนับสนุนภาคีทำงานร่วมกับกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้เด็กอายุ 0-2 ปีได้เข้าถึงหนังสือสำหรับเด็กผ่านโครงการหนังสือเล่มแรก (Book Start) และกลไกการกระจายหนังสือสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมรักการอ่านไปยังโรงเรียนและชุมชนทั้งในเมืองและชนบท ซึ่งต่อมารัฐบาลประกาศนโยบายให้เด็กที่เกิดใหม่ทุกคนในปี 2553 ได้รับหนังสือเล่มแรกจากกระทรวงสาธารณสุข

สื่อชุมชน/สื่อทางเลือก มีเด็กและเยาวชนได้ทดลองผลิตสื่อชุมชนและสื่อทางเลือกโดยผ่านการสนับสนุนของแผนงานฯ เช่น การผลิตหนังสือสั้นเรื่องราวในชุมชนโดยเด็กและเยาวชน หนังสือทำมือจากการผลิตของเด็กชนเผ่า และนิทานเสียงซึ่งเป็นเรื่องราวการถ่ายทอดจากคนรุ่นเก่าสู่คนรุ่นใหม่ในชุมชน เป็นสื่อต้นแบบที่ทดลองในหลายพื้นที่

- **ภาคีมีศักยภาพ มีการขยายผลงาน และร่วมขับเคลื่อนนโยบายทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ** จากการทำงานพบว่าภาคีที่ร่วมดำเนินงาน มีความตระหนัก ความเข้าใจ และทักษะในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ และเริ่มมีการขยายผลงานในแนวราบสู่ภูมิภาค ความสำเร็จในการเชื่อมประสานภาคีเครือข่ายที่สำคัญ มีดังนี้

1

เครือข่ายหนังสือเพื่อเด็ก ประกอบด้วย 32 องค์กร มีศูนย์ประสานงานเครือข่ายฯ ร่วมมือกับนักวิชาการ และหน่วยงานต่างๆ จัดกิจกรรมเสริมศักยภาพของสมาชิกเครือข่าย และผลักดันให้เกิดนโยบาย มาตรการ เพื่อส่งเสริมการอ่านในระดับครอบครัว ชุมชน และสังคม ได้จัดทำข้อเสนอต่อรัฐบาลเพื่อให้มีนโยบายและมาตรการในการส่งเสริมการอ่านของเด็กและเยาวชน

ซึ่งต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้รับเรื่องผลักดันการส่งเสริมการอ่านให้เป็นวาระแห่งชาติ และสสส. ให้ความสำคัญจัดตั้งแผนงานเสริมสร้างวัฒนธรรมการอ่าน ในปี 2553

2

เครือข่ายวิทยุเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว ได้เกิดความร่วมมือของผู้จัดรายการวิทยุ ตั้งเป็นชมรมวิทยุเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิก 100 รายร่วมกันพัฒนาให้เกิดแนวทางการจัดรายการที่มีคุณภาพ ขยายช่องทางและเปิดพื้นที่สื่อวิทยุสำหรับเด็ก เยาวชนและครอบครัว

3

เครือข่ายครอบครัวเฝ้าระวังและสร้างสรรค์สื่อ มีบทบาทสำคัญในการเฝ้าระวัง มีการอบรมและขยายผลไปยังครอบครัวในภูมิภาค ได้จัดงานแฟมิลี อวอร์ด เพื่อมอบรางวัลให้กับรายการโทรทัศน์ที่ส่งเสริมสื่อสร้างสรรค์เชิงบวกสำหรับเด็กเยาวชนและครอบครัว และมุ่งหวังให้เป็นรางวัลโทรทัศน์จากครอบครัวที่มีบทบาทและคุณค่าต่อผู้ผลิตสื่อในระยะยาว

4

เครือข่ายพื้นที่ เกิดกลไกภูมิภาคเพื่อการพัฒนาสื่อเพื่อเด็กชั้นใน 5 ภูมิภาค ประกอบด้วยนักวิชาการ ผู้ผลิตสื่อท้องถิ่นเครือข่ายเด็กเยาวชน องค์กรเอกชน และองค์กรท้องถิ่น ซึ่งแต่ละภาคได้จัดทำยุทธศาสตร์สื่อเพื่อเด็กของภาค และขับเคลื่อนงานอย่างได้ผล

5

เครือข่ายการคุ้มครองผู้บริโภคสื่อ ได้สนับสนุนให้เกิดโครงการวิจัยและพัฒนาร่างกฎหมายเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคสื่อ เพื่อทำการศึกษายกร่างกฎหมายเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคสื่อ การจัดเวทีประชาพิจารณ์ และทดลองจัดกิจกรรมในการคุ้มครองผู้บริโภคสื่อ ได้แก่ เรื่องโฆษณาแฝง ซึ่งมีผลให้หน่วยงานรัฐทบทวนระเบียบในเรื่องดังกล่าว และต่อมาเครือข่ายฯได้ร่วมมือกับองค์กรวิชาชีพ สื่อผลักดันให้เกิดโครงสร้างรองรับสถานภาพการทำงานขององค์กรผู้บริโภคด้านสื่อ

6

เครือข่ายทีวีเด็กปฐมวัย ร่วมกับโครงการบทเพลงสร้างสรรค์รายการเพื่อเด็ก โดยนันทิ ผดุงนัย ได้จัดอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กปฐมวัย ให้กับผู้ผลิตรายการเด็กรุ่นใหม่จำนวน 100 คน ต่อมาผู้เข้ารับการอบรมได้รวมตัวกันเป็นเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนรายการโทรทัศน์เพื่อเด็กปฐมวัย มีการทดลองผลิตรายการเพื่อเสนอช่องทางต่างๆ

เครือข่ายพื้นที่สื่อสร้างสรรค์ เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามวาระเด็ก ปี 2552 ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ประกาศสนับสนุนมาตรการพื้นที่สร้างสรรค์ โดยเครือข่ายซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน กลุ่มสื่อหลักและสื่อทางเลือก ได้ร่วมกันพัฒนากิจกรรมที่เป็นรูปธรรมในพื้นที่ต่างๆ รวมทั้งผลักดันนโยบายสื่อสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นจริง

7

- **ขับเคลื่อนและผลักดันให้เกิดนโยบาย กลไก มาตรการที่สำคัญๆ ในเรื่องสื่อเพื่อเด็ก** ภายใต้ยุทธศาสตร์สนับสนุนการสร้างนโยบายสาธารณะ การพัฒนามาตรฐานและกลไก สสย. และภาคีเครือข่ายมีส่วนในการผลักดันให้เกิดนโยบายที่สำคัญๆ ได้แก่

1

การขับเคลื่อนนโยบายและมาตรฐานสื่ออื่นๆ แผนงานฯ ได้สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายสื่อเพื่อเด็กชั้น ซึ่งถือเป็นกลไกทางสังคมในการขับเคลื่อนเรื่องสื่อเพื่อเด็ก ประกอบด้วยกลุ่มเยาวชนเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์และวิทยุสำหรับเด็ก องค์กรพัฒนาเอกชนด้านเด็กและครอบครัว และกำหนดยุทธศาสตร์ในการทำงานร่วมกัน โดยในปี 2551-2553 เครือข่ายสื่อเพื่อเด็กได้ร่วมกันจัดกิจกรรมรณรงค์และผลักดันนโยบายสาธารณะด้านสื่อเพื่อเด็กในประเด็นต่างๆ และแสดงจุดยืนของเครือข่ายต่อการทำหน้าที่สื่อมวลชนในกระแสต่างๆ

การจัดมหกรรม และเวทีวิชาการสื่อเพื่อเด็กและเยาวชน ได้จัดมหกรรมสื่อสร้างสรรค์เพื่อเด็กเยาวชนครั้งที่ 1 ในเดือนพฤศจิกายน 2552 มีผู้เข้าร่วมไม่ต่ำกว่า 5,000 คน และเตรียมการจัดมหกรรมสื่อสร้างสรรค์ ครั้งที่ 2 ในเดือนมีนาคม 2554 เน้นวาระการรู้เท่าทันสื่อ มีการนำเสนองานวิชาการสื่อเพื่อเด็กและเยาวชนขึ้นในภาคอีสาน และภาคเหนือ

2

เรียนรู้ คือโลกของเด็ก...
การเรียนรู้ช่วยเสริมสร้างจินตนาการ
กระบวนการคิดวิเคราะห์ ทดลองปฏิบัติ
ด้วยตัวเด็กเอง
และสิ่งแวดล้อมรอบกาย

สังคม ไทยจะใช้เครื่องมือที่มีอยู่ ดูแลเด็กได้อย่างไร?

> ปานจันทร์ พวงสนธิยะ
กลุ่มงานคุ้มครองเด็ก

ในปัจจุบันคนทำงานด้าน “เด็ก” มีเครื่องมือในการทำงานเพื่อคุ้มครองเด็กมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ที่มีมาตรฐานขั้นต่ำในการดูแลเด็กเป็นตัวชี้วัดความเสี่ยงของเด็กที่ควรได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ซึ่งได้ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปแทรกแซงความสัมพันธ์เพื่อคุ้มครองผู้ถูกระทำ ซึ่งปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนในสังคม ให้ความใส่ใจที่จะช่วยเหลือผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว นโยบายการศึกษาภาคบังคับให้เด็กเรียนถึง 12 ปี เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กออกจากสถานศึกษาหรือเข้าสู่ตลาดแรงงานก่อนวัยอันควร

จากการทำงานโครงการแรงงานปี 2552 ยังคงพบเด็กที่ประสบปัญหา เป็นแรงงานเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ไม่ได้เรียนหนังสือ อยู่ในสถานะที่ยากลำบาก ถูกแสวงหาประโยชน์ด้านแรงงาน ถูกกักขังหน่วงเหนี่ยวอยู่ในสภาพถูกบังคับให้ทำงาน ถูกทำร้ายร่างกาย ละเมิดทางเพศ ถูกหลอกลวงจากกระบวนการนายหน้าเป็นเหยื่อของกระบวนการค้ามนุษย์ เด็กถูกขายจากครอบครัวให้มาเป็นแรงงานทาสจากประเทศจีน ปัญหาด้านครอบครัว เด็กถูกปล่อยปละละเลยจากครอบครัว ส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมติดเกมส์ ไม่ไปเรียนหนังสือ ด้านเศรษฐกิจ แรงงานเด็กอายุ 17 ปี มีภาระเลี้ยงลูก 2 คน มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย จากข้อมูลการรับแจ้งเหตุ ซึ่งได้รับแจ้งจากตัวเด็กครอบครัวและประชาชนทั่วไป

ในฐานะคนทำงานอยากนำเสนอเรื่องราวเพื่อสะท้อนสถานการณ์ของเด็กในสังคมไทยให้ผู้อ่านได้รับรู้และเกิดความตระหนักถึงปัญหาที่ยังเกิดขึ้นในสังคมไทย กรณีของเด็กชายวัย 17 ปี ชื่อเล่น “พน” (นามสมมติ) มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดหนองบัวลำภู แต่เจ้าหน้าที่ของมูลนิธิ ได้รับรู้ข้อมูลขณะที่ “พน” อยู่ที่กรุงเทพฯ เนื่องจากพ่อแม่ของน้องพนมีอาชีพ รับจ้างก่อสร้าง โดยจะย้ายที่ทำงานบ่อย ส่งผลให้น้องพน ต้องออกเรียนกลางคันเพื่อติดตามครอบครัว น้องพนได้เข้าเรียนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก็ไม่ได้เข้าเรียนที่ไหนอีกเลย และแน่นอนน้องพนอ่านหนังสือไม่ออก เขียนก็ไม่ได้ นอกจากชื่อของตัวเอง

น้องพนทำงานก่อสร้างทั่วไป ได้ค่าแรงวันละ 200 บาท จากระยะเวลาที่ได้ทำงานมาตั้งแต่เด็ก ทำให้เกิดความรู้ในลักษณะงานอยู่บ้าง เนื่องจากงานก่อสร้างเป็นงานเหมา ดังนั้นผู้รับเหมาจะเร่งให้งานเสร็จเร็วเพื่อลดค่าใช้จ่ายต่างๆ วันหยุดของพนจึงไม่แน่นอน ที่พักอาศัยอยู่ภายในบริเวณที่ทำงานหรือที่เรียกว่า ไซส์ก่อสร้าง เจ้าหน้าที่ได้ไปเยี่ยมเพื่อพูดคุยกับครอบครัว คือ พ่อและแม่ ทำให้ทราบถึงสาเหตุของปัญหา ข้อจำกัดต่างๆ และความต้องการของเด็ก

ถึงขณะนี้ ผู้อ่านลองคิดตามว่า “น้องพน” ประสบปัญหาหรือขาดสิทธิอะไรบ้าง โดยใช้เครื่องมือทางกฎหมาย ที่ผู้อ่านได้รับรู้มา บางท่านก็อาจจะตอบและรู้ถึงแนวทางที่เด็กคนนี้ควรได้รับหรือบางท่านอาจสงสัยว่า “ยังมีเด็กที่ไม่ได้รับการศึกษา อยู่อีกหรือ?” ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสังเกต ภายหลังที่ได้เยี่ยมบ้าน เจ้าหน้าที่ได้ประเมินข้อมูลแล้วเห็นว่า น้องพนไม่ได้รับสิทธิด้านการพัฒนา เรื่องการศึกษา แต่มาเป็นแรงงานเด็กก่อนวัยอันควร และถ้าย้อนไปพิจารณา “พน” ต้องทำงานก่อสร้างตั้งแต่ยังเด็กซึ่ง **งานก่อสร้างเป็นงานต้องห้ามสำหรับบุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปี และถือว่าเป็นงานที่อันตรายที่สุด เป็นงานที่เด็กไม่ควรทำ** ถึงกระนั้น น้องพน ก็ตกอยู่ในสภาพที่ยากลำบากนี้เป็นเวลานาน เมื่อเจ้าหน้าที่ได้ประเมินข้อเท็จจริงแล้ว จึงเห็นสมควรที่น้องพนต้องได้รับการสงเคราะห์และสนับสนุนด้านการศึกษาเป็นเรื่องเร่งด่วน พร้อมกับส่งเสริมทักษะชีวิตในด้านต่างๆ พร้อมทั้งได้รับความรู้เรื่องการทำงานอย่างปลอดภัย

ปัจจุบัน น้องพน มีวันหยุด คือวันอาทิตย์และได้ไปเรียนหนังสือที่การศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา โดยเจ้าหน้าที่ได้ไปประสานงานกับโรงเรียน และแนะนำการเดินทางขึ้นรถเมล์ น้องพนมีความตั้งใจที่จะเรียนถึงปริญญาตรีและมีความใฝ่ฝันอยากเป็นวิศวกร ในด้านของผู้ปกครองเมื่อได้รับคำแนะนำแล้วก็ให้ความร่วมมือและสนับสนุนในเบื้องต้นเป็นอย่างดี

จากกรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้นจริงนี้ เป็นตัวสะท้อนความจริงที่ว่าสังคมไทยยังคงปล่อยปละละเลยการดูแลเด็กให้มีคุณภาพตามมาตรฐานขั้นต่ำ ในที่นี้ไม่เพียงครอบครัวของเด็ก แต่ยักรวมถึงสังคมรอบตัวเด็ก สถานศึกษา ชุมชน สถานประกอบการ สังคมที่เด็กอาศัยอยู่ แม้ในปัจจุบันเราจะบอกว่ามีกฎหมายมาคุ้มครองเด็กมากขึ้นก็ตาม แต่สิ่งสำคัญ คือสังคม ต้องพร้อมที่จะปกป้องดูแลเด็กให้ปลอดภัย ได้รับการส่งเสริมเลี้ยงดูให้เติบโต ไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ทั้งวัยวุฒิและวุฒิภาวะ สังคมไทยต้องถือว่าเด็กในประเทศไทย เป็นความรับผิดชอบของคนไทยทุกคน ไม่เฉพาะคนใดคนหนึ่ง หรือหน่วยงานใด เป็นความท้าทายของคนทำงานและผู้ใหญ่ใจดี ที่ไม่เลือกปฏิบัติต่อเด็กที่ยังด้อยโอกาสในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นเด็กไทยหรือเด็กต่างชาติ

**“ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการป้องกัน
และสร้างสังคมไทยให้ปลอดภัยสำหรับเด็กทุกคน”**

ขอขอบคุณ อาจารย์ อรทัย อาจอ่ำ ที่เป็นผู้พบเด็กกรณีตัวอย่าง และได้แจ้งมายังมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก และยังกรุณาให้ความช่วยเหลือต่อเนื่องมาตลอด

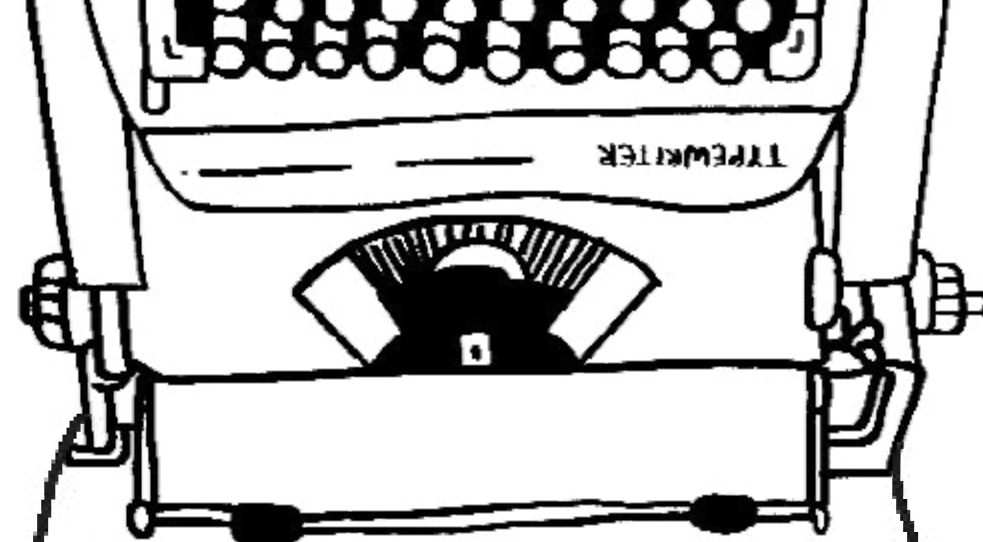
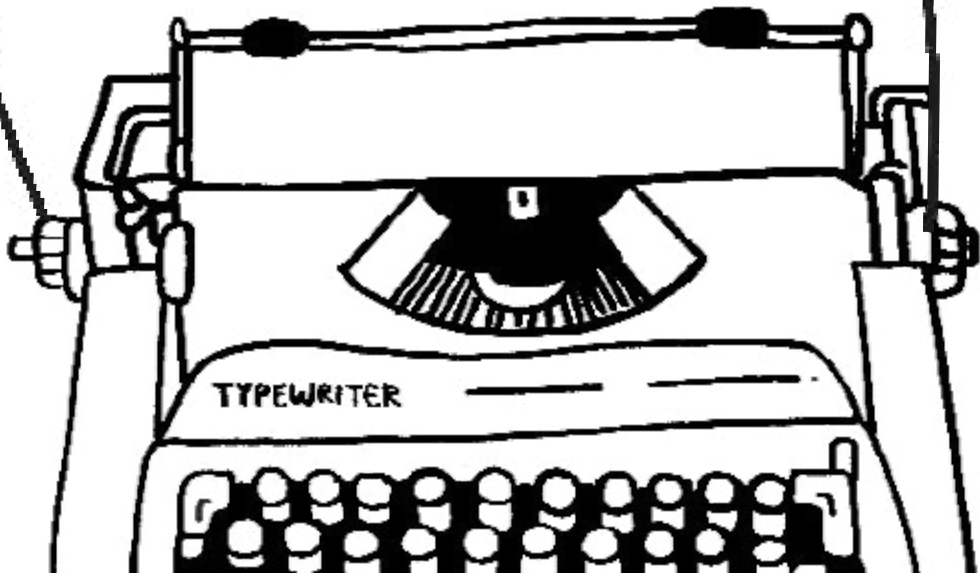

การได้ทำงานที่มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.) ได้ช่วยเหลือนักที่ประสบปัญหาการใช้แรงงาน
ทำงานหนัก ทำงานนานเกิน 8 ชั่วโมง บางครั้งได้นอนวันละ 3-4 ชั่วโมงต่อวันเท่านั้น และได้รับค่าแรง
ในการทำงานน้อยกว่าค่าแรงขั้นต่ำ บางกรณีไม่ได้เลยสักบาท แรงงานเด็กบางคนโชคร้ายเจอกับนายจ้าง
ใจร้ายที่มักทุบตี ทำร้ายร่างกายและล่วงละเมิดทางเพศ ชีวิตยิ่งกว่าละคร!

การได้ช่วยเหลือนักทำให้เห็นถึงความเป็นจริงของโลกว่ามีความหลากหลายมีทั้งคนดีและไม่ดี
โชคชะตาที่ดิฉันได้เข้ามาเป็นอาสาสมัครของมูลนิธิฯ ทำให้ดิฉันได้ใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าที่ได้ช่วยเหลือนัก
และตระหนักถึงปัญหาและเห็นความสำคัญของเด็ก จึงได้ปฏิบัติงานเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือนักตลอด
มาจนถึงปัจจุบันได้เป็นเจ้าหน้าที่มูลนิธิฯ และการช่วยเหลือนักทำให้ตัวเองค้นพบว่าความสุขที่แท้จริง
คือ การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทน ไม่ใช่ทำตามหน้าที่หรือหวังผลงาน แต่ทำด้วย
ความจริงใจ เพราะอยากช่วยเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

ดิฉันขอเล่าเหตุการณ์ความรู้สึกที่ได้ให้ความช่วยเหลือเด็กบางกรณีให้ท่านผู้อ่านได้ฟังหวังว่า
บทความนี้ทำให้ท่านเห็นสภาพถึงปัญหา เพื่อช่วยกันแก้ไขและปกป้องคุ้มครองเด็ก ช่วยกันสร้างสันติ
ให้ในมวลมนุษยชาติเพื่อให้สังคมโลกน่าอยู่ กรณีแรงงานเด็กทำงานบ้านที่ประสบปัญหาทำงานหนัก
ไม่ได้ค่าจ้าง ถูกทุบตีทำร้ายร่างกาย เจ้าหน้าที่ที่ได้รับแจ้งจากผู้หวังดีว่ามีเด็กทำงานบ้าน ถูกทำร้าย
ร่างกาย เจ้าหน้าที่จึงได้ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นปรากฏว่าเป็นข้อมูลจริง จึงได้ประสานหน่วย
งานที่เกี่ยวข้องเพื่อลงพื้นที่ช่วยเด็ก

ปรากฏว่าในวันที่ได้ลงไปช่วยเด็กเห็นสภาพเด็กมีเลือดออกที่จมูกเพราะนายจ้างเอาของตีเด็ก
ที่จมูกเด็ก สาเหตุเพราะเด็กทำงานไม่ถูกใจ เจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นสภาพเด็กมีเลือดออกในจมูกและ
เลือดติดตามเสื้อ จึงให้เจ้าหน้าที่มูลนิธิฯ พาเด็กออกมาเพื่อสอบถามข้อมูลข้อเท็จจริง

ปรากฏว่าเด็กได้ถูกทำร้ายร่างกายจริงและทำงานหนัก ได้นอนประมาณ 3-4 ชั่วโมง
ต่อวัน ทำงานไม่มีวันหยุด ถูกกักขังไม่ให้ออกนอกบ้านและไม่ให้ออกนอกห้องนอนโดย
ลือคประตูลูกเหล็กไว้ โดยแพทย์ได้ตรวจร่างกายเด็กมีรอยแผลเป็นทั่วร่างกาย และรอยแผล-
เป็นที่เกิดจากความร้อนเตาไฟที่ถูกลูกบอลไปตีแขน

ท่านผู้อ่านลองนึกดูสิคะว่า ถ้ารอยแผลเป็นที่พูดถึงถ้าเป็นช่วงที่โดนแรกๆ เด็กคงจะ
ทรมานน่าดู เห็นสภาพเด็กในขณะที่กำลังช่วยเด็กออกมานั้น ดิฉันอยากจะร้องไห้ เนื่องจาก
สงสารเด็ก แต่ก็ต้องอดกลั้นเอาไว้เพื่อให้เด็กมั่นใจและเชื่อใจว่าเรามาช่วยเขาจริงๆ เด็กขึ้นมา
ทำงานในกรุงเทพฯ ได้เนื่องจากถูกเพื่อนล่อลวงมาและมีนายหน้าเป็นผู้นำพาและจัดส่งเด็กไป
ตามสถานประกอบการต่างๆ พอถึงสถานประกอบการนายจ้างจะให้เด็กทั้งของทุกอย่างที่เด็ก
นำติดตัวมา เช่น เสื้อผ้าเบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อบ้านเพื่อไม่ให้เด็กติดต่อกับภายนอก
กรณีนี้ เด็กได้รับความช่วยเหลือและบำบัดจิตใจและส่งเด็กกลับภูมิลำเนา ปัจจุบันเด็กคนนั้น
แต่งงานและใช้ชีวิตทำไร่ทำนาอย่างพอเพียงและมีความสุข ส่วนนายจ้างถูกดำเนินคดี
ตามกฎหมาย

1 ชีวิตก็มีคุณค่าเพียงแต่เขาเลือกเกิดไม่ได้” ทำให้เขามีความจำเป็นต้องดิ้นรนมาใช้
แรงงานต่างแดนเพื่อมีชีวิตที่ดี แต่ความฝันของเขาก็มีดมนเพราะเจอผู้แสวงหาผลประโยชน์
แต่ก็โชคดีที่มีบุคคลที่ดี มีความรักมีความเอื้ออาทรนำทางเด็กคนนี้เป็นแสงสว่าง ดิฉันเชื่อ
ในสังคมเรายังมีคนดีที่มีจิตใจที่เอื้ออาทรพร้อมที่จะช่วยเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน โดยไม่แบ่งว่า
เขาเป็นคนชาติใด แต่มองเขาด้วยความเป็นมนุษย์ที่มีความรู้สึกมีชีวิตจิตใจเช่นเดียวกับเรา
และอยากให้เด็กทุกคนเติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพเป็นคนดีของสังคมเป็นพลังของชาติ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความนี้จะช่วยสร้างให้เกิดจิตอาสาเพื่อช่วยเพื่อนมนุษย์ที่อยู่บน
ผืนแผ่นดินเดียวกันและช่วยกันสร้างสันติโดยไร้พรมแดน

*บทความ “เส้นทางของชีวิต” ได้ตีพิมพ์ในนิตยสารชีวิต คอลัมน์ “นาทีวิกฤติ”
ในชื่อบทความ “เส้นทางชีวิต” ฉบับวันที่ 16 ธันวาคม 2553

มด ูกุโลก555 ‘ทำเป็น เล่นไป’ รวมพลังเยาวชนสร้างสังคมโลก

> สุทธาสินี จิตรกรรมไทย/ภาพ ชนิตพล หวังเพิ่ม
หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ฉบับวันที่ 25 เมษายน 2552

อยากให้ใครมาูกุโลก...แบทแมน ซูเปอร์แมน อุลตราแมน สไปเดอร์แมน แล้วถ้าเป็นมนุษย์เดินดินกินข้าว
แกงอย่างเราๆ จะูกุโลกจากปัญหาทั้งหลายแหล่ที่รุมเร้าอยู่ได้ไหม?

“ลองหาคำตอบจากโครงการมดูกุโลก 555 ทำเป็น เล่นไป” หน่อยเป็นไร...

บ่ายวันที่ 22 เมษายน – วันที่ว่ากันว่าอุณหภูมิ(ที่ไม่ใช่การเมือง) พุ่งสูงขึ้นสุดวันหนึ่งในรอบปี “มดคันไฟ”
หนึ่งในรายการทีวีที่ผลิตโดย บริษัท ป่าใหญ่ ครีเอชั่น จำกัด และโครงการแรงงานเด็ก มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก
ร่วมกันจัดงานเปิดตัวโครงการ มดูกุโลก555 ‘ทำเป็น เล่นไป’ ปฏิบัติการสร้างสรรค์สื่อเพื่อการสร้างสรรค์สังคมในการ
อยู่ร่วมกันกับเด็กต่างชาติอย่างสันติ ที่สนามหญ้าเล็กๆ ด้านข้างอาคาร บริษัท ป่าใหญ่ ครีเอชั่น จำกัด ย่านเกษตร-
นวมินทร์

บรรยากาศเต็มไปด้วยความอบอุ่นเป็นกันเองเพราะมีเยาวชน “มดูกุโลก” หลายสิบคนที่เคยเข้าร่วม
กิจกรรมกับรายการมดคันไฟครั้งก่อนๆ มาร่วมงาน พร้อมกับมาทำความรู้จัก “มดูกุโลก” รุ่นใหม่...รุ่นที่ 5

“เราทำงานเรื่องแรงงานเด็กมาตั้งแต่ปี 2523 เห็นว่าเด็กหลายคนไม่ได้เรียนหนังสือแล้วก็เข้าสู่การขาย
แรงงาน อย่างไปรับจ้างทำงานบ้าน ทำงานในโรงงาน ซึ่งไม่ใช่เด็กที่มาจากชนบทของไทยกลุ่มเดียว แต่ยังมีเด็กที่มา
จากประเทศเพื่อนบ้านของเราเข้าสู่การขายแรงงานด้วย ทางมูลนิธิได้รับแจ้งอยู่เรื่อยๆ ว่า มีเด็กถูกทารุณในโรงงาน
พอไปช่วยก็พบว่าเด็กเหล่านี้เป็นเด็กต่างชาติ อย่าง พม่า ลาว ถ้าดูตัวเลขแรงงานที่มาจากประเทศเพื่อนบ้านที่เข้ามา
ทำงานในไทย จะเห็นว่าประมาณ 2 ล้านคน ในจำนวนนี้มีแรงงานเด็กถึงเกือบ 5 แสนคน เพราะฉะนั้นจะเห็นว่ามี
จำนวนเยอะมาก” เข้มพร วิธุนราพันธ์ ผู้อำนวยการมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก เริ่มต้นเรื่อง

ส่งผลต่อ “ทัศนคติ” ของคนไทยไม่น้อยที่มองแรงงานต่างชาติในแง่ลบ

บางกรณีพบว่า เจ้าของบ้านบอกให้ลูกๆ ทารุณเด็กรับใช้ชาวต่างชาติ ทั้งที่ตัวลูกไม่ได้รับรู้ถึงความแตกต่าง
อะไรนักหนา หรือหลายพื้นที่พบว่าเด็กชาวพม่า ชาวกัมพูชา มาเรียนร่วมกับเด็กไทย แต่พอพ่อแม่ผู้ปกครองของ
เด็กไทยรู้เข้าก็ย้ายลูกหลานตัวเองไปเรียนที่อื่น เพราะคิดว่าอาจทำให้เกิดปัญหาตามมาถ้ายิ่งเรียนร่วมกับเด็กต่างชาติ

ปัญหาแรงงานเด็กต่างชาติ จึงเป็นที่มาของโครงการ มดูกุโลก 555 “ทำเป็น เล่นไป” ซึ่งให้หน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนเครือข่ายสื่อในระดับต่างๆ รวมถึงเยาวชน ได้ร่วมกันทำสื่อสร้างสรรค์ เพื่อลด
ความรุนแรง สร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบเลวร้าย และส่งเสริม
การอยู่ร่วมกันอย่างสันติของเด็กทุกชาติในประเทศไทย

“เราเป็นมนุษย์เหมือนกัน มีความใกล้ชิดกัน น่าจะอยู่ร่วมกันด้วยความรัก เขตแดนไม่น่ามีสิ่งกีดขวาง
ความเป็นมนุษย์ พลังเยาวชนมีเยอะมาก เลยอยากชวนเขามาปลดปล่อยพลังที่มีอยู่ในตัว สื่อสารเรื่องนี้ออกไป
สู่สังคม

“เชื่อว่าคน คน หนึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงโลกหรือูกุโลกได้...คำว่า ูกุโลกไม่ได้เป็นคำที่ใหม่เลย เพราะการ
ที่เราจะทำอะไรดีดี ไม่จำเป็นต้องใช้คนจำนวนมาก คนจำนวนน้อยก็ทำได้ถ้ามีพลังมีความมุ่งมั่น และเชื่อมั่นในสิ่งที่
ทำ” เข้มพร บอกอย่างมั่นใจ

ด้าน สุริยนต์ จงสิทธิ์ โพรดิเวอรัลรายการ “มดคันไฟ” พูดถึงรายการว่า พยายามตรวจสอบสังคม
ในแง่ของการมีจิตอาสา แรกๆ ตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะไปถ่ายชีวิตเยาวชนที่หาความตืออย่างขุดลอกหนองคลองคู หรือ
ช่วยคนตาบอด พอนำออกอากาศก็มีกระแสเข้ามาว่า หากจะไปร่วมด้วยต้องทำอะไร

ในที่สุดเลยเปิดรับสมัครอาสาสมัคร “มดูกุโลก” มาร่วมทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ไล่ตั้งแต่
โครงการ 1 ที่ไปร่วมปฏิบัติการจิตอาสาในกลุ่มภูภัย มูลนิธิร่วมกตัญญู ในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร โครงการ 2
อนุรักษ์ปะการังและธรรมชาติทางทะเล ที่ อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี โครงการ 3 ไปร่วมกันแก้ปัญหาแหล่งน้ำขามอแกน
อ.เมือง จ.ระนอง และโครงการ 4 “ภาพฉันทน์ ภาพเขา รักเรา แข็งแรง” ปฏิบัติการเรียนรู้และถ่ายทอดชีวิตชาว
เขาเผ่าลาหู่ผ่านภาพถ่าย ที่ดอยยะฟู อ.เมือง จ.เชียงราย

ส่วนโครงการ 5 นี้ ให้เยาวชน 30 คน ที่ผ่านการคัดเลือกได้สร้างสื่อ 1 สื่อใน 3 รูปแบบ คือ ละคร เล่า
นิทาน ภาพถ่าย หรือหนังสือ เลือกตามความถนัดของแต่ละคน มีกลุ่มละคร “มะขามป้อม” ชูเกียรติ ศักดิ์วีระกุล
(มะเดี้ยว) ผู้กำกับภาพยนตร์มาเป็นเทรนเนอร์

หลายคนเป็นเด็กกิจกรรม
ขณะที่หลายคนไม่เคยสัมผัสงานเพื่อ
สังคมมาก่อน แต่ก็มีแรงกายแรงใจเต็มที่
ในการทำประโยชน์ให้สังคม ตะลุยพื้นที่
เพื่อดูสภาพปัญหาแรงงานเด็กต่างชาติ
เรียนรู้เทคนิคการผลิตสื่อ ที่ อ.มหาชัย
จ.สมุทรสาคร ระหว่างวันที่ 24-26
เมษายนที่ผ่านมา หลังจากนั้นเป็นเวลา
ของการผลิตสื่อ ซึ่งพี่เลี้ยงจะคอยแนะนำ
ให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด

เมื่อสร้างสรรค์สื่อเสร็จสิ้น ก็แบ่ง “มดกู่โลก” เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งลงพื้นที่ “บ้านเตี้ยเมียนเจย” ประเทศกัมพูชา วันที่ 22-24 พฤษภาคม นำสื่อที่ตนผลิตไปให้เด็กๆ ในพื้นที่ได้ชม

เหล่านมดกู่โลกต้องคิดว่าจะออกแบบสื่ออย่างไรให้เป็นสากล หมายถึงให้สื่อเหล่านั้นสามารถสื่อสารกับ เด็กลาวและกัมพูชาได้เข้าใจ ส่วนเนื้อหาคร่าวๆ ของแต่ละสื่อก็เช่น หากเด็กๆ เหล่านั้นคิดจะมาขายแรงงานในประเทศไทยแล้ว พวกเขาต้องเจออะไร และหากตัดสินใจอยู่ในบ้านเกิดเมืองนอนแล้วจะทำงานอะไร และพอวันที่ 12 มิถุนายน มดกู่โลกรุ่น 5 ก็จะจัดแสดงผลงานอีกครั้งในงานวันต่อต้านการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย

สิ่งที่บรรดามดกู่โลกทำ เริ่มตั้งแต่ลงพื้นที่ อ.มหาชัย ไปจนถึงการจัดแสดงผลงาน จะมีการถ่ายทำเพื่อนำไปออกอากาศในรายการ “มดค้นไฟ” เวลา 10.30 น. วันอาทิตย์

“ตอนแรกนึกว่าวัยรุ่นสมัยนี้ไม่สนใจเรื่องค่ายหรือกิจกรรมเพื่อสังคม แต่คิดว่าถ้าเราทำอะไรให้ถูกกับจิตเขา ให้เขาได้แสดงพลังตรงนั้น สิ่งที่เกิดขึ้นก็จะเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่” สุริยนต์บอกพร้อมรอยยิ้ม

ลองดูความเห็นของ “มดกู่โลก” รุ่น 5 กันบ้าง

กัลยาวีร์ แววล้ายหงส์ หรือ “ปูเป้” หญิงสาววัย 20 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ให้เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมว่า เพราะจะทำให้ได้รู้จักพื้นฐานความเป็นคนมากขึ้น ได้มองเห็นคุณค่าในตัวเอง และที่สำคัญคือเห็นคุณค่าในตัวผู้อื่น ที่บ้านของปูเป้มีลูกจ้าง ซึ่งเป็นเด็กต่างชาติที่มักเล่าปัญหาให้ฟังอยู่เรื่อยๆ คุณพ่อของปูเป้ ซึ่งเป็นนักข่าวส่วนภูมิภาคก็เคยนำเสนอเรื่องราว “เด็กตราดไร้สัญชาติ” ผ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นแต่ก็ไม่ได้รับการเหลียวแล

“ที่ผ่านมภาพของ เด็กต่างชาติถูกนำเสนอในทางลบตลอด หลายคนระแวงเด็กกลุ่มนี้และกำหนดเอาเองว่าเขาต้องอยู่ต่ำกว่าเราอาจเปลี่ยนแปลงทัศนคติของแต่ละคนไม่ได้ แต่เราสามารถทำให้คนเห็นมุมมองที่ต่างออกไปได้ ตั้งใจจะสื่อให้เห็นว่า เด็กกลุ่มนี้จำเป็นต้องเข้ามาเพื่อความอยู่รอด...ให้มองอีกมุมหนึ่ง มีความรู้สึกที่ดีให้กับทั้งสองฝ่าย แต่ให้อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง” ปูเป้บอก

ส่วน “เบิร์ด” อนุสรณ์ บุญเกิด หนุ่มวัย 21 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ก็เล่าว่า เคยแต่ทำกิจกรรมอย่างให้ความรู้ต่างๆ ในการรณรงค์ลดโลกร้อน วันหนึ่งได้เห็นโฆษณาทางโทรทัศน์ว่ามีกิจกรรม “มดกู่โลก” จึงคิดว่าน่าจะนำสิ่งที่เรียนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมได้

“ผมอยากเข้าร่วมเพราะคิดว่าโครงการนี้จะ เป็นสื่อกลางให้ผู้คนเข้าใจเรื่องแรงงานเด็กต่างชาติมากขึ้น ทำให้มองเห็นคุณค่าความเป็นคน หลายคนมองความเป็นมนุษย์แบบผิดๆ มีการแบ่งชนชั้นระหว่างกลุ่ม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่ควรจะเกิดขึ้น ทุกคนควรอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข...จะตั้งใจทำงานนี้อย่างสุดความสามารถครับ” เป็นความเห็นของเบิร์ด

เชื่อหรือยังว่า...คนตัวเล็กๆ ก็ทำสิ่งที่ยิ่งใหญ่อย่าง “กู่โลก” ได้

นิทรรศการภาพถ่ายเพื่อเด็กทุกชาติ โครงการมดกู่โลก 555 ตอน ทำเป็น เล่นไป จากแรงบันดาลใจของเยาวชน

ชื่อภาพ : ยากแยก
แนวคิด : สะท้อนให้เห็นถึงสภาพของงานที่ชาวต่างชาติได้เข้ามาทำงานประมงที่ไทย ซึ่งมันก็เป็นงานที่หนักมากและก็ไม่คุ้มค่าเมื่อเทียบกับเงินค่าจ้างที่ได้รับไป
ช่างภาพ : นายพชร แดงเหลือบ
<http://groisz.multiply.com>

ชื่อภาพ : หนูอยากเป็น
แนวคิด : อนาคตของชาติ
ในภาคหน้า
ช่างภาพ : ท้าวเค็ก

ชื่อภาพ : ความสุขของหนู
แนวคิด : บางครั้งการทำอะไร
ซักอย่างหนึ่งมันก็ไม่สามารถจะ
อธิบายอะไรได้มากนัก แต่คิดว่า
เราอยากทำ ทำแล้วมี “ความสุข”
ไม่ทำให้ใครเดือดร้อนแค่นี้ มันก็
พอทำให้ตัดสินใจได้แล้วว่าควรที่
จะทำงานนั้น
ช่างภาพ : ใบเตย / ชรัณยา
เชษฐศิริ

ชื่อภาพ : เป้าหมาย
แนวคิด : บรรยายในการทำงาน
อยู่บนเรือประมงที่เต็มไปด้วยผู้คน
มากมาย และฉันทะ? บางคนอาจจะ
มีความสุข บางคนอาจจะกลับบ้าน
แต่ทุกคนๆ ก็งานนี้เพื่อเป้าหมาย
เดียวกันใช่ไหม ลองคิดดูนะคะว่า
เป้าหมายนี้มันสำคัญกับเรามาก
แค่ไหน
ช่างภาพ : จริญญา เจริญศิริ

ชื่อภาพ : Task Toil

(หนักแสนหนัก)

แนวคิด : ภาพนี้อยากจะสื่อให้
เห็นถึงความเหนื่อยลำบากและ
แสนหนักของเด็กที่มาใช้แรงงาน
ในประเทศไทย

ช่างภาพ :

อนุพงษ์ โพธิ์สุวรรณ

ชื่อภาพ : Stood Peace!

(ยืนหยดอย่างสันติ)

แนวคิด : ภาพนี้ต้องการสื่อให้
เห็นถึงการอยู่ร่วมกันของเด็ก
ทุกชาติ ทุกศาสนาอย่างสันติ
ภายใต้ร่มธงไทยและในผืน
แผ่นดินสยามประเทศ

ช่างภาพ : จริญญา เจริญศิริ

ชื่อภาพ : ขอเศษใจ
แนวคิด : ถ้าไม่ยื่นเศษเงิน
ขอแค่เศษใจ อย่ามองเราว่า
เป็นเศษมนุษย์ เพราะก็มีหัวใจ
เหมือนกับทุกคน
ช่างภาพ : ท้าวเค็ก

ชื่อภาพ : How should I do?
(ผมควรทำอย่างไร?)
แนวคิด : ภาพนี้ต้องการสื่อให้เห็นถึงการใช้
แรงงานเด็กต่างชาติในภาคก่อสร้าง สภาพความ
เป็นจริงในการทำงาน ท่ามกลางความรันทดยาก
ลำบากผ่านทางสีหน้าที่กำลังครุ่นคิดและ
ตั้งคำถามที่รอคอยคำตอบว่า “ผมควรทำ
อย่างไร” ทั้งๆ ที่ไม่มีทางเลือก
ช่างภาพ : จริญญา เจริญศิริ

ชื่อภาพ : Unseen Hard
Working
(งานหนักที่มองไม่เห็น)
แนวคิด : ภาพนี้ต้องการสื่อ
ให้เห็นถึงการทำงานของเด็กที่
แม้ว่าจะเป็นงานไม่อันตรายแต่
ก็ยังคงเป็นงานหนักจนไหล่ตก
สำหรับเด็กที่ควรจะอยู่ในวัยเด็ก
ได้เล่น เรียนมากกว่าการทำงาน
ช่างภาพ : จริญญา เจริญศิริ

ชื่อภาพ : เพื่ออะไร
แนวคิด : เราเดินจากบ้านมาไกล
แสนไกล เพื่ออะไร ทุกๆ คนคง
ตอบว่าเพื่อหาเงิน หาสิ่งที่ดีกว่า
หาความสะดวกสบาย และถ้า
ทุกอย่างนี้เรามีเราได้ แล้วจะมี
ประโยชน์อะไรในเมื่อใจเราไม่มี
ความสุขกับมันเลย สิ่งที่มีค่าและ
มันจะอยู่กับเราตลอดไป มันคือ
“ความสุข” ไม่ใช่เหวอะ
ช่างภาพ : ใบเตย / ชรัณยา
เชษฐศิริ

ชื่อภาพ : ไร่เดียวสา

แนวคิด : เด็กน้อยที่ติดตามพ่อแม่ข้ามแดนมาทำงานก่อสร้างในประเทศไทย จะต้องใช้ชีวิตในวัยเด็กแตกต่างกับเด็กคนอื่น ๆ อย่างสิ้นเชิง อีกทั้งสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัวเต็มไปด้วยความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุอย่างร้ายแรง โดยที่เด็กน้อยไม่รู้เรื่องราวอะไรเลย...

ช่างภาพ : นายพร แดงเหลือบ <http://groisz.multiply.com>

ชื่อภาพ : สวัสดิ์เมืองไทย

แนวคิด : การแสดงออกถึงการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ได้ถูกถ่ายทอดผ่านทางงานศิลปะ ซึ่งสิ่งนี้ไม่สามารถปิดบังความคิด จินตนาการของคนทุกเพศทุกวัย และทุกชนชาติได้เลย

ช่างภาพ : นายพร แดงเหลือบ <http://groisz.multiply.com>

ชื่อภาพ : A comedy of life
(สุชนาฏกรรม)

แนวคิด : ภาพนี้เน้นสีหน้าอันแสนเศร้าของเด็กที่ขัดกับชื่อรูปซึ่งพยายามจะให้มันดูขัดแย้งกัน ให้ดูเหมือนเป็นเรื่องตลกร้ายๆ ที่เกิดขึ้นจริงๆ ในสังคม

ช่างภาพ : อนุพงษ์ โพธิ์สุวรรณ

ชื่อภาพ : Bent (คอน)

แนวคิด : ภาพนี้อยากจะสื่อให้เห็นถึงการเป็นอยู่อย่างแร้นแค้นแออัดของเด็กๆ ที่เหมือนกับโดนขังอยู่ในคอก

ช่างภาพ : อนุพงษ์ โพธิ์สุวรรณ

ชื่อภาพ : วัยเหนื่อยแทนวัยสนุก

แนวคิด : เมื่อแรงงานเด็กต่างชาติเข้ามาทำงานในประเทศไทย สิทธิต่างๆ ที่เด็กควรจะมีก็ถูกตัดทอนไปโดยปริยายเพียงเพราะเป็นคนแปลกปลอมที่เข้ามาในประเทศไทย ซึ่งเด็กในวัยนี้ควรได้รับการศึกษา และได้ใช้ชีวิตอยู่อย่างปกติ เหมือนๆ กับเด็กในวัยเดียวกัน แทนที่จะต้องมาทนทำงานหนัก แบกอิฐแบกปูน

ช่างภาพ : นายพชร แดงเหลือบ <http://groisz.multiply.com>

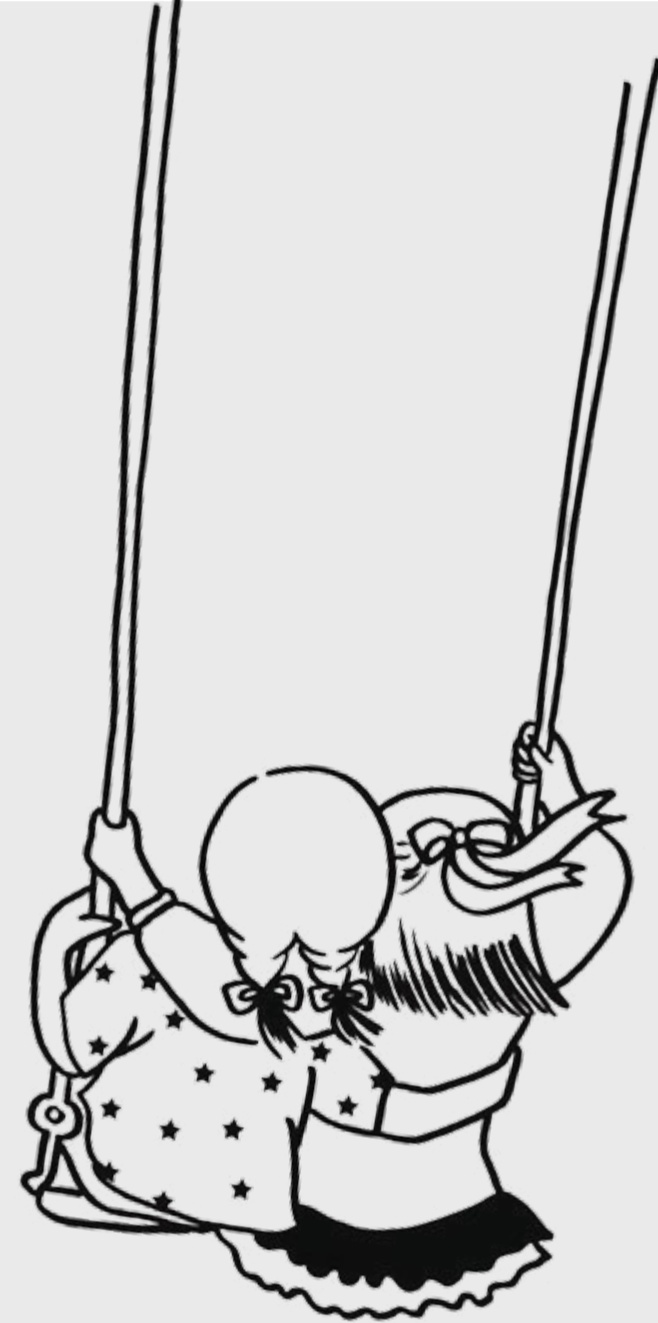

ชื่อภาพ : ความต้องการ

แนวคิด : เด็กๆ ใสและบริสุทธิ์ทุกคน เด็กมีความคิดที่ผู้ใหญ่ส่วนใหญ่ไม่ค่อยเข้าใจ บางครั้งเขายากจะกินขนม ก็ให้กินนม ผู้ใหญ่ทุกคนสามารถทำให้เด็กคนหนึ่งเปลี่ยนแปลงตัวเขาได้ ดังนั้น เราควรให้สิทธิ เสรีภาพ ความเป็นอิสระกับพวกเขาบ้าง และที่สำคัญควรจะเป็นต้นแบบที่ดีของเด็กๆ มันไม่จำเป็นเลยที่เราต้องให้เขาเดินทางเดียวกับเรา

ช่างภาพ : โบเตย / ชรัณยา เสรษฐศิริ

ชื่อภาพ : ขอทานน้อย
แนวคิด : อนาคตข้างหน้า
ของเด็กเหล่านี้จะเป็น
เช่นไรหนอ
ช่างภาพ : ท้าวเอฟ (ได้)

แบ่งปันคือ ความอ่อนโยนของเด็ก...
การแบ่งปันช่วยส่งเสริมให้เด็กรู้จักรักเพื่อนมนุษย์
เสียสละ มีน้ำใจและรู้จักการให้

มา รวมพลังเยาวชนมาสู่โลกในแบบมด.. มด..กับ มพด. กันดีกว่า

> ทัดติยา ลิขิตวงศ์
กลุ่มงานพัฒนาองค์กร

มดในที่นี้ไม่ได้หมายถึง มดแดง.. มดเอิร์ช... ที่เราเห็นในหนังยอดมนุษย์ แต่เป็นมดคันไฟค่ะทุกท่าน แล้วก็ไม่ใช่มดคันไฟที่ทำรังอยู่ตามพื้นดิน พื้นทราย เวลาไปเหยียบรังมันเข้าละคุณเอ๊ย! ไม่อยากจะนึกว่า... มันรุมกัดเราแทบเอาตัวไม่รอด เป็นมดที่กัดแล้วแสบนิ้วจริงๆ สมกับที่คันเหมือนไฟจริงๆค่ะ มาเข้าเรื่องดีกว่าค่ะ มดคันไฟ ในที่นี้เป็นรายการโทรทัศน์ค่ะทุกท่าน อยู่ทางทีวีไทย (Thai PBS) อะ! ไม่เคยดูกันละซีคะ เป็นรายการวัยรุ่นที่มาทำอะไรสร้างสรรค์สังคม และมีจิตอาสาที่จะทำประโยชน์เพื่อคนอื่น ๆ น่าสนใจใช้ไหมคะ ถ้าใครไม่เคยดูคราวนี้ให้อภัยค่ะ แต่ลองไปติดตามชมรายการมดคันไฟทางทีวีไทย (Thai PBS) ทุกวันอาทิตย์ เวลา 10.30 – 11.00 น. ช่วงเวลานี้ส่วนใหญ่อยู่บ้านกันใช้ไหมคะ แต่อาจจะดูซีรี่ย์เกาหลีกันอยู่ ผাগแบ่งใจมาดูรายการดีดีแบบนี้กันบ้างนะคะ

มาทำงานกันบ้าง ในครั้งนี้มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.) โดยการสนับสนุนทั้งงบประมาณ ช่องทางและองค์ความรู้ของแผนงานสื่อสารสุขภาวะเยาวชน (สสย.) ทำให้เราได้จัดทำโครงการชื่อว่า “โครงการส่งเสริมและสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายสื่อและเครือข่ายทางสังคม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติและป้องกันและแก้ไขปัญหการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย” และมีส่วนหนึ่งของโครงการที่ต้องทำงานกับเด็กและเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งร่วมรณรงค์ในประเด็น “การอยู่ร่วมกันอย่างสันติของเด็กทุกชาติ ทุกศาสนา ทุกวัฒนธรรมในประเทศไทย” แต่เพื่อให้งานนี้ได้รับการเผยแพร่ให้กว้างขวางมากขึ้น โดยเฉพาะในโทรทัศน์ที่เป็นสื่อที่ทรงพลังและมีผู้รับชมอย่างเลือ่ล้นน่าให้ได้เผยแพร่ในประเด็นนี้ด้วย

แต่อาจเพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับ “แรงงานเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กต่างชาติ” ทำให้เราคิดและทบทวนอย่างมากว่าจะทำงานในรูปแบบไหนให้สื่อโทรทัศน์มาร่วมแจมกับเราด้วย แต่ไม่ช้าเราก็ได้ผู้อำนวยการหรือพี่หุ้ยช่วยเสนอแนะและนัดหมายให้เราพบกับคนสำคัญ คือ พี่สุรินทร์ จงสิทธิ์พันธ์ โปรดิเวเซอร์ ของรายการ

“มดคันไฟ” แห่งบริษัท ปาใหญ่ ศรีเอชเอ็น แหม! ชื่อบริษัทก็เก๋ารันตีถึงคุณภาพและแนวคิดกับงานด้านเด็กแล้ว แต่ที่สำคัญ เรื่อง “เด็กต่างชาติ” ไม่ใช่เด็กไทยจะเข้ากับคอนเซ็ปของรายการและช่องหรือเปล่านั้น แต่พอได้พูดคุยกันแล้ว ก็รู้สึกว่ารอดตายแล้วเรา เพราะที่ประชุมตกลงใจจะทำโครงการนี้ ด้วยกันแล้ว เราก็เริ่มลงมือคิด ลงมือทำ จนก่อกำเนิดเป็น “มดกู้โลก 555 ตอน ทำเป็น.. เล่นไป...” ไซโยโฮ้อ! อันหลังนี้เป็นความดีใจของทีมงานเองค่ะ

เราเริ่มจากการรับสมัครน้องๆ เยาวชน ผ่านการประชาสัมพันธ์ทางโทรทัศน์ตั้งตารอด้วยใจระทึกที่จะมีเด็ก ๆ มาสมัครบ้างเปล่าเนี่ย แต่แล้วก็ได้รับโทรศัพท์จากทีมงานรายการมดคันไฟว่า มีเด็ก ๆ เยาวชนเข้ามาสมัครเกือบ 200 กว่าคน แต่เรารับแค่ 30 คน จึงต้องมีการสรรหาและเลือกเฟ้น ท่ามกลางความกดดันและเสียดายน้องๆ ที่สมัครเข้ามาอีกหลายคนที่ไม่ได้มาร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์ในครั้งนี้ด้วยกัน ในที่สุดเราก็ได้น้องๆ เข้าร่วมโครงการ 30 คน ที่จะมาร่วมผลิตสื่อเพื่อสร้างสังคมในการอยู่ร่วมกันกับเด็กต่างชาติ

จากการพบสบตาน้องๆ ที่เข้าร่วมโครงการครั้งแรกในงานแถลงข่าวของโครงการ ทีม มพด. ก็เริ่มร้อนๆ หนาวๆ น้องแต่ละคนช่างโดดเด่น มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวบางคนผอมยาว หนวดเครารุงรัง แบกกล้องมีเลนส์เท่ากระบอกปืนอาร์พีจี บางคนเป็นนักเรียนจากต่างประเทศ บางคนมาจากต่างจังหวัดและยังไม่เคยเข้ากรุงเทพฯ เลย แต่ละคนอายุน้อยๆ และแตกต่างกันจะสามารถเข้ากับพวกเรา (เพิ่งจะรู้ว่าอายุมากกว่ากันแล้ว จะมีช่องว่างระหว่างวัยไหมหนอ) และร่วมกันทำโครงการได้หรือเปล่า เป็นคำถามที่อยู่ในใจทีม มพด. และคิดว่าอยู่ในใจทีมงานรายการมดคันไฟเหมือนกัน

หลังจากพาน้องๆ ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชีวิตเด็กต่างชาติที่โรงเรียนวัดศิริมงคล และมูลนิธิรักษไทย จังหวัดสมุทรสาครแล้ว คำถามและสิ่งที่พวกเรากังวลก็ได้รับการคลี่คลาย คิดถึงเพลงของคุณพจนารถ พจนานพิกษ์ ชื่อเพลง “แตกต่าง ไม่แตกแยก แต่งดงาม” เป็นฉะนี้เอง เพราะน้องๆ แต่ละคนตั้งใจเรียนรู้และตั้งใจทำงานเต็มที่ เราได้แบ่งน้องๆ ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มหนังสือ กลุ่มละคร และกลุ่มภาพถ่าย น้องๆ ได้รับประสบการณ์ดีๆ จากพี่มะเดี่ยว ชูเกียรติ ศักดิ์วีระกุล วิทยากรกลุ่มหนังสือ พี่ฝน กลุ่มมะขามป้อม วิทยากรกลุ่มละครและพี่หลุน วรรณวนันทานติ วิทยากรกลุ่มถ่ายภาพ จนเวลาผ่านไป 2 เดือน ใจเหมือนโกหก เราได้ร่วมแรงร่วมใจจนเกิดผลงาน

กลุ่มที่ 1 กลุ่มหนังสือ นำเสนอเรื่อง... บุญเดิม : เส้นทาง ชีวิตและความหวัง

เช้าวันหนึ่ง บุญเดิมและบุญเหลา สองพี่น้องกำลังเดินกลับมาจากทุ่งนา พวกเขาทั้งสองสงสัยเป็นอย่างมากเมื่อเห็นแม่ยืนคุยอยู่กับผู้หญิงแต่งตัวดีคนหนึ่ง ในเย็นวันนั้นพวกเขาทั้งสองได้ถามแม่ว่า ผู้หญิงคนนั้นเป็นใคร ?

แม่ของเขายกบอกว่า “เธอชื่อ เจ็พ เป็นเจ้าหน้าที่แม่ได้ยืมเงินของเธอมานะแต่ยังไม่ได้อใช้คืน ถึงเวลาแล้วที่แม่ต้องคืนเงินให้กับเจ็พ แต่ถ้าฟังจากการทำนาเพียงอย่างเดียวยังไม่พอจ่ายหนี้ เจ็พจึงเสนอทางออกว่า ถ้าไปทำงานที่เมืองไทย จะได้เงินกลับมาใช้หนี้ เธอจะจัดการให้เองทุกอย่าง” เมื่อบุญเต็มได้ยินอย่างนั้น เขาก็เสนอตัวอยากไปทำงานที่เมืองไทยเพื่อใช้หนี้ และได้ขออนุญาตแม่เพื่อไปทำงาน

บุญเต็มเข้ามาทำงานแกะกุ้งและประมงในเมืองไทยเดือนแรกแม่เขาทำงานหนักแต่เขายังได้รับเงินเดือนในระดับที่น่าพอใจ ค่ำค่ากับค่าเหนื่อย แต่เนื่องจากเขามีเพื่อนใหม่เพิ่มขึ้น มีการไปเที่ยวกับเพื่อนๆ ใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือย ต้องกู้เงินจากนายจ้าง จนเป็นหนี้สินขึ้นอีกครั้ง ยิ่งไปกว่านั้นเงินเดือนของเขาลดลงแทบไม่เหลืออะไร

เมื่อเขาถูกนายจ้างหักค่าใช้จ่ายไปเกือบหมด อีกทั้งนายจ้างยังมาตามทวงหนี้เขาอีก และทำร้ายเขาเป็นประจำ

เขาพยายามหาทางออกให้กับชีวิต แต่มรสุมชีวิตที่เขาเจอนั้นมากมาย เกินกว่าเด็กหนุ่มคนนี้จะแก้ปัญหาได้ ทำให้เขาเกิดความเครียด เพราะเขาอยากนำเงินมาใช้หนี้นายจ้างและนำเงินไปใช้หนี้ให้กับแม่ ในระหว่างนั้นสมบุญเพื่อนของเขาพยายามเตือนให้เขาลดค่าใช้จ่ายและกลับไปอยู่บ้านเกิด เพราะสมบุญก็โดนทำร้ายไม่ต่างกัน บุญเต็มปฏิเสธคำชักชวนนั้น แต่คำปฏิเสธนั้นก็ไม่เป็นผลนัก เมื่อตำรวจเข้ามาจับกุมเขาและเพื่อนในขณะนั้นพอดี

หลังจากเขาได้รับการช่วยเหลือพ้นฟู จากหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย เขาก็ได้กลับบ้านอย่างปลอดภัย วินาทีแรกที่เขาได้เจอแม่ เขารู้สึกผิด เขาดีใจและรู้สึกผิดที่ไม่สามารถนำเงินมาใช้หนี้ให้แม่อย่างที่ตั้งใจไว้ ส่วนแม่ของเขาก็รู้สึกผิดที่ส่งลูกไปลำบาก หลังจากนั้นเขาก็ครอบครัวก็อยู่กันอย่างมีความสุข อยู่กันอย่างพอมือพอกินและทำนาหาเลี้ยงชีพ ค่อยๆ ทายอดจ่ายเงินให้กับเจ็พ จนหนี้หมดได้สำเร็จ

แต่แล้ว !!! วันหนึ่ง บุญเต็มเดินอยู่ในหมู่บ้าน เขาเห็นเจ็พกำลังพูดคุย ชักชวนเด็กสาวในหมู่บ้านไปทำงานที่เมืองไทยเช่นเดียวกับตน บุญเต็มจะทำอย่างไรกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่ตรงหน้าเขาและถ้าเป็นคุณ!!! คุณจะทำอย่างไร?

กลุ่มที่ 2 กลุ่มละคร มี 2 เรื่องให้รับชม ได้แก่

1) “กระตูกหนวด.....ไฟ.....”

ด้วยความเสียสละของสองสาวพี่น้องที่ตัดสินใจเข้ามาทำงานใช้หนี้กับไฟไฟที่เมืองไทย เพื่อหวังปลดหนี้แทนครอบครัวของพวกเขา แต่แล้วเหตุการณ์เลวร้ายก็ได้เริ่มต้นขึ้น เข็มปจะทำอะไรเมื่อน้องสาวหายไป สองพี่น้องจะรอดพ้นจากไฟไฟได้หรือไม่

2) “บ้านแสนอบอุ่นกับมิตรภาพไร้พรมแดน”

เรื่องราวของ “ตะวัน” ลูกวัวแสนทะเยอทะยานที่ต้องการออกเดินทางสู่ดินแดนใหม่ พร้อมกับ “เมลิ็ดพันธุ์ขุนป่า” อันนำไปสู่การผจญภัยที่ไม่คาดคิดทำให้เจ้าตะวันได้รับประสบการณ์ และพบกับมิตรภาพแสนจริงใจอย่าง “น้ำใส” ลูกแมวจอมซน ซึ่งท้ายที่สุดสิ่งที่เจ้าตะวันได้รับจากการผจญภัยครั้งนี้ คือ การเรียนรู้เรื่องอะไร?

กลุ่มที่ 3 กลุ่มภาพถ่าย

นิทรรศการภาพถ่ายสร้างสรรค์ และโปสเตอร์ความหมายดีๆ ที่ช่วยสะท้อนสถานการณ์และแนวคิดที่มีต่อเด็กต่างชาติในประเทศไทย มีทั้งภาพถ่ายที่น้องๆ กลุ่มถ่ายภาพออกเดินทางและรวบรวมภาพถ่ายเด็กต่างชาติจาก 4 ภาคของประเทศไทย และภาพที่เข้ตขึ้นมา เพื่อสะท้อนภาพความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับเด็กต่างชาติในประเทศ ได้อย่างไม่น่าเชื่อและสามารถกระตุ้นจิตใจคนที่ได้รับชมภาพถ่ายว่าเด็กต่างชาติเหล่านั้น คือ เด็ก ที่เขาควรได้รับการปกป้องคุ้มครองได้รับการดูแลเช่นกัน

ผลงานของน้องๆ ทั้ง 3 กลุ่มได้เผยแพร่ให้กับเด็กและเยาวชนในประเทศกัมพูชา ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และคอนเสิร์ตเปิดพรมแดนใจ ที่จัดขึ้นในวันต่อต้านการใช้แรงงานเด็กโลก 12 มิถุนายน 2552 ครอบรอบ 10 ปี ของอนุสัญญาฉบับที่ 182 ว่าด้วยการจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ และเผยแพร่สู่รายการ มดคันไฟ ในทุกขั้นตอนของการดำเนินโครงการ การดำเนินโครงการถือว่าประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน เพราะอย่างน้อยเราก็ได้กลุ่มเยาวชนมดคันไฟ ที่ได้ผ่านกระบวนการสร้างอาสาสมัครเพื่อสร้างเยาวชนคนรุ่นใหม่ ที่มีความรู้ความสามารถและความถนัดของตนเองได้มาทำกิจกรรมดีๆ เพื่อพัฒนาตนเอง เพื่อคนอื่น เพื่อสังคมและเพื่อโลกใบนี้ การกิจกัจากจากความรุนแรง ความแบ่งแยก การเลือกปฏิบัติ การแสวงหาประโยชน์และการละเมิดสิทธิซึ่งกันและกันของมนุษย์อาจจะยังไม่สำเร็จ แต่อย่างน้อยตอนนี้เราก็ได้เด็กและเยาวชนอีก 30 คน มาอยู่ในภารกิจและร่วมกัโลกในสิ่งที่พวกเขาทำได้

และทุกคนสัญญาว่าเราจะไม่หยุดการกัโลกไว้แค่พวกเรา เพราะทุกคนกำลังสร้างสังคมในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของเพื่อนมนุษย์ โดยเฉพาะมนุษย์ที่ยังเป็น “เด็ก” ทุกๆ ชาติ ทุกๆ ภาษา ทุกๆ ศาสนา ทุกๆ วัฒนธรรม ทุกๆ สถานะ ให้ได้ใช้ชีวิตอย่างปลอดภัย มีความสุข ได้รับการปกป้องคุ้มครองไม่ใช่เพียงแค่เหล่าน้องๆ โครงการมดคันไฟ แต่เป็นคุณทุกคนที่จะลุกขึ้นมาทำภารกิจกัโลกในแบบของคุณได้เสมอ

งานบ้าน

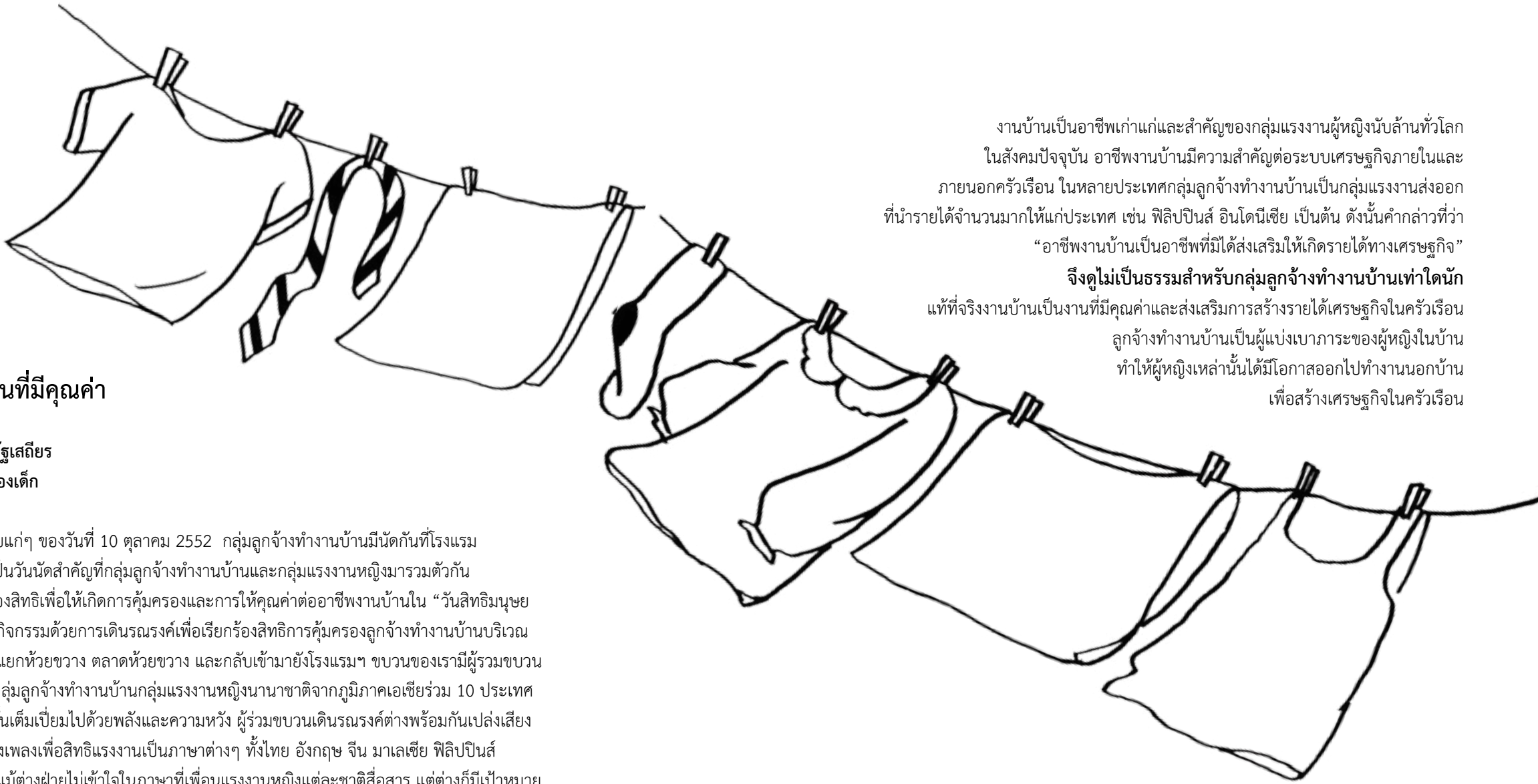
= งานที่มีคุณค่า

> กนกวรรณ โมรัฐเสถียร
กลุ่มงานคุ้มครองเด็ก

เวลาบ่ายแก่ๆ ของวันที่ 10 ตุลาคม 2552 กลุ่มลูกจ้างทำงานบ้านมีนัดกันที่โรงแรม พาลาสโซ วันนั้นเป็นวันนัดสำคัญที่กลุ่มลูกจ้างทำงานบ้านและกลุ่มแรงงานหญิงมารวมตัวกัน เพื่อรณรงค์เรียกร้องสิทธิเพื่อให้เกิดการคุ้มครองและการให้คุณค่าต่ออาชีพงานบ้านใน “วันสิทธิมนุษยชนสากล” เราเริ่มกิจกรรมด้วยการเดินรณรงค์เพื่อเรียกร้องสิทธิการคุ้มครองลูกจ้างทำงานบ้านบริเวณรอบโรงแรม ไปยังแยกห้วยขวาง ตลาดห้วยขวาง และกลับเข้ามายังโรงแรมฯ ขบวนของเรามีผู้ร่วมขบวนร่วม 400 ชีวิตทั้งกลุ่มลูกจ้างทำงานบ้านกลุ่มแรงงานหญิงนานาชาติจากภูมิภาคเอเชียร่วม 10 ประเทศ บรรยายภาคนั้นเต็มเปี่ยมไปด้วยพลังและความหวัง ผู้ร่วมขบวนเดินรณรงค์ต่างพร้อมกันเปล่งเสียงคำรณรงค์ และร้องเพลงเพื่อสิทธิแรงงานเป็นภาษาต่างๆ ทั้งไทย อังกฤษ จีน มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินเดีย เกาหลี ถึงแม้ต่างฝ่ายไม่เข้าใจในภาษาที่เพื่อนแรงงานหญิงแต่ละชาติสื่อสาร แต่ต่างก็มีเป้าหมายร่วมกันคือรณรงค์เพื่อเรียกร้องให้เกิดการคุ้มครองลูกจ้างทำงานบ้าน รวมถึงป้ายรณรงค์ภาษาต่างๆ ที่สื่อความหมายเพื่อเรียกร้องสิทธิให้แก่ลูกจ้างทำงานบ้าน เช่น

“8 ชั่วโมงก็เหนื่อยแล้ว ขอแฉ่ได้พักบ้าง”
“คนทำงานบ้านคือคนงาน และงานบ้านเป็นงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน”
“เราต้องการกฎกระทรวงของคนทำงานบ้าน”
“ลูกจ้างทำงานบ้านต้องการค่าแรงที่เป็นธรรม”
“ต้องมีวันหยุดประจำสัปดาห์ ต้องมีเวลาทำงานที่เหมาะสม”
“งานบ้านไม่ใช่งานทาส”

งานบ้านเป็นอาชีพเก่าแก่และสำคัญของกลุ่มแรงงานผู้หญิงนับล้านทั่วโลก ในสังคมปัจจุบัน อาชีพงานบ้านมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจภายในและภายนอกครัวเรือน ในหลายประเทศกลุ่มลูกจ้างทำงานบ้านเป็นกลุ่มแรงงานส่งออกที่นำรายได้จำนวนมากให้แก่ประเทศ เช่น ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย เป็นต้น ดังนั้นคำกล่าวที่ว่า “อาชีพงานบ้านเป็นอาชีพที่มีได้ส่งเสริมให้เกิดรายได้ทางเศรษฐกิจ” จึงดูไม่เป็นธรรมสำหรับกลุ่มลูกจ้างทำงานบ้านเท่าใดนัก

แต่ที่จริงงานบ้านเป็นงานที่มีคุณค่าและส่งเสริมการสร้างรายได้เศรษฐกิจในครัวเรือน ลูกจ้างทำงานบ้านเป็นผู้แบ่งเบาภาระของผู้หญิงในบ้าน ทำให้ผู้หญิงเหล่านั้นได้มีโอกาสออกไปทำงานนอกบ้าน เพื่อสร้างเศรษฐกิจในครัวเรือน

ในสองทศวรรษที่ผ่านมาความต้องการงานภาคดูแลงานบ้านเพิ่มขึ้นในทุกส่วนของโลก ลูกจ้างทำงานบ้านมีส่วนสำคัญในการช่วยสนับสนุนและสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว ซึ่งเป็นทางออกของระบบเศรษฐกิจใหม่ ที่ครอบครัวคนชั้นกลางซึ่งสามี-ภรรยาที่ทำงานมีรายได้ทั้งคู่ในประเทศอุตสาหกรรมจำนวนมากเลือกที่จะนำมาใช้เพื่อรักษาคุณภาพพระหว่างงานกับครอบครัวของตน

ประการสำคัญของการให้คุณค่าแก่อาชีพลูกจ้างทำงานบ้านคือ การที่สนับสนุนให้กลุ่มลูกจ้างทำงานบ้านเป็นผู้ที่ลุกขึ้นมาพูดถึงสิทธิและคุณค่าของอาชีพของตน ดังนั้นการสนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาตนเองของกลุ่มลูกจ้างทำงานบ้านจึงเป็นประเด็นสำคัญต่อการให้คุณค่าของอาชีพ เพื่อที่กลุ่มลูกจ้างทำงานบ้านได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเอง พัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ให้งานบ้านเป็นวิชาชีพงานด้านบริการหนึ่งที่มีคุณค่า

รอบการดำเนินงานในปี 2552 ที่ผ่านมา ได้มีการดำเนินงานเพื่อเรียกร้องให้เกิดการคุ้มครองลูกจ้างทำงานบ้านอย่างต่อเนื่อง ทั้งประเด็นการผลักดันให้เกิดกฎกระทรวงคุ้มครองลูกจ้างทำงานบ้าน การสร้างแกนนำลูกจ้างทำงานบ้าน โดยการทำงานที่ผ่านมาดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายกลุ่มต่างๆ ได้แก่ คณะทำงานเพื่อผลักดันสิทธิลูกจ้างทำงานบ้าน และคณะทำงานสหภาพแรงงานและองค์กรภาคประชาสังคมเพื่องานที่มีคุณค่าสำหรับแรงงานทำงานบ้าน ซึ่งคณะทำงานทั้งสองคณะประกอบไปด้วยหน่วยงานภาคต่างๆ ได้แก่ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ มูลนิธิผู้หญิง มูลนิธิเพื่อสุขภาพและการเรียนรู้ของแรงงานกลุ่มชาติพันธุ์ มูลนิธิเพื่อนหญิง เครือข่ายแรงงานนอกระบบ สภาองค์กรลูกจ้างสภาแรงงานแห่งประเทศไทย สมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ คณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทย สภาองค์กรลูกจ้างสภาแรงงานพม่า ฯ

บรรยากาศงานในวันที่ 10 ตุลาคม 2552 จบลงด้วยการยื่นแถลงการณ์ข้อเรียกร้องของผู้แทนลูกจ้างทำงานบ้านต่อ ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และผู้แทนกระทรวงแรงงาน ข้อเรียกร้องในแถลงการณ์ที่ยื่นคือ

1. ขอให้มีความตอบแทนขั้นต่ำที่เป็นธรรม
2. ขอให้วันหยุดประจำปีสัปดาห์ละ 1 วัน
3. ห้ามจ้างเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ทำงานบ้าน
4. ขอให้มีความยุติธรรมและการดูแลเรื่องการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย
5. ส่งเสริมและพัฒนาทักษะ ได้แก่ การให้โอกาสในการศึกษา ต่อการพัฒนาทักษะความสามารถ
6. ให้มีการคุ้มครองทางทะเบียน และสัญญาจ้างงาน

วาระสำคัญอีกประการที่เป็นปัจจัยเสริมเพื่อเรียกร้องให้เกิดการคุ้มครองลูกจ้างทำงานบ้าน คือ องค์กรแรงงานระหว่างประเทศจะบรรจุวาระประเด็นว่าด้วยงานที่มีคุณค่าสำหรับลูกจ้างทำงานบ้าน ในการประชุมใหญ่ระหว่างประเทศ สมัยที่ 99 ในปี ค.ศ. 2010 และจัดทำแบบสอบถามสำรวจรัฐสมาชิกเกี่ยวกับขอบเขตในการจัดทำอนุสัญญา และข้อเสนอสำหรับการคุ้มครองลูกจ้างทำงานบ้านในปี 2011 จึงเป็นวาระสำคัญที่กลุ่มลูกจ้างทำงานบ้านจะออกมาร่วมรณรงค์เคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องให้เกิดการคุ้มครองสิทธิแรงงานของตน

หากมองข้อเรียกร้องของกลุ่มลูกจ้างทำงานบ้านแล้วจะพบว่า สิ่งที่พวกเขาเรียกร้องไม่ได้มากเกินกว่ามาตรฐานขั้นต่ำในการดูแลแรงงานเลย แต่เหตุใดการให้ค่าของการจ้างงานของกลุ่มลูกจ้างทำงานบ้านยังเป็นมาตรฐานที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ถึงเวลาแล้วหรือยัง ที่เราควรกลับมาหันมองและมอบสิทธิขั้นพื้นฐานให้แก่ลูกจ้างทำงานบ้าน และมองให้เป็นอาชีพที่มีคุณค่าเหมือนกลุ่มแรงงานกลุ่มอื่นๆ ในสังคม อย่าปล่อยให้ข้อเรียกร้องของพวกเขาเป็นเพียงตัวอักษรที่อยู่ในกระดาษเท่านั้น ร่วมกันให้คุณค่า ศักดิ์ศรีของลูกจ้างทำงานบ้านและสนับสนุนให้เกิดกฎหมายคุ้มครองลูกจ้างทำงานบ้าน “คุณ” ก็สามารถเป็นส่วนหนึ่งที่จะมีส่วนร่วมในการให้โอกาสกับลูกจ้างทำงานบ้านได้เช่นกัน

บริษัท เอเชียซอฟท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) จัดโครงการ “รักพ่อสไตส์เกมเมอร์” (Gamers Love Dad) ขึ้น เพื่อเป็นช่องทางให้ประชาชนชาวไทยได้แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อในหลวง ซึ่งเปรียบเสมือนพ่อของแผ่นดิน ช่วงเดือนธันวาคมของทุกปีผ่านเว็บไซต์เกมยอดนิยมของเอเชียซอฟท์ ภายหลังจบโครงการซึ่งประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี ทางบริษัทจึงมอบเงินรายได้ส่วนหนึ่งจากโครงการดังกล่าวให้ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก เพื่อสนับสนุนการทำงานพัฒนาเด็กและสนับสนุนการศึกษาของเด็กและเยาวชน ปีละ 100,000 บาท ตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นมา โดยในปี 2554 คุณกิตติพงศ์ พฤกษ์อรุณ รองประธานกรรมการ และทีมงานเดินทางมามอบเงินให้ รศ.ดร.สายฤดี วรกิจโกศาทร กรรมการมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็กเป็นผู้รับมอบ มูลนิธิฯ ขอขอบพระคุณทางเอเชียซอฟท์ จัดกิจกรรมดีๆ และสนับสนุนการทำงานด้านเด็กให้กับทาง มพด. อย่างต่อเนื่อง

บริษัท ยูนิ-ชาร์ม (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท เดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด จัดกิจกรรมช่วยเหลือสังคมภายใต้โครงการ เดอะมอลล์และยูนิ-ชาร์ม เพื่อสังคมและกรีนแฟมิลี่” มอบรายได้จากการหักยอดขาย 2% จากการจำหน่ายผ้าอ้อมเด็ก “มามี โฟโค” และจากการตั้งกล่องรับบริจาคสำหรับประชาชนทั่วไป ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม – 31 ตุลาคม 2553 จำนวน 753,000 บาท สนับสนุนการทำงานของมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก

บริษัท ซิเมนส์ จำกัด สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กผ่านการมอบหนังสือ พร้อมหนังสือให้กับโรงเรียนจำนวน 10 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านป่าโป่ง โรงเรียนบ้านป่าโป่ง สาขากองแปเหนือ โรงเรียนบ้านทะเลเหนือ และโรงเรียนบ้านแม่สามแลบ จ.แม่ฮ่องสอน พร้อมทั้งลงพื้นที่มอบความสุขอาหารกลางวันและกิจกรรมเสริมความรู้ ระหว่างวันที่ 7-9 ธันวาคม 2553 และสนับสนุนให้กับโรงเรียนในพื้นที่ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส อีก 6 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านน้ำดำ โรงเรียนบ้านบาราเฮาะ โรงเรียนบ้านปูลัย โรงเรียนบ้านปะแต โรงเรียนบ้านปือระ และโรงเรียนบ้านดุกู

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก ขอขอบคุณผู้ใหญ่ใจดีทุกท่านที่ได้รับการสนับสนุน ปัจจัย สิ่งของ และกำลังใจในการทำงานเพื่อเด็ก เยาวชนและครอบครัว ได้แก่ บริษัท กรุงเทพมหานครซีวิต จำกัด นักเรียนโรงเรียนบางกอกพัฒนา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 Concordian International School นักเรียนโรงเรียนวัดนายโรง บริษัท ชัมชุง จำกัด ธนาคารซีทีแบงก์ นิตยสารบันทึกคุณแม่ นักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม ผู้บริจาคทั่วไป และกล่องรับบริจาค รวมถึงความช่วยเหลือในช่วงเหตุการณ์น้ำท่วมภัยและอุทกภัยในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ เมื่อปลายปี 2553 และเหตุการณ์ความไม่สงบบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา บ้านภูมิซรอล และบ้านเสาธงชัย จ.ศรีสะเกษ เมื่อต้นปี 2554

ตามรอย...มดคันไฟไปสมานฉันท์ เยาวชนไทย-กัมพูชา

> อินทรชัย พาณิชกุล

หนังสือพิมพ์โพสทูเดย์ วันที่ 2 มิถุนายน 2552

ความแปรปรวนของสภาพอากาศปลายเดือนพฤษภาคม แม้ไม่สามารถคาดเดาอะไรได้เลยว่าวันไหนแดดจะจัด วันไหนฝนจะตกหนัก

แต่อย่างไรก็ตามก็ได้ หยุดความฝันของเหล่าเยาวชนกลุ่มนี้ลงได้

เช้าตรู่ของวันนั้นพวกเขาและเธอ - - - ภายใต้กลุ่มที่ใช้ชื่อว่า **มดคันไฟ** จำนวน 12 ชีวิต ออกเดินทางจากกรุงเทพฯ มุ่งหน้าสู่แขวงปอยเปตประเทศกัมพูชา ข้ามดินแดนไปปฏิบัติภารกิจอันยิ่งใหญ่ นั่นก็คือผลิตสื่อสร้างสรรค์ เพื่อสร้างความสมานฉันท์เล็กๆ ให้เกิดขึ้นระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา ท่ามกลางความขัดแย้งระหองระแหงอันเกิดมาจากปัญหาข้อพิพาทเรื่องดินแดนและปัญหาแรงงานเด็กข้ามชาติ

“น้องๆ เยาวชนกลุ่มนี้ผ่านการคัดเลือกมาจากการสมัครทั่วประเทศ เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการมดคันไฟ รุ่นที่ 555 ตอน ทำเป็นเล่นไป ค่ะ” **กนกวรรณ โมรัฐเสถียร** เจ้าหน้าที่โครงการแรงงานเด็ก มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็กเปรยขึ้นระหว่างการเดินทาง

เธอเล่าถึงที่มาที่ไปของโครงการนี้ว่า เป็นโครงการที่ทำร่วมกันระหว่างรายการมดคันไฟ ของบริษัท ป่าใหญ่ ศรีเอชัน กับมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.) สนับสนุนโครงการโดยแผนงานสื่อสร้างสุขภาวะเยาวชน (สสย.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.)

โครงการนี้มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า **สื่อสร้างสรรค์เพื่อการสร้างสังคมในการอยู่ร่วมกันกับเด็กต่างชาติอย่างสันติ**

“แนวความคิดและเป้าหมายของโครงการเราอยากให้ลดความขัดแย้ง สร้างสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติ ระหว่างเด็กต่างชาติที่ร่วมกับชุมชนในสังคมไทย แล้วหยิบยกแนวคิดเรื่อง ‘จิตอาสาสร้างสรรค์สื่อ’ มาเป็นประเด็นการมีส่วนร่วมระหว่างเยาวชนไทยกับประเทศใกล้เคียง เยาวชนไทยจะได้มีส่วนร่วมในการผลิตสื่อเพื่อสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศเพื่อนบ้าน อีกทั้งเพื่อรณรงค์ต่อต้านการค้ามนุษย์อีกด้วย” กนกวรรณบอกว่าสื่อที่ผลิตขึ้นมีทั้งละคร ภาพถ่าย และหนังสือ

สันติ คือ การสร้างสังคมด้วยความรักของเด็ก
ความรักช่วยสร้างสันติ ด้วยการอยู่ร่วมกัน
อย่างเข้าใจ เห็นใจ เคารพในตนเองและผู้อื่น

กิจกรรมในวันแรกเป็นการทำความรู้จักแลกเปลี่ยนประสบการณ์ วิถีชีวิตกับเพื่อนต่างชาติเมื่อเยาวชนมดคันไฟมาถึง ทุกคนได้รับการต้อนรับอย่างดี เยาวชนทั้งสองประเทศได้นั่งพูดคุยกันถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ การศึกษา ความคิดของเยาวชนทั้งสองประเทศประพรั่ง สร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันได้ทีเดียว หลังจากนั้น เยาวชนก็สนุกสนานแสดงดนตรีและการร่ายรำตามที่พวกเขาได้จัดเตรียมกันเอาไว้

การแสดงเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศผ่านดนตรี สามารถนำหัวใจของเยาวชนทั้งสองประเทศใกล้กันมากขึ้นจริงๆ จากบรรยากาศการพูดคุยมาเป็นบรรยากาศการต้อนรับด้วยเสียงเพลง ทำให้บริเวณรอบๆ สดใสขึ้นในพริบตา เยาวชนมดคันไฟก็ส่งเสียงเชียร์ดังสนั่นห้อง ส่วนเยาวชนกัมพูชาก็เต็มที่กับการโชว์เพลงในภาษากัมพูชา ทุกคนสนุกสนานมีการออกมาเต้นและส่งเสียงเฮฮา เพื่อสร้างกำลังใจซึ่งกันและกันด้วย

หลังจากผ่านบรรยากาศสนุกแล้ว ก็มาถึงภารกิจในวันแรกของเยาวชนมดคันไฟ นั่นคือการจัดเตรียมสถานที่เพื่อการแสดงผลงานในวันรุ่งขึ้นแต่ละกลุ่มแบ่งกันทำงาน กลุ่มภาพถ่ายทำงานมากหน่อย เพราะว่าต้องแสดงผลงานผ่านนิทรรศการ กลุ่มละครจัดเตรียมฉากสำหรับการแสดงส่วนกลุ่มหนังสือก็ขึ้นจอผ้าขนาดใหญ่ติดกับฝาผนัง เพื่อเตรียมตัวฉายหนังกลางลานห้อง จนทุกอย่างเสร็จสิ้นเรียบร้อยพร้อมๆ กับการเดินทางมาถึงของยามสนธยา

รุ่งเช้าวันถัดมา บรรยากาศที่บ้านความหวังใหม่เต็มไปด้วยความคึกคัก เสียงหัวเราะ เสียงพูดคุยของเด็กๆ ทั้งรุ่นโตรุ่นเล็กตั้งขึ้นตลอดเวลา รวมไปถึงผู้ปกครองของพวกเรา ซึ่งพากันมารอชมกิจกรรมกันร่วมร้อยคน ทำเอาหัวใจของเยาวชนมดคันไฟเต้นแรงขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากผลงานที่พวกเราได้พยายามตั้งใจทำขึ้นนั้นกำลังจะได้ถูกแสดงในอีกไม่กี่นาทีข้างหน้า

และแล้วไม่นานการแสดงก็เริ่มขึ้น..

เริ่มจากการแสดงมายากลของเจ้าหน้าที่มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก ต่อด้วยการฉายหนังสั้นในความยาว 17 นาที ในชื่อเรื่องว่า บุญเติม : เส้นทาง ชีวิตและความหวัง ซึ่ง **ส่องแสง ศรีหมื่น** นักศึกษาปีที่ 4 คณะการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในฐานะผู้ช่วยผู้กำกับหนังสั้น เล่าถึงแนวคิดการทำหนังเรื่องนี้ว่า

เมื่อได้รับโจทย์ให้ทำหนังสั้นเกี่ยวกับการสร้างความสมานฉันท์ และสร้างสันติต่อเด็กต่างชาติ ตอนนั้นเกิดความกังวลมากกว่าจะสื่อสารออกมาในรูปแบบใดดี กลัวว่าจะไปกระทบต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรมความเชื่อของเขา หรือถ้าทำแรงไปก็จะทำให้ถูกมองว่า ประเทศไทยเป็นผู้ร้าย ทีมหนังสั้นจึงต้องทำงานหนักขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงเรื่องล้อแหลมและสุมเสียงต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

“เมื่อหนูมาถึงประเทศกัมพูชาและได้มาทำกิจกรรมที่นี้หนูคิดอย่างเดียวเลยว่าสื่อประเภทหนังสั้นของเราตรงกับกลุ่มเป้าหมายอย่างมาก เพราะเด็กที่นี่เป็นเด็กโตและเป็นกลุ่มเสียงที่จะถูกชักชวนไปใช้แรงงานได้ง่าย เนื่องจากหนังเป็นการช่วยกันชวนให้คิดและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการไปทำงานว่า อย่าหลงเชื่อบุคคลที่ชักชวนว่าทำงานสบาย รายได้ดี เพราะการไปทำงานไม่สบายอย่างที่คิด” ผู้ช่วยผู้กำกับหนังสั้นกล่าวด้วยรอยยิ้ม

“กิจกรรมที่เกิดขึ้นครั้งนี้ทำให้เยาวชนไทยและกัมพูชามีความใกล้ชิดกันมากขึ้น เราสามารถใช้กิจกรรมและสื่อที่เราผลิตขึ้นมาก่อความสัมพันธ์ให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันอย่างลงตัวหนุอยากขอร้องให้คนในสังคมอย่ากดขี่พวกเขาทั้งด้วยการใช้แรงงานอย่างไม่เป็นธรรม หรือกดขี่ผ่านทัศนคติที่ไม่ดีต่อเขา” เธอกล่าวทิ้งท้าย

เสร็จจากหนังสั้นก็มาถึงคราวของละครที่มีชื่อว่า “กระตูกหนวด...ไผ่” ซึ่ง **ณัฐพล แก้วก้อน** นักศึกษาปีที่ 4 จากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพปาก กล่าวถึงแนวคิดการทำละครตลกแต่แฝงแง่คิดเรื่องนี้ว่าเพราะละครเป็นสื่อที่สนุก เป็นสื่อที่สามารถสื่อสารทางตรง และสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายตอบสนองออกมาทางอารมณ์ความรู้สึกของผู้ชมได้ในทันที

“หลังจากละครแสดงเสร็จ ผมได้ไปถามน้องๆ ว่าดูละครแล้ว เป็นอย่างไรบ้างมีเด็กคนหนึ่งลุกขึ้นตอบว่า ตอนแรกอยากไปทำงานที่ เมืองไทย แต่เมื่อได้ดูละครทำให้หยุดคิดว่าควรจะไปทำงานดีหรือเปล่า ประเทศไทยอาจจะไม่เป็นอย่างที่คิดก็ได้ ผมคิดว่านี่คือเป้าหมายของ ละครของเราเพราะเราอยากเสริมความรู้ป้องกันเด็กถูกหลอกไป บังคับใช้แรงงาน สื่อละครของเราถือว่าสร้างความสมานฉันท์ ความเป็น มิตรระหว่างเราสองประเทศได้ดีเลยทีเดียว” เขาเชื่อเช่นนั้นหลังจากได้ รู้ถึงเสียงตอบรับอันดีของเด็กๆ ที่ชม

ส่วนกลุ่มสุดท้ายที่แสดงผลงานคือ กลุ่มภาพถ่าย ถือว่าเป็นกลุ่มที่มี ผลงานแสดงอยู่เต็มบริเวณ และเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงเด็กๆ ได้ตลอดเวลา ภาพส่วนใหญ่เป็นประเด็นเกี่ยวกับงานอันตรายที่เด็กไม่ควรทำ วิถีชีวิตทั่วไป และเรื่องเกี่ยวกับพื้นที่สร้างสรรค์ของเด็ก เพื่อแสดงให้เห็นว่าเด็กต่างชาติ ที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเจออะไรบ้าง นอกจากนี้ ยังมีล่ามทำหน้าที่แปล เป็นภาษากัมพูชาสำหรับคำอธิบายภาพ ทำให้เด็กได้เข้าใจมากขึ้น

“สื่อทุกชนิดเป็นเหมือนนักการทูตนอกเครื่องแบบ เมื่อถูกนำเสนอ สื่อสามารถสร้างสรรค์สะท้อนปัญหา ในระดับความเข้าใจ รับรู้ได้ทันทีถึงปัญหาและเนื้อหาของสื่อที่พยายามแสดงออกมา สื่อยังทำหน้าที่รวมถึงสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างเยาวชนทั้งสองประเทศอีกด้วย ถ้าเราพูดคุยกันอย่างเดียวคงได้แต่มองหน้า แต่เมื่อมีสื่อเป็น กลางเราสามารถเข้าไปนั่งในใจเยาวชนทั้งสองชาติได้ ถือว่าเป็นสะพานเชื่อมได้ดีค่ะ” จริญญา เจริญศิริ ผู้นำกลุ่ม ภาพถ่าย นักศึกษาปีที่ 3 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าว

มาฟังเสียงของเด็กชาวกัมพูชากันบ้าง ว่าเขารู้สึกอย่างไรต่อ กิจกรรมสื่อสร้างสรรค์เพื่อสันติในครั้งนี้

รั้ว พี ยัง เด็กน้อยสัญชาติกัมพูชา วัย 14 ปี บอกรู้สึก สนุกมากที่พี่ๆ จากประเทศไทยมาทำกิจกรรมร่วมกันที่นี่ รั้วเข้ามาอยู่ บ้านความหวังใหม่ตั้งแต่อายุ 8 ขวบ ทุกคนในครอบครัวของเขาเสีย ชีวิตหมด

“วันนี้ผมได้ทำกิจกรรมกับพี่ๆ จากประเทศไทย พวกเขา มีละคร มีหนัง และรูปภาพมาให้พวกเราดู พอเราได้ดูที่พี่เขาแสดง ทำให้ผมไม่กล้าไปทำงานที่เมืองไทยเลย ผมกลัวถูกหลอก เพราะ มีบางคนเข้าไปทำงานในประเทศไทยถูกจับก็มี บางคนถูกโกงค่าแรง บางคนทำงานแล้วไม่ได้เงินเลยก็มีผมคิดว่ากิจกรรมของพี่ๆ เขาดีนะ ผมสนุกมากเลย ผมเห็นน้องๆ เขาสนุกกันมากด้วย ชอบครับ” เด็ก ชายวัย 14 ปีกล่าวทั้งท้ายด้วยใบหน้าเต็มไปด้วยรอยยิ้มสดใส

ผู้ร่วมเดินทางไปประเทศกัมพูชาในครั้งนี้อีกคนก็คือ ผู้กำกับภาพยนตร์ชื่อดังของเมืองไทย มะเดี่ยว- ชูเกียรติ ศักดิ์วีระกุล จากผลงานอันลือลั่นเรื่องรักแห่งสยาม มะเดี่ยวทำหน้าที่เป็นวิทยากรอบรม แบ่งปัน ประสบการณ์กับเยาวชนมดคันไฟ กลุ่มหนังสือ และได้นำขั้นตอนการทำหนังสือแนะนำเรื่องวิถีชีวิตเกี่ยว กับการเล่นเรื่องจนกลายเป็นหนังสือที่สร้างความประทับใจให้แก่เยาวชนทั้งสองชาติ

“ผมคิดว่าหนังสือที่ได้ออกไปนั้น เพื่อการสร้างความ เข้าใจระหว่างเด็กไทยและเด็กต่างชาติ เขาพยายามถ่ายทอด ออกมาเพื่อไม่ให้เด็กต่างชาติดูต่ำต้อย ถือว่าเป็นเรื่องละเอียดอ่อนเหมือนกัน ผมเลยแนะนำน้องๆ ให้มองทุกอย่าง อย่าง กลางๆ อย่าเพิ่งไปบอกว่ามันคือปัญหา เช่น ปัญหาของเขา คือความยากจน ก็อยากให้รู้ว่าปัญหานั้นอยู่ตรงไหน ที่เขาма เพราะอะไร อยากให้พูดถึงว่า อยู่บ้านเราไม่ใช่อะไร เพื่อเลี่ยงการพูดถึงปัญหาของเขา ซึ่งบางทีคนรับสื่ออาจจะ ไม่เข้าใจเจตนาของเราก็ได้” ผู้กำกับหนุ่มกล่าว

ตะวันคล้อยลงต่ำจนค่อยๆ หล่นลง ณ ตรงเส้นขอบฟ้าเรืองรอง

ถึงนาทีนี้หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมสร้างสมานฉันท์ผ่านสื่อสร้างสรรค์ ทั้งสองฝั่งต่างโอบมือรำลាក់ ด้วยความอาวรณ์แม้จะกินระยะเวลาเพียงแค่ 2 วัน แต่ความสุขของมิตรภาพถูกสื่อสารออกมาด้วยรอยยิ้ม เสียงหัวเราะ รอยน้ำตา และความคิดถึง และแล้วหนังสือก็ปิดฉากลง ละครครุดม่าน ภาพถ่ายถูกเก็บ ก่อนรถตู้ เคลื่อนออกไปจนหายลับตา ทิ้งไว้เพียงความอบอุ่นของเยาวชนทั้งสองประเทศ

มี “อะไร” ที่ “สะพานปลา”

> น้ำฝน ตาตา
อาสาสมัครมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก

“สะพานปลา” ฉันเคยถามเพื่อนๆ หลายคนว่า ถ้าพูดถึงสถานที่แห่งนี้ แต่ละคนจะนึกถึงอะไรหรือ ใครเป็นอันดับแรก เพื่อนๆ ส่วนใหญ่มักจะตอบไปในลักษณะคล้ายๆ กันคือ นึกถึงสะพานยาวๆ ที่ทอดตัวสู่ทะเลบ้าง นึกถึงเรือ นึกถึงกุ้งและปูสดๆ บ้าง แต่นั่นยังไม่น่าสนใจเท่ากับคำตอบของเพื่อนคนหนึ่งที่ว่า เขานึกถึง “คนแคะกุ้งและปู”

ใช่แล้ว วันนี้เรามีภารกิจเกี่ยวกับลูกของคนแคะกุ้งและปูนี้แหละ วันที่ 18 มิถุนายน 53 ที่ผ่านมามีเวลาประมาณ 12.00 น. ฉันและพี่ๆ จากมูลนิธิเพื่อพัฒนาเด็กเดินทางออกจากมูลนิธิฯ เพื่อไปที่ “สะพานปลา” จังหวัดสมุทรปราการ ก่อนไปถึง “สะพานปลา” พี่ๆ เล่าให้ฟังว่า น้องๆ ที่นั่นเป็นเด็กต่างชาตินักที่มาจากพม่าและกัมพูชา พวกเขาเป็นเด็กที่ตามพ่อและแม่มาทำงานที่ “สะพานปลา” โดยส่วนใหญ่เด็กๆ กลุ่มนี้ยังพูดภาษาไทยไม่ได้ สิ่งที่เราจะทำวันนี้คือ เราจะสอน “ภาษา” ให้พวกเขา

พวกเราเดินทางถึง “สะพานปลา” เวลา 15.00 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่แดดร้อนมาก ฉันแอบคิดในใจว่า อากาศร้อนขนาดนี้ เด็กๆ จะมาหรือ? แต่แล้วสิ่งที่ฉันคิดก็ผิดพลาดไป เมื่อได้ยินเสียงพี่เล็ก ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิฯ ตะโกนเรียกเด็กว่า “น้องๆ มาแล้ว มานี้เร็ว เราเตรียมของเล่นมาเยอะแยะเลย วันนี้มีสมุดดินสอมาให้ด้วยนะคะ” เท่านั้นแหละ ฉันก็รู้สึกว้าว อากาศร้อนๆ แบบนี้ไม่ได้เป็นอุปสรรคใดๆ ของการทำกิจกรรมวันนี้เลยแม้แต่น้อย เพราะแม้ว่าอากาศจะร้อน แดดจะเผาไหม้เพียงใด แต่สิ่งหนึ่งที่ทำให้ฉันรู้สึกดีมากๆ คือ การได้เห็นเด็กๆ ประมาณ สิบกว่าคนเดินเข้ามาหาพวกเรา บางคนมาด้วยอาการเขินอาย บางคนกลัวๆ กลั้วๆ แต่พอเด็กๆ เห็นของเล่น เห็นสมุดดินสอ เห็นเสื้อผ้าแฟนตาซีที่พวกเราเตรียมจากมูลนิธิฯ น้องๆ ต่างยิ้มความมกทั่วกันจนหมด

งานแรกที่เราต้องทำคือ การให้น้องๆ ลงทะเบียน ซึ่งแน่นอนว่าเราต้องเป็นคนเขียนชื่อให้น้องๆ โดยมี “ล่ำม” จิวให้เรารับหน้า น้องคนนี้ชื่อว่าวิน อายุ 10 ขวบ ซึ่งพูดภาษาไทยได้มากกว่าน้องๆ คนอื่น และนับว่าเป็นการลงทะเบียนที่วุ่นวายน่าดู แต่ฉันก็รู้สึกสนุกมาก และทำให้ข้ามน้ำมาๆ ก็ตอนลงทะเบียนนี้แหละ เพราะเราจะได้ชื่อแบบแปลกๆ มาเยอะเลย หนึ่งในนั้นคือ น้อง “สะพานปลา” เด็กผมจุก อายุ 4 ขวบ เด็กคนนี้มีชื่อที่เรียกได้ว่าเป็นเอกลักษณ์เลยทีเดียว นาที่แรกที่ได้นั่งชื่อนี้ ฉันก็อดที่จะขำไม่ได้ คิดในใจว่าคนอะไรชื่อสะพานปลา ถ้าหายตัวไปหรือถ้าหลงทางคงหาที่อยู่ได้ไม่ยาก และคนชื่อสะพานปลานี้แหละที่ได้แปลกแค่ชื่อเท่านั้น แต่ยังมึอะไรที่แปลกกว่านั้นตอนเรียน “ภาษา”

หลายคนอาจจะสงสัยว่าสอน “ภาษา” จะมีเรื่องแปลกอะไร แต่ความแปลกและอึ้งอยู่ตรงที่หลังจากลงทะเบียนและแจกอุปกรณ์การเรียนเรียบร้อยแล้ว ขณะที่พี่เล็กกำลังสอนน้องๆ ให้เขียนชื่อตัวเองเป็นภาษาไทยอยู่นั้น ฉันก็บังเอิญเห็นน้องวินและน้องสะพานปลาที่ดูเหมือนจะแยกตัวออกมาต่างหาก และไม่ได้สนใจที่จะเรียนภาษาไทยอย่างคนอื่น พวกเขา กำลังตั้งหน้าตั้งตาขีดๆ เขียนๆ อะไรบางอย่างกันอยู่ ฉันจึงเดินไปดูใกล้ๆ เพื่อดูว่าพวกเขาทำอะไรกัน

คุณลองทายซิว่าน้องทั้งสองคนมาทำอะไรกัน พวกเขาทำไม่เรียนภาษาไทยเหมือนน้องๆ คนอื่นเพื่อจะให้อ่านออกเขียนได้ คุณต้องเดาไม่ถูกนะว่าพวกเขาเขียนอะไร ฉันเองยังอึ้งเมื่อเห็นว่า เด็กสองคนนี้เขียนภาษาอังกฤษกันอย่างมุ่งมั่น ตั้งแต่ A-Z ที่สำคัญน้องสะพานปลา เด็กคนที่อายุเพียง 4 ขวบที่พูดภาษาไทยยังไม่สามารถเขียนศัพท์ภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง แม้ว่าจะเป็นเพียง 9 ถึง 10 คำ แต่นั่นทำให้ฉันได้รู้ว่า เด็กสองคนนี้มี “อะไร” มากกว่าที่คิด

พวกเขามีความมุ่งมั่นและที่สำคัญพวกเขารู้จักตัวเอง เมื่อเห็นว่าน้องสองคนนี้ “เป็นตัวของตัวเอง” ขนาดนี้ ฉันจึงอาสาสอนน้องวินและน้องสะพานปลาเขียนและอ่านคำศัพท์ง่ายๆ ซึ่งทั้งสองคนสามารถทำได้ดียิ่งขึ้นดีมาก น้องวินและน้องสะพานปลาทำให้ฉันนึกถึงใครหลายคนที่ยังคง ใครหลายคนที่ยังคงทำตามคนอื่นเพื่อให้คนอื่นพอใจ โดยลืมความเป็นตัวเอง น้องทั้งสองคนนี้เลือกที่จะทำในสิ่งที่เขาอยากทำ แม้จะดูแตกต่าง แต่ก็ทำได้ดี และฉันก็คิดว่าถ้าให้ประเมินผล ฉันก็คงให้คะแนนเต็มแก่ทั้งสองคนนี้ได้ไม่ยากโดยเฉพาะคะแนนความตั้งใจ

กิจกรรมในวันนั้นเสร็จสิ้นเมื่อเวลา 17.00 น. ขณะที่พวกเรากำลังจะขึ้นรถกลับมูลนิธิฯ น้องคนหนึ่งตะโกนถามว่า “พี่ครับวันศุกร์หน้ามาไหมครับ” พอพวกเราพยักหน้าแล้วตอบว่า “ครับ” น้องๆ และชาวบ้านที่มาที่หลังก็ถามว่า “มาเวลาเดิมใช่ไหม พวกเราจะมารอนะ” สายตาทุกคนมองมาและเหมือนกับจะบอกเราว่าพวกเขายังรอพวกเรากลับไปหาเสมอและกลับไปเพื่อให้ “โอกาส” แก่พวกเขา

บางคนอาจจะมองว่าเด็กกลุ่มนี้คือ ลูกของแรงงานต่างด้าวที่ลักลอบเข้ามาทำงานในประเทศไทย ไม่ใช่คนไทย แต่หากเราตัดคำว่า “ต่างด้าว” ออกไป เด็กกลุ่มนี้ก็คือเด็กคนหนึ่ง ที่มีค่าของชีวิตเท่ากับเด็กไทยทั่วไป ที่ต้องการการดูแลและ “โอกาส” จากสังคม

วันนี้ “สะพานปลา” ทำให้ฉันเห็นว่า มีอะไรมากกว่าสะพานที่ทอดตัวยาวสู่ทะเล สะพานที่มีเรือ กุ้ง หรือแม้กระทั่งปู ที่นี้มีเด็กกลุ่มหนึ่งที่ กำลังต้องการ “โอกาส” ที่สำคัญพวกเขามีอะไรมากกว่าคำว่า “เด็กสะพานปลา”แน่นอน

หนึ่งวัน.....จดจำ

> กนกวรรณ โมรัฐเสถียร
กลุ่มงานคุ้มครองเด็ก

การลงพื้นที่เป็นอีกหนึ่งวัน...จดจำ...ที่ฉันได้ฝึกฝนการฟังอย่างตั้งใจ การได้ยินเรื่องราวของ 3 จังหวัดชายแดนใต้ ทั้งจากภาพข่าว และการสื่อสารผ่านผู้คน(อื่นๆ) ย่อมไม่เท่ากับการได้ลงไปสัมผัสด้วยตนเอง วันนี้ฉันมีโอกาสดังลงไปเยี่ยมครอบครัวกลุ่มเป้าหมายที่อำเภอยะหา จังหวัดยะลา ได้พบและพูดคุยกับหลายครอบครัว “ในบางบทสนทนาต้องกลืนน้ำตาทั้งผู้พูดและผู้ฟัง”

การเดินทางของเราเริ่มจากสำนักงานศูนย์ประสานงานมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก จังหวัดยะลา มุ่งหน้าสู่ตำบลปะแต อำเภอยะหา จุดแรกไปที่คือกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร นารีประดิษฐ์ เนื่องจากว่าฉันและทีมงานมีนัดกับ “กะซู่” ตัวน้อยๆ หนึ่งขวบครึ่ง ฐานะกลุ่มแม่บ้าน ผู้ซึ่งจะนำพวกเราเข้าไปพูดคุยกับครอบครัว กะซู่เป็นหญิงร่างเล็กที่แข็งแรงและเข้มแข็งมาก วันที่ไปเยือนกะซู่ยังคงถือศีลอดต่ออีก 6 วัน หลังจากวันฮารีรายอ (วันขึ้นปีใหม่ของชาวมุสลิม) กะซู่บอกว่า ถึงแม้จะป่วยหรือไม่สบายกะซู่ก็ไม่เคยหยุดทำงาน เพราะแม่ของกะซู่สอนว่า “การที่เราเป็นแม่คนเราต้องดูแลครอบครัวและลูกเรา คือหน้าที่ เจ็บป่วยก็ต้องทำ” ฉันได้ฟังแล้วก็รู้สึกนับถือ เพราะลำพังชีวิตที่ไม่ต้องรับผิดชอบต่อใครมาก ไม่มีสามีและลูกต้องดูแล ยังเคยเหนื่อยหน่ายต่อการทำงานก็หลายครั้ง....

การลงพื้นที่ฉันกับทีมงานใช้เวลาเดินในชุมชนกันเกือบทั้งวัน ทุกบ้านทุกครอบครัวต่างรอคอยที่จะพูดคุยกับพวกเรา และพบว่าครอบครัวแต่ละครอบครัวที่ไปเยือนส่วนใหญ่มีรายได้จากการรับจ้างกรีดยางพารา วันละ 100 - 200 บาท แต่รายได้ต้องแบ่งให้กับเจ้าของสวนยางคนละครึ่ง สัปดาห์หนึ่งได้กรีดยางไม่เกิน 3 วัน ช่วงไหนที่เกิดเหตุการณ์ ก็ไม่สามารถออกไปกรีดยางได้หรือ ช่วงไหนที่ฝนตกก็ไม่สามารถกรีดยางได้เช่นกัน ในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมา แต่ละครอบครัวไม่ได้กรีดยางกันมาแล้วนานกว่า 7 วัน และพบว่าครอบครัวแต่ละครอบครัวที่ไปเยี่ยมเยียนนั้น ไม่มีห้องน้ำใช้ เวลาที่จะทำธุระก็จัดแจงหาสถานที่ให้ตนเองปลดทุกข์ ครอบครัวหนึ่งเล่าให้ฟังว่า มีอยู่ครั้งหนึ่งกำลังทำธุระเกิดเหตุการณ์การปะทะกันในบริเวณนั้นพอดี ต้องรีบหลบลงพื้นที่ หลบหนีเอาตัวรอดกระโดดกันไปคนละทาง!! “การดำรงอยู่ในพื้นที่ที่เป็นถิ่นฐานบ้านเกิด จะเป็นไปได้ด้วยความสงบสุขอย่างไร” เป็นคำถามที่เกิดขึ้นในใจของฉันตลอดการเดินทางในหมู่บ้านเพื่อพูดคุย และรับฟัง... ฟัง....

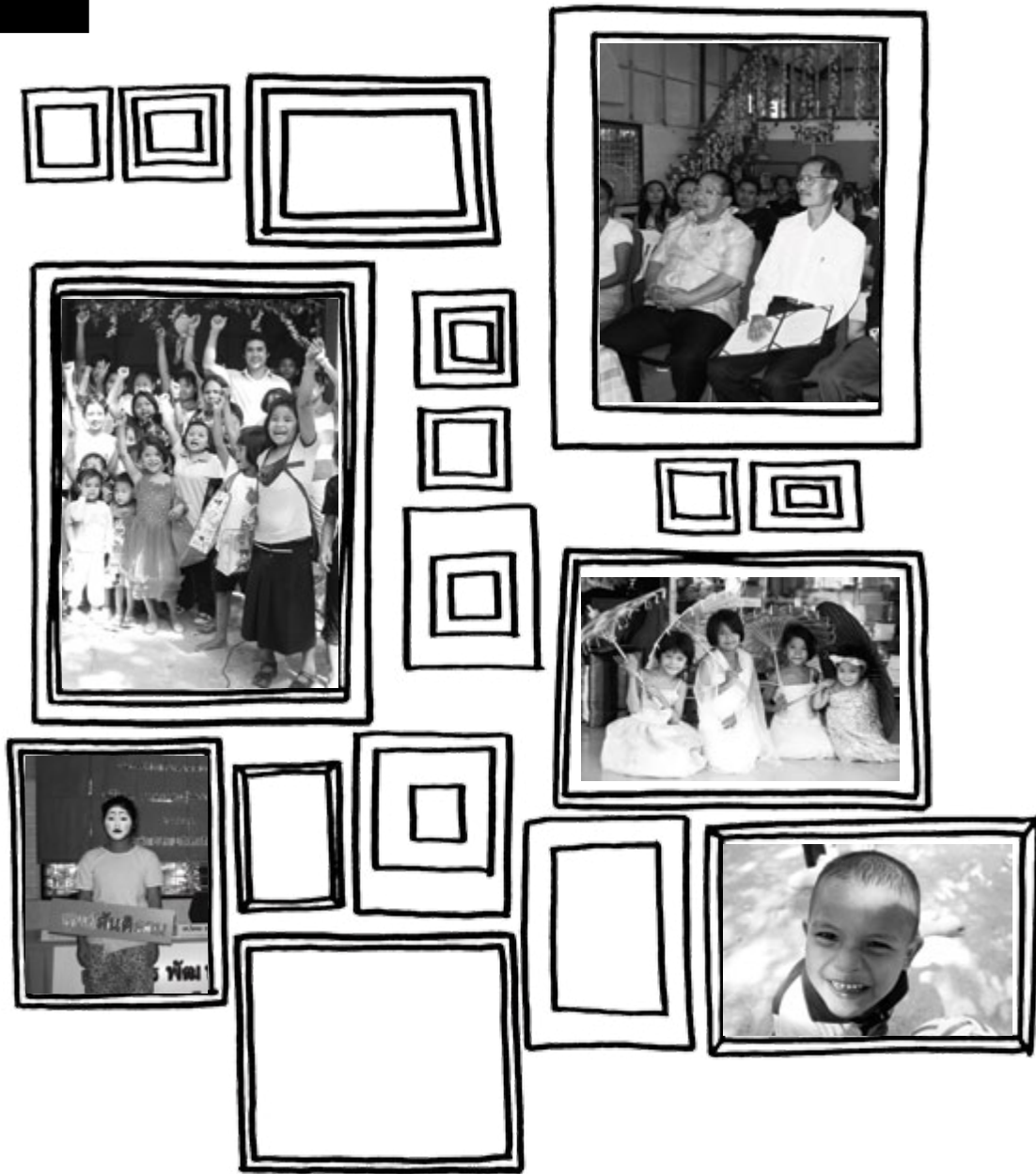
ชาวบ้านบอกว่าทุกวันนี้ทุกคนอยู่กันอย่างรักตัวกลัวตาย ไม่มีใครกล้ารับรองหรือรับประกันให้ใครได้ เมื่อมีเหตุการณ์ไม่สงบครั้งใด กลุ่มเด็กหนุ่ม และผู้ชายในหมู่บ้านก็จะเป่าหมายของฝ่ายรัฐเสมอ แต่ก่อนจะมีผู้นำชุมชนที่เป็นผู้ใหญ่ที่นับถือในชุมชนคอยปกป้อง และรับรองลูกบ้านแต่เมื่อเสียผู้นำท่านนี้ก็ไม่มีใครกล้ารับรองความปลอดภัยให้ใครได้ในชุมชนเหมือนขาดเสาหลัก

ผู้หญิงครอบครัวหนึ่งซึ่งเป็นผู้สูญเสียสามีในระหว่างการสอนหนังสือให้เด็ก และลูกของเธอนับวันบ้านขณะเสียชีวิตลูกยังนั่งอยู่บนตัก สามีถูกลอบยิงจากด้านใต้ถุนบ้าน สร้างความสะเทือนใจให้เธอผู้เป็นภรรยาและเพื่อนบ้าน ทุกคนรู้ว่าสามีเธอเป็นผู้บริสุทธิ์ แต่ไม่มีใครกล้าออกมาช่วยเหลือ หลังจากสามีจากไป เธอได้พยายามรวบรวมเสื่อน้ำมันแผ่นเล็กแผ่นน้อยที่ขาดแหงบ้างดีบ้างมาประติดประต่อปูพื้นบ้านเธอ เพื่อปิดร่องกระดานที่ผู้คนจะสามารถมองเห็นมาบนบ้านของเธอได้ เธอเชื่อว่าสามีเสียชีวิตได้โดยง่ายเนื่องจากพื้นกระดานบ้านเธอสามารถส่องดูความเคลื่อนไหวของคนในบ้านได้ จากวันนั้นจนถึงวันนี้เป็นเวลาหนึ่งปี เธอต้องทำงานหนักเป็น 3-4 เท่าเพื่อจะดูแลลูกของเธอ และจับตาดูทั้งเธอและลูกยังไม่ได้เงินเพื่อเยียวยาผู้สูญเสียเลยเคยยื่นเรื่องไปก็ไม่มีความหวังหรือเงินที่จะเดินทางไปติดตาม

หลายครอบครัวลูกต้องเลิกเรียนกลางคันเนื่องจากไม่มีเงิน หลายครอบครัวลูกต้องไปทำงานที่มาเลเซีย หลายครอบครัวต้องปล่อยให้ลูกสาวออกเรือน เพื่อจะได้ไปอยู่ในครอบครัวอื่นตั้งแต่อาຍังน้อย ซึ่งหากมีทางเลือกให้ชีวิต ทุกครอบครัวก็คงอยากให้สิ่งที่ดีที่สุดในชีวิตกับครอบครัวตน ครอบครัวหนึ่งลูกสาวแต่งงานแยกครอบครัวและไปทำงานที่จังหวัดภูเก็ต กลับบ้านมาเยี่ยมผู้เป็นแม่ในวันฮารีรายอ มาครั้งนี้เธอและสามีรวบรวมเงินที่มีสร้างห้องน้ำให้แม่และน้องสาวไว้ใช้ เธอบอกว่าสิ่งที่เธอทำให้ได้ก็เท่านั้น เพราะเป็นห่วงน้องสาวโตเป็นสาวขึ้นทุกวัน น่าจะมีห้องน้ำที่มิดชิดเพื่อความปลอดภัย....

กลับจากการลงพื้นที่ฉันนั่งทบทวนและคิดว่า จะทำอย่างไรกับความซับซ้อนของปัญหาเช่นนี้ ไม่มีใครไว้วางใจใคร ต่างฝ่ายต่างคิดว่าเป็นผลงานของฝ่ายตรงข้าม การสอบสวนทำโดยรวบรัดตัดตอน!!!... จริงแล้วหากสโลแกนที่ว่า เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ทำได้จริงอย่างเป็นรูปธรรมในทุกพื้นที่ ปัญหาที่ฝังรากลึกเช่นนี้คงมีแสงสว่างที่ปลายอุโมงค์ แม้วันนี้แสงที่ส่องในพื้นที่จะเป็นเพียงแสงเทียนที่ต้องลม แต่เชื่อว่าเทียนหลายๆ เล่มจะช่วยนำทางแสงสว่างให้เจิดจ้าได้ ความรุนแรง ความขัดแย้ง จะมีอยู่หรือไม่อย่างไร ความเข้าใจ การเข้าถึง และการพัฒนาต้องเท่าทัน โดยเฉพาะกับกลุ่มเด็กและเยาวชน อนาคตผู้ที่จะจุดเทียนเล่มต่อไป

ข่าวเด็ด กิจกรรมเด่นในรอบปี 2552 - 2553

ศูนย์สันติคามเพื่อแรงงานเด็กและครอบครัว

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก ได้รับการสนับสนุน Children's Care International (CCI) Canada ให้เปิดพื้นที่
ศูนย์สันติคาม ซอยแบริง สมุทรปราการ เป็นศูนย์การเรียนรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาแรงงานเด็ก
โดยการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน นายจ้าง สถานประกอบการ ศึกษานิเทศก์ สถาบันการศึกษา องค์กรท้องถิ่น
หน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยจัดเวทีนำเสนอข้อมูลและแสวงหาความร่วมมือกับ
หน่วยงานเครือข่ายในพื้นที่ และประชาสัมพันธ์ศูนย์สันติคาม เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2552

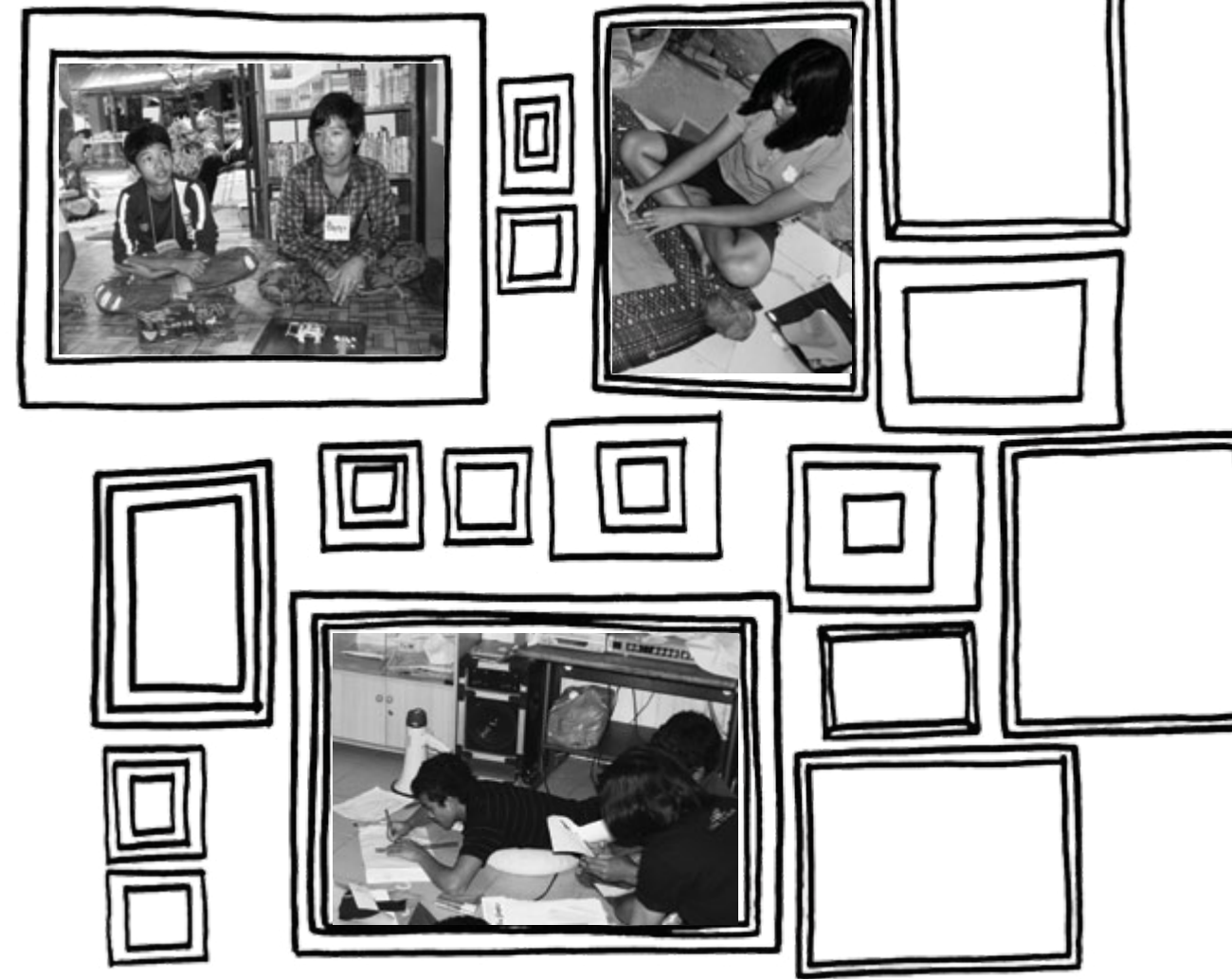
โครงการ One by One : เปิดโลกกว้างทาง

กิจกรรมดีๆ ที่มูลนิธิแอมเวย์เพื่อสังคมไทย ร่วมกับมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก
ด้วยการส่งเสริมการอ่านหนังสือและเพิ่มแหล่งเรียนรู้ให้กับเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร โดยการสนับสนุนการก่อสร้าง
และซ่อมแซมห้องสมุด และจัดซื้อหนังสือที่มีประโยชน์ให้กับโรงเรียนต่างๆ ตั้งแต่ปี 2551
ซึ่งได้สนับสนุนมาแล้ว 5 โรงเรียน และในปี 2552 มูลนิธิแอมเวย์เพื่อสังคมไทย
สนับสนุนการก่อสร้างห้องสมุดอีก 2 แห่ง คือ โรงเรียนบ้านสายน้ำทิพย์ จ.นราธิวาส และโรงเรียน
วัดศิริมงคล จ.สมุทรสาคร พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ของครูบรรณารักษ์
ด้วยการอบรมเสริมทักษะให้แก่คุณครูทั้ง 7 แห่ง เมื่อปลายปี 2553

เยาวสตรีไทยดีเด่น ปี 2552

นางสาวกรองแก้ว ชัยอาคม อาสาสมัครมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก(มพด.) ได้รับคัดเลือกเป็นเยาวสตรีไทยดีเด่น ปี 2552 ได้ร่วมเข้าเฝ้าและร่วมแสดงละครหน้าชาวตอมงค์ประธานในพิธี พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ซึ่งทางสภากงศ์การพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี(สอ.ดย.) ได้ให้โอกาสเป็นตัวแทนเข้าร่วมงานต่างๆ เกี่ยวกับยุติความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก แรงงานเด็ก การค้ามนุษย์ ความรุนแรงในครอบครัวและเด็กติดเชื้ ที่เป็นปัญหามากมายที่เกิดขึ้นในประเทศไทย และในปี 2553 ได้รับคัดเลือกเป็นแกนนำเยาวสตรีไทยรุ่นแรก และร่วมโครงการ Hearts Together พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จเป็นองค์ประธาน การนำเสนอผลงานของแกนนำเยาวสตรีไทยรวมใจยุติความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก ภายใต้โครงการ กำลังใจ ณ ห้องจูปีเตอร์ 8 อาคารเดอะชาเลนเจอร์ อิมแพค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี วันศุกร์ที่ 26 พฤศจิกายน 2553

Work shop Children on the Move

“การเดินทางของเด็กๆ สู่ประเทศไทย” เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานเพื่อการทำงานของกลุ่มแรงงานเด็กในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ครั้งนี้มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก มีโอกาสเป็นผู้รับฟังการถ่ายทอดเรื่องราวของกลุ่มเด็กๆ ที่เข้ามาในประเทศไทย และร่วมจัดกระบวนการเพื่อให้กลุ่มแรงงานเด็กถ่ายทอดเรื่องราวผ่านผืนผ้าขาวม้าและผ้าชิ้น ผลงานการบอกเล่าเรื่องราวของเด็กๆ จากประเทศไทยจะถูกนำไปจัดแสดงพร้อมกับเพื่อนในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ในวันที่ 16 -18 พฤศจิกายน พ.ศ.2553 ณ โรงแรมแอนด์ไชน่า

งานวันเด็กนานาชาติ

งานวันเด็กนานาชาติ ณ ศูนย์สันติคาม เดือนพฤศจิกายนเป็นเดือนของสิทธิเด็ก ศูนย์สันติคามเพื่อแรงงานเด็กและครอบครัวจึงถือโอกาสแห่งวาระสำคัญนี้ในการจัดงานวันเด็กนานาชาติ เพื่อจัดกิจกรรมสร้างความสุขให้เด็ก ๆ

ทั้งไทย กัมพูชา และพม่า และได้รับความร่วมมือจากอาสาสมัครกลุ่มต่างๆ

อาทิเช่น คุณไพโรจน์ สังวรบุตร และคุณชญาธิษฐ์ ทรัพย์สุภาภรณ์ พร้อมกลุ่มเพื่อนๆ ได้ร่วมนำลูกชิ้นหมู-เต๋อ ไอศกรีมกะทิสด และร่วมจัดซุ้มลอยดาว สำนักสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จังหวัดสมุทรปราการร่วมจัดซุ้มอุปกรณ์เครื่องเขียน โรงเรียนอนุบาลวัดด่านสำโรงร่วมจัดซุ้มมุมประดิษฐ์ของเล่น อาสาสมัครจากสำนักพิมพ์ปิ่นโต ร่วมจัดซุ้มศิลปะพิมพ์ลายมือ และงานปั้น กลุ่มนักศึกษาจากสถาบันต่างๆ และกลุ่มอาสาสมัครจิตอาสา ร่วมจัดซุ้มเกมต่างๆ ซุ้มศิลปะปูนปลาสเตอร์

วันนี้เด็กมีรอยยิ้มและอิ่มหนำสำราญจากอาหารแสนอร่อยแล้ว ช่วงท้ายได้ร่วมกับผู้ใหญ่ใจดี

ปลูกต้นไม้กันคนละหนึ่งต้น เพื่อมอบความรักให้กับโลกใบนี้

เปิดแปลงลุยสวน... ขวนปลูกดอกรัก

ศูนย์ดวงแข มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก เชิญชวนอาสาสมัครมา “เปิดแปลงลุยสวนขวนปลูกดอกรัก” เพื่อปรับปรุงสถานที่เล่น ทาสีกำแพง ทำสนามทราย จัดมุมเล่น เมื่อวันที่ 29-30 มกราคม 2554 โดยมาทั้งอาสาสมัครทั่วไป คนในชุมชน เด็ก มาช่วยกันปรับปรุงให้ศูนย์ด้วยความสะดวก และเป็นพื้นที่สร้างสรรค์เพื่อให้เด็ก เยาวชน ครอบครัว ชุมชน มาใช้บริการให้เกิดประโยชน์และเป็นแหล่งศึกษาดูงานของหน่วยงานอื่นๆ อีกด้วย

หลักสูตรการอบรมสำหรับการพัฒนาเด็ก ดรอว์ริวและผู้ที่ทำงานที่เกี่ยวข้อง

1. การอบรมเชิงปฏิบัติการสิทธิเด็ก

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจความหมายของคำว่า สิทธิเด็ก อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก หัวใจของสิทธิเด็ก สิทธิเด็ก 4 ด้าน สิทธิและหน้าที่ ความจำเป็น-ความต้องการ สามารถวิเคราะห์ปัญหาเด็กและเยาวชนที่ถูกละเมิดสิทธิเด็ก การมีส่วนร่วมและบทบาทของทุกภาคส่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิเด็ก

2. การอบรมเชิงปฏิบัติการอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิเด็กและการอบรมจิตอาสา

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การสร้างอาสาสมัครในการให้ความคุ้มครองป้องกัน และช่วยเหลือเบื้องต้นแก่เด็กและเยาวชนให้เข้าถึงการรับบริการจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้

3. การอบรมเชิงปฏิบัติการความรู้การป้องกันแรงงานเด็ก

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง สถานการณ์ปัญหาแรงงานเด็กในประเทศไทย สาเหตุและปัจจัยของการเกิดปัญหาแรงงานเด็ก ปัญหาและการละเมิดแรงงานเด็กในแต่ละกลุ่ม : แรงงานเด็ก ต่อเนื่องประมง แรงงานเด็กภาคเกษตร แรงงานเด็กในสถานประกอบการขนาดเล็ก ฯลฯ

4. การอบรมเชิงปฏิบัติการการการค้ามนุษย์

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง ความหมายของการค้ามนุษย์ คัดค้านการเป็นมนุษย์ สาเหตุที่เด็กตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ การคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ กฎหมายและมาตรการในการแก้ไขปัญหาอนุสัญญาต่างๆ บันทึกข้อตกลงกฎหมายระหว่างประเทศ แนวทางและบทบาทของทุกภาคส่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ การรณรงค์สร้างการมีส่วนร่วมในการคุ้มครองเด็ก การเฝ้าระวังปัญหาการค้ามนุษย์ในชุมชน

5. การอบรมเชิงปฏิบัติการฝึกพัฒนาทักษะชีวิตและภาวะผู้นำ

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การรู้จักตนเอง การเห็นคุณค่าตนเองและผู้อื่น การสร้างความไว้วางใจ การลดความคับข้องใจ การสร้างสัมพันธภาพ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการตัดสินใจ ทักษะทางสังคม การวางแผนชีวิต การทำงานร่วมกันเป็นทีม บทบาทการเป็นผู้นำ-ผู้ตาม ทักษะการเป็นผู้นำ การแบ่งบทบาทในทีม และการมีส่วนร่วม

6. การอบรมเชิงปฏิบัติการการเล่นเพื่อการพัฒนาและการทดลองจัดพื้นที่เล่น

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของการพัฒนาผ่านการเล่น บทบาทของผู้ใหญ่ต่อการส่งเสริมพัฒนาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็ก การจัดสภาพแวดล้อมในการเล่นที่สร้างสรรค์และปลอดภัย

7. การอบรมเชิงปฏิบัติการความรู้อนามัยเจริญพันธุ์

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ในเรื่อง การเห็นคุณค่าในตนเอง บทบาทของชาย-หญิง การคุมกำเนิดและการวางแผนครอบครัว อนามัยวัยรุ่น โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิเสธและการป้องกันตนเอง

8. การอบรมเชิงปฏิบัติการความรู้การเท่าทันสื่อ

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง สื่อกับเด็ก การวิเคราะห์สื่อ : สื่อดี-สื่อไม่ดี ทางเลือกในการบริโภคสื่อ การป้องกันตนเองจากสื่ออันตราย บทบาทของเด็ก ครอบครัว ชุมชนในการบริโภคสื่อ ประโยชน์ของสื่อต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก การมีส่วนร่วมของเด็กในการผลิตสื่อรูปต่างๆ

สปีดติดต่อสอบถามรายละเอียดและค่าใช้จ่ายในการอบรมได้ที่

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.)

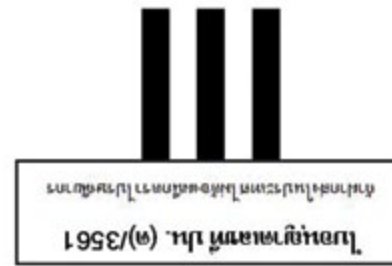
โทรศัพท์ 02-433-6292, 02-435-5281

☆ ขอบคุณผู้สนับสนุนการดำเนินงานของมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก ☆

* FXB Foundation * Swiss Solidarity * ILO-The International Labour Organization * IPEC-The International Programme on the Elimination of Child Labour * European Union*SAVE THE CHILDREN (UK) * SAVE THE CHILDREN (Swden) * Terre des Hommes – Netherlands THAI-CORD * Children’s Care International (CCI) องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) * กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) * กองทุนคุ้มครองเด็ก จังหวัดศรีสะเกษ * สถานทูตนิวซีแลนด์ * มูลนิธิ ดร.เทียม โชควัฒนา * คณะนักศึกษาศรีอยุธยา ม.เกษตรศาสตร์ ปี 2552 * บริษัท กะทิ กะลา จำกัด * บริษัท ป่าใหญ่ ครีเอชั่น จำกัด * รายการดนตรีวิถีศิลป์ * สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย (Thai PBS) * สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย * สถานีวิทยุชุมชนทั่วประเทศ * สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) * สภาองค์กรพัฒนาเด็กและเยาวชน ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (สอ.ดย.) * สำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ (สท.) * คณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ * คณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ * คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช * มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ * มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต * สำนักงานเขตบางกอกน้อย * มูลนิธิพิทักษ์ชนไทย * บริษัท แอมเวย์ ประเทศไทย จำกัด * มูลนิธิแอมเวย์เพื่อสังคมไทย * บริษัท ยูนิชาร์ม (ประเทศไทย) จำกัด * บริษัท เดอะมอลล์กรุ๊ป (มหาชน) จำกัด * บริษัท เอเชียซอฟท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) * บริษัท ชิเม็นส์ จำกัด * บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด * บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด * บริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน) * บริษัท ดัชมิลล์ จำกัด * บริษัท แดรี่พลัส จำกัด * บริษัท ฟีนอมินา จำกัด * บริษัท ปิ่นผืน ครีเอชั่น จำกัด * บริษัท กูรู กูด จำกัด * บริษัท แฟร์รี่มาร์เก็ตติ้ง จำกัด * บริษัท เจ.อาร์.เอ็ม.เอ็นจิเนียริง จำกัด * บริษัท ฟันบ็อกซ์ จำกัด * บริษัท อินเทอร์เน็ตวิชั่น ซัพพลายส์ จำกัด * บริษัท บงกช พับลิชชิ่ง จำกัด * บริษัท ซีวีดี อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด * บริษัท แฟมิลี่ ไดเรค จำกัด * บริษัท อินฟลิชชิ่ง จำกัด * บริษัท ชัมซุง อิเลคโทรนิคส์ จำกัด * ธนาคาร ซิตี้แบงก์ * โรงเรียน ELC Parents * โรงเรียนบางกอกพัฒนา * KIS International School * กรมการศึกษานอกโรงเรียน * กรมสวัสดิภาพและคุ้มครองแรงงาน * กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข * การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) * การไฟฟ้านครหลวง ธนบุรี * การไฟฟ้านครหลวง นนทบุรี * การไฟฟ้านครหลวง บางกะปิ * การไฟฟ้านครหลวง บางขุนเทียน * การไฟฟ้านครหลวง วัดเลียบ * การไฟฟ้านครหลวง สมุทรปราการ * การไฟฟ้าฝ่ายผลิต บางกรวย * คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน บีโอไอ * ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย * บริษัท การบินไทย มหาชน จำกัด * ธนาคารออมสิน * นิตยสารชีวจิต * โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน * โรงพยาบาลเกษมราษฎร์ ประชาชื่น * โรงพยาบาลเจ้าพระยา * โรงพยาบาลธนบุรี 2 * โรงพยาบาลนครธน * ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์ สาขาครุสภา * ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์ สาขาอ้อมน้อย * ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์ สาขาอิมพิเรียล เวิลด์ สำโรง * ศูนย์หนังสือจุฬาฯ ศาลาพระเกี้ยว * ศูนย์อาหารสยามฟู้ดคอนโซลิเดท โรงพยาบาลราชวิถี * ร้านอาหารเอส แอนด์ พี โรงพยาบาลศิริราช * ร้านอาหารเอส แอนด์ พี โลตัส แจ้งวัฒนะ * ร้านอาหารเอส แอนด์ พี สาขาห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล บางนา * ร้านอาหารเอส แอนด์ พี สาขาห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล ลาดพร้าว * ร้านอาหารเอส แอนด์ พี สาขาห้างสรรพสินค้าเดอะมอลล์ งามวงศ์วาน * ร้านอาหารเอส แอนด์ พี สาขาห้างสรรพสินค้าบิ๊กซี รังสิต * ร้านอาหารเอส แอนด์ พี สาขาห้างสรรพสินค้าพันธุ์ทิพย์ งามวงศ์วาน * ร้านอาหารเอส แอนด์ พี สาขาอาคารชินวัตร 3 * ร้านมนต์ เสาชิงช้า * ร้านหนังสือแพร่พิทยา สาขาวิบูลย์ * ร้านหนังสือแพร่พิทยา สาขาห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล ปิ่นเกล้า * สำนักสวัสดิการสังคมกรุงเทพมหานคร * หน่วยบริหารแผน พม. * บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน) * บริษัท รักลูกแฟมิลี่กรุ๊ป จำกัด * บริษัท สมิติเวช จำกัด * บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด สาขาเจริญสุขนิทวงศ์ * บริษัท สรรพสินค้าเซ็นทรัล จำกัด * บริษัท เอส แอนด์ พี ซินดิเคท (มหาชน) จำกัด * บริษัท อิตาซี เอเชีย (ประเทศไทย) จำกัด * ร้านน้อง ทำพระจันทร์

รวมทั้งผู้บริจาคท่านอื่นๆ หน่วยงานราชการ สถานศึกษา

สื่อมวลชนแขนงต่างๆ นักวิชาการและอาสาสมัครทุกท่านที่ร่วมสนับสนุนการดำเนินงาน

เงิน 1 บาท มีค่า เท่ากับเท่าไร ?

“1 บาท เพื่อน้องอ๋ม”

เชิญท่านผู้ใหญ่ใจดี น้องๆ นักเรียน นักศึกษา ร่วมแบ่งปันความสุขสำหรับเด็กๆ ที่ขาดแคลน ด้วยการส่งมอบความสุขผ่านของเล่น หนังสือ เสื้อผ้า และของใช้ที่เป็นประโยชน์สำหรับพวกเขา ด้วยหวังว่า บรรดาสิ่งของเหล่านี้ จะมีส่วนช่วยในการพัฒนาการศึกษา และความรู้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้เด็กๆ ได้เติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพและเป็นคนดีของสังคม”
สนใจติดต่อ : มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก
โทร. 0-2433-6292, 0-2435-5281
E-mail : iamchild2004@yahoo.com
www.iamchild.org

ข้าพเจ้า(นาย/นางสาว/นาง)
ที่อยู่.....

โทรศัพท์ โทรสาร มือถือ
Email Address

ยินดีสนับสนุน

1. ทุนช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งและอุทกภัย จำนวน.....ทุน
2. ทุนส่งเสริมประกอบอาชีพครอบครัว ทุนละ 3,000 บาท จำนวนทุน
3. ทุนการศึกษาเด็กและเยาวชน ทุนละ 3,000 บาท จำนวนทุน
4. สมทบเข้า “กองทุนเพื่อเด็กในภาวะวิกฤติใน 3 จังหวัดชายแดนใต้” จำนวนบาท
5. อื่นๆ เพื่อ จำนวนบาท

☐ พร้อมกันนี้ได้นำส่งเงินสนับสนุน จำนวน บาท ทาง :

- ☐ เช็ค สั่งจ่าย มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก
☐ ธนาณัติ ในนาม มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก สั่งจ่าย ปณ.บางกอกน้อย
☐ โอนเงินเข้าบัญชีธนาคารในนาม มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก :

ธนาคาร	สาขา	ประเภทบัญชี	เลขที่บัญชี	
☐	กรุงเทพ	พระปิ่นเกล้า	สะสมทรัพย์	162-0-23632-1
☐	กสิกรไทย	บางยี่ขัน	ออมทรัพย์	047-2-61241-7
☐	กรุงไทย	สะพานขาว	ออมทรัพย์	021-0-02168-3

โอนจากสาขา
วันที่โอน

กรุณาส่งสำเนาใบโอนเงินไปยังโทรสาร 0-2435-5281 ต่อ102 หรือส่งแนบมากับไปรษณีย์ตอบรับ
ของมูลนิธิฯ เพื่อการออกใบเสร็จรับเงิน มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็กเป็นองค์กรสาธารณกุศลลำดับที่ 179
เงินบริจาคของท่านสามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีเงินได้ประจำปีตามที่กฎหมายกำหนด

เจ้าของ : มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.)

ที่ปรึกษา : รศ.ดร.โคทม อารียา, รศ.ดร.ชัยวัฒน์ สถาอานันท์

บรรณาธิการ : เชษฐา มั่นคง

กองบรรณาธิการ : อาทิตา รอดสมนาม, สุนีย์ สารมิตร, ทัดติยา ลิขิตวงศ์,
ปานจันทร์ พวงสันเทียะ, กนกวรรณ โมรัฐเสถียร, ประสพสุข โบราณมูล

ศิลปกรรม : yellowfishstudio@gmail.com

วาดภาพประกอบ : สุวิมล ปรีชาพงศ์กิจ

สถานที่ติดต่อ :

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.)

143/109-111 หมู่บ้านปิ่นเกล้าพัฒนา ถนนบรมราชชนนี แขวงอรุณอมรินทร์
เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร 10700

โทรศัพท์ : 0-2433-6292, 0-2435-5281 โทรสาร ต่อ 102

E-mail : iamchild2004@yahoo.com

ศูนย์ดวงแข ปทุมวัน โทรศัพท์/โทรสาร 0-2613-7932-3

ศูนย์สันติคาม สำโรงเหนือ โทรศัพท์/โทรสาร 0-2393-3717

พบกับสาระดีๆ ทุกวันเสาร์ ในรายการวิทยุสโมสร์ 08.00-09.00 น. FM.92.5 MHZ. และ AM.819 KHZ.

แบ่งปันน้ำใจให้เด็กด้วยวิธีง่ายๆ

- แฉ่งเหตุเมื่อพบเห็นแรงงานเด็กถูกทำร้าย ทารุณกรรมหรือถูกเอาเปรียบ
- สละเวลาเป็นอาสาสมัครเพื่อแบ่งปันความรู้ความสามารถให้แก่เด็กๆ เช่น สอนด้านคอมพิวเตอร์ ภาษา ศิลปะ สุขภาพ ฯลฯ
- แบ่งปันอุปกรณ์การเรียน กีฬา ศิลปะ เครื่องเล่น ฯลฯ
- สนับสนุนเงินเพื่อเป็นทุนในการดำเนินงานของมูลนิธิฯ

1 บาท เพื่อน้องอิม

เชิญท่านผู้ใหญ่ใจดี น้องๆ นักเรียน นักศึกษา
ร่วมแบ่งปันความสุขสำหรับเด็กๆ ที่ขาดแคลน
ด้วยการส่งมอบความสุขผ่านของเล่น หนังสือ
เสื้อผ้า และของใช้ที่เป็นประโยชน์สำหรับพวกเขา
ด้วยหวังว่าบรรดาสิ่งของเหล่านี้ จะมีส่วนช่วย
ในการพัฒนาการศึกษาและความรู้อันเป็นปัจจัย
สำคัญที่จะช่วยให้เด็กๆ ได้เติบโตขึ้นอย่างมี
คุณภาพและเป็นคนดีของสังคม”

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.)

143/109-111 หมู่บ้านปิ่นเกล้าพัฒนา

ถนนบรมราชชนนี แขวงอรุณอมรินทร์

เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700

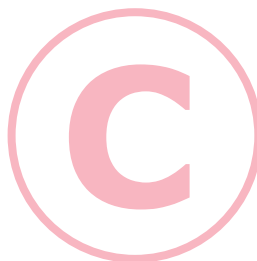
โทรศัพท์ : 0-2433-6292, 0-2435-5281

E-mail : iamchild2004@yahoo.com

PLEASE

F

D

www.iamchild.org